

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

«No és filòsof aquell que tenint una filosofia al cap no la té a més al cor»
Arturo Graf

Any XXV • Núm. 1.279 • 1,60 €

25 • març • 2004

Les víctimes de l'11-M, en la memòria de tots

El cardenal Carles es va fer present a la manifestació de Barcelona.

L'Església anima a pregar pels morts i ferits dels atemptats de Madrid

La violència terrorista colpejava amb tota la força l'11 de març passat a Madrid. El resultat: una massacre perpetrada pel terrorisme islàmic. El quadre negre que es va dibuixar aquell dia oferia una gamma de sentiments que anaven des del dolor a la ràbia, passant per la impotència i la por. Davant d'aquest panorama, l'Església ha recordat que la mort i el mal no tenen la darrera paraula. Les capelles, esglésies i catedrals d'arreu del país s'han omplert

a vessar de centenars de cristians, reunits per resar pels morts i ferits d'aquesta tragèdia. I no només això. La pregària incloïa també els autors d'aquests atemptats, pels quals s'ha resat especialment i se n'ha demanat la conversió.

En aquest número us oferim una mostra d'aquesta onada de solidaritat que recorre no només la geografia espanyola, ja que des dels cinc continents continuen arribant mostres de suport. Especialment emotiva va ser l'eucaristia celebrada a la catedral de l'Almudena de Madrid, així com les diferents celebracions que van tenir lloc a les diòcesis catalanes i que recollim com a homenatge a les víctimes.

Pàg. 9, 17 i 18

en primer pla Religiositat i salut

Tot i que no s'han de confondre, l'espiritualitat i el fet religiós no tenen per què anar separats donat que aquestes dues dimensions de l'existència humana es troben a l'interior de la persona. Dues dimensions que, aplicades en el camp de la salut, contribueixen en gran manera a millorar la vida de molts pacients. Els que participen en pràctiques religioses i tenen a més una imatge positiva de Déu tendeixen a experimentar símptomes depressius menys severos que els que no hi participen, tal com es desprèn d'un estudi fet als Estats Units.

I d'això no en té cap dubte Mn. Ramon Prat, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, que afirma que «en tots els casos la religió viscuda positivament és un factor positiu i guaridor».

Pàg. 3, 4 i 5

Barcelona acollirà el 10è Congrés Europeu de Ciències i Teologia

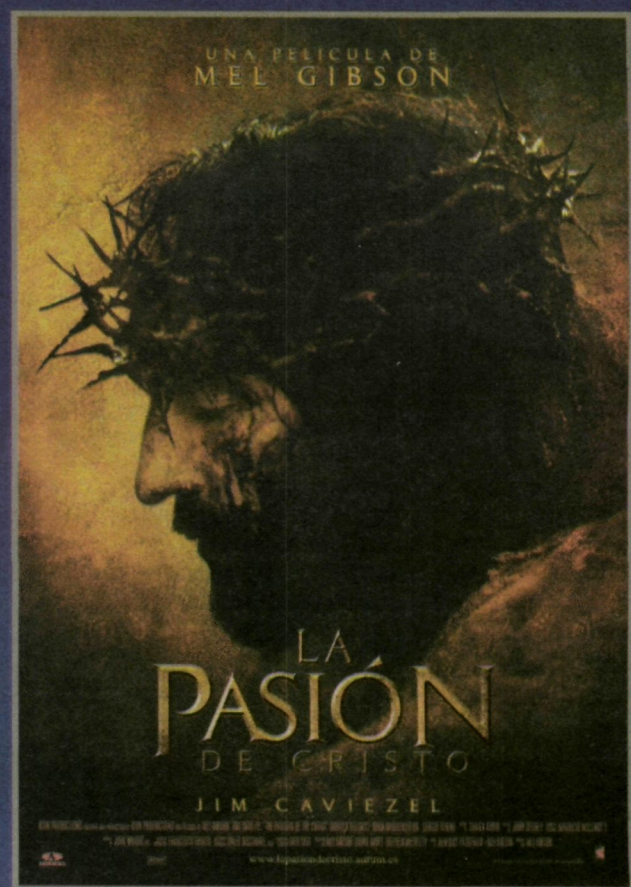
Del 2 al 5 d'abril, l'Institut Químic de Sarrià acollirà el 10è Congrés Europeu de Ciències i Teologia. Organitzat per ESSSAT (Societat Europea per a l'Estudi de les Ciències i la Teologia), aquest congrés, que és de caràcter biennal, se celebrarà per primera vegada a Espanya en el marc del Fòrum Universal de les Cultures de Barcelona i amb l'objectiu d'obrir al món hispànic les possibilitats que brinda el diàleg entre ciències i teologia. El P. Manuel García Doncel, jesuïta, és l'organitzador local d'aquest congrés que té com a amfitrions la Facultat de Teologia de Catalunya i la Universitat Ramon Llull, i que tractarà de *Ciències i Teologia en la dinàmica de les cultures. Corrents de saviesa?*

Pàg. 19

Sumari

- Pàg. 10 Entrevista al ministre general dels franciscans
- Pàg. 22 Lleida: comiat a les despulles del canonge Salvador Gonzalo
- Pàg. 23 Celebració del Dia del Seminari a Tortosa
- Pàg. 30 Arriba a Espanya «La Pasión», de Mel Gibson
- Pàg. 31 Entrevista al P. Renau sobre el llibre «Pere Closa, jesuïta i gitano»

ENTRADAS A LA VENTA

ESTRENO 2 DE ABRIL
¡Compra tu entrada ya en taquilla!

Venta de entradas las 24 horas en

902 33 32 31

Y también en www.cinesa.es

CINESA DIAGONAL · CINESA HERON CITY · CINESA LA FARGA
CINESA MAREMAGNUM · CINESA MATARO PARC · CINESA MONTIGALA · CINESA SANT CUGAT

VENTA DE ENTRADAS
X ServiCaixa

Editorial

Després de les eleccions

El diumenge 14 de març es van celebrar les eleccions generals, en les quals es va produir un canvi espectacular en les intencions de vot, segons el que havien pronosticat dies abans totes les enquestes.

El salvatge atemptat terrorista de Madrid i la reacció del govern després del tràgic esdeveniment van provocar una reacció important en l'electorat que finalment es va decidir per donar la victòria al Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE) amb una majoria clara sobre el seu oponent el Partit Popular (PP), encara que no absoluta. Després d'aquests resultats, el líder socialista José Luis Rodríguez Zapatero es convertirà en el proper president del govern espanyol, amb alguns suports parlamentaris encara per determinar.

Entre les causes que els analistes apunten sobre aquest canvi, hi ha l'alta participació i, per tant, la mobilització de l'electorat, conseqüència bastant clara de la crida de tots els partits polítics, institucions i realitats socials a respondre amb el vot a l'actuació dels terroristes. D'aquest fet tots ens hem de felicitar i és una gran alegria per a la nostra democràcia que la participació sigui molt alta i es demostrí l'interès dels ciutadans a l'hora d'anar a votar. Llàstima que això hagi passat com a reacció a un atemptat tan brutal com el que hem viscut; però, sens dubte, una gran participació en una consulta electoral és una molt bona notícia. Els bisbes, en aquesta ocasió com en totes les anteriors, ens han recordat el deure que tenim com a cristians de participar en la vida política del nostre país per contribuir amb els nostres vots a un bon govern. I és que un país que progressivament es va desmotivant, i que veu com pugen els índexs d'abstenció, està adobant el terreny perquè apareguin defensors de sistemes totalitaris, demagogs i xarlatans que volen apropiarse de la veu de tots aquells que se senten decebuts o descontents del sistema democràtic per arribar ells al poder.

Sembla que en aquesta ocasió el vot majoritari ha

beneficiat ostensiblement el partit guanyador, que en les anteriors eleccions amb Joaquín Almunia com a cartell electoral havia deixat a les seves cases milers de votants socialistes. Però aquesta circumstància no ha de preocupar ningú, ni tan sols els votants del PP, perquè una alta participació és motiu de satisfacció per a tots els polítics i per a tots els que creiem en la democràcia.

Com a cristians felicitem el nou govern que ha sortit legítimament a les urnes, hàgim votat o no aquesta opció política. La ciutadania ha parlat i tots hem de respectar-ne la decisió, l'alternança és bona per a la democràcia, encara que en aquesta ocasió hagi passat aparentment abans del que es preveia. Malgrat aquestes consideracions, hem d'estar atents per defensar amb força i valentia algunes qüestions relacionades amb la vida, la família o l'educació, que en diverses propostes del programa electoral del partit vencedor s'observa una gran distància amb la doctrina de l'Església que tots els catòlics hem de defensar.

És, malgrat tot, massa aviat per emetre judicis sobre aquest nou govern que acaba de sortir de les eleccions i que encara no ha començat a dirigir el país. Temps n'hi haurà per opinar i valorar-ne l'actuació política i governamental. Mentrestant, hem de seguir demanant a Déu que ens concedeixi bons dirigents i encert en la seva gestió, i sobretot que puguem eradicar la terrible xacra del terrorisme.

De moment, continuem sentint-nos molt units a les víctimes dels atemptats a les estacions de Madrid així com als seus familiars i persones pròximes que han viscut i viuen encara un veritable viacrucis quaresmal, repetint els moments de dolor i passió que el mateix Crist va suportar al seu camí cap a la creu, i que pròximament recordarem de forma solemne el dia de Divendres Sant, per després celebrar la victòria de la Vida, el triomf de la voluntat de Déu per sobre de la mort, la injustícia i el terror, en la gloriosa Vetlla Pasqual.

CATALUNYA[†] CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Merche Ginés, *GIRONA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Guillem Ferrer, *MENORCA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Conchi García, *MADRID*; Lluís Serra i Miriam Díez, *ROMA*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Ramon Éstany, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona i Tomás Mor, *TORTOSA*

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal: 80,60 €
Resta d'Europa: 146,74 €
Amèrica i Àfrica: 178,30 €
Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase // Rogelio Garrido Montañana

«No és filòsof aquell que tenint una filosofia al cap no la té a més al cor»

(Arturo Graf. Filòleg i crític italià. 1848-1913)

La Humanitat sempre ha fet servir el nostre element distintiu, el pensament, amb què hem materialitzat tantíssimes coses útils, belles i sublimes. Però malauradament la història també va plena d'abismes, dolor i desventures, perquè ha abusat d'aquest pensament. Quan discorrem i teoritzem (que és un element connatural que ens distingeix) li atorguem la supremacia, i és pitjor si el convertim en la nostra essència exclusiva i desestimem els sentiments, els afectes, les pulsacions de l'esperit i tot el que simbolitzem amb la paraula «cor»; els resultats són nefastos. La fulla de l'arbre

té dues cares, però una sola cara no és la fulla completa; a més, es necessiten totes dues cares perquè la fulla resulti beneficiosa a l'arbre botànicament. Es diu que el cristianisme és tota una filosofia. Ho és, però amb aquesta majúscula realitat inherent: que els seus postulats, paràboles i corol·laris, que estan impregnats de totes les qualitats de l'amor diví, ens impulsen joiosament cap a l'acció redemptora i cap a la cooperació amb la vida. «Amor, acció, vida»: una filosofia amb cap i cor!

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Religiositat i salut

■ La dimensió espiritual ajuda a millorar la vida dels pacients

Hi ha vegades que ens podem arribar a plantejar si parlem del mateix quan ens referim a la dimensió religiosa i a la dimensió espiritual de la persona. Les necessitats religioses dels individus des de la nostra visió cristiana sem-

blen clares, tot i que no tant en el cas de les espirituals, on el no creient es nega a acceptar la importància de la connexió íntima amb un mateix i simultàniament amb Déu. Al fet religiós i a l'espiritualitat cal afegir-hi la indife-

rència religiosa, una tendència potser molt més preocupant, en què l'individu no nega l'existència de Déu. Aquí, l'Església té molt a dir i a fer sobre l'espai que ofereix als anomenats «indiferents».

Diversos estudis científics duts a terme en centres hospitalaris dels Estats Units han posat en relleu que la influència del fet religiós i espiritual contribueix en gran mesura a millorar la vida de molts pacients, els quals presenten una alta sensació de pau interna que els encoratja i conforta. Els qui participen en pràctiques religioses, sigui de manera pública o privada, i a més els qui tenen una imatge positiva de Déu, tenen tendències a experimentar símptomes depressius menys severos que els que no hi participen i a més no disposen d'una imatge positiva de Déu. Aquestes són algunes de les conclusions a què arriba Ken Paragament, un professor de la universitat nord-americana de Bowling Green, en el seu article titulat *La psicologia de la religió, i l'enfrontament de problemes: teoria, investigació, pràctica*. Aquest és només un exemple de com n'és, de prometedor, el nou corrent d'investigacions que sorgeix en l'estudi científic de la religió.

Des del punt de vista cristià, la persona és un ésser espiritual i religiós, la qual cosa encara enriqueix molt més el mateix ésser humà.

És, per tant, fonamental

Una nova espiritualitat

El papa Joan Pau II sosté que la nova evangelització implica un nou ardor i «exigeix una renovada espiritualitat que, il·luminada per la fe que es proclama, animi, amb la saviesa de Déu, l'autèntica promoció humana i sigui el ferment d'una cultura cristiana». Des del punt de vista cristià entenem l'espiritualitat com viure en l'Esperit. No es tracta d'un reducte o d'un espai particular de vida, sinó que l'abasta en el seu conjunt. Una espiritualitat capaç de ser ferment d'autèntica promoció humana i de cultura cristiana no pot tancar-se en un espiritualisme evasiu. L'espiritualitat no es restringeix als aspectes així dits religiosos: la pregària, el culte. No és una cosa sectorial, sinó total. Es tracta de tota l'existència humana, personal i comunitària, que es posa en marxa.

diferenciar

aquestes dues dimensions de l'existència humana difícilment comparables. Per a la psicòloga Alba Payàs, quan parlem de religió ens hem de referir a «un conjunt de creences que conformen una visió de l'univers específica, amb un ordre superior que dona un significat concret al sentit de la vida humana». D'aquesta manera, la religió ofereix un mapa de la realitat visible i invisible on la persona

pot posar els esdeveniments de la seva vida adquirint un significat o propòsit. La Dra. Payàs subratlla que «aquest mapa és també una guia moral de presa de decisions, de manera que si seguim la ruta marcada podem arribar a una mena de tresor, o vida eterna, o cel, on trobarem la recompensa per haver seguit una vida d'acord amb la filiació religiosa». Els perills o possibles desviacions de moltes religions és que es quedin estancades en el nivell de les creences baixes que no comporten una transformació autèntica de la persona. En aquest punt, la Dra. Payàs i el director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, Mn. Ramon Prat, coincideixen a assenyalar que és «a partir d'aquí quan apareixen els fonamentalismes i els fanatismes, que miren d'imposar una determinada religió». El cristianisme, a diferència d'altres religions, és obert a l'ecumenisme; al diàleg respectuós amb tots els credos, sense dogmatismes excloents.

En el cas de l'espiritualitat, que no és més que un procés de recerca, pot ser o no expressada dins d'una religiositat i pertany «al domini interior de l'home i a la seva consciència o percepció d'ell mateix en l'univers». Totes dues dimensions

no s'han de confondre però no es poden separar ja que estan íntimament unides i es troben al cor de la persona. Com assenyala Mn. Ramon Prat, si «la pregunta de l'espiritualitat és: què som en el fons de nosaltres mateixos?, la de la religió és: estem sols?».

Tot i que la persona es pugui definir com a no creient tot rebutjant els sistemes de creences oferts per la religió, l'ànhel espiritual rau en el seu interior, en sigui o no conscient.

Tots els éssers humans tenen l'impuls de recerca espiritual.

Hauríem d'analitzar també el cas de persones que han decidit invalidar o modificar el seu sistema de valors o de creences. Més enllà dels que rebutgen tot allò que diuen que no és demostrable científicament i que només existeix allò tangible (ens referim a un determinat existencialisme), de vegades arribem a no acceptar Déu per una experiència dolorosa en la

L'acompanyament espiritual dels pacients els ajuda a afrontar millor la malaltia.

vida, per exemple la pèrdua d'un ésser estimat o una malaltia dolorosa. Aquí l'Església ha de fer l'esforç per restaurar de nou la dimensió religiosa de l'individu.

Per tant, és important esbrinar les causes que de vegades porten algunes persones a interrompre la connexió íntima amb elles mateixes i amb Déu. Alba Payàs diu que l'acompanyament espiritual té a veure amb la restauració d'aquest moviment. Mn. Prat va més enllà en indicar que aquest acompanyament espiritual «prepara el terreny per a la vivència religiosa. Acompanyant-la religiosament, contribueix a la serenitat espiritual».

L'assistència religiosa i espiritual

De vegades, la manca de guia i de suport espiritual i religiós és una font addicional de patiment especialment per al malalt. L'avenç espectacular de la medicina i de la ciència ha implicat que, per a moltes persones, la seva darrera llar sigui un centre sanitari. El suport de la família i dels amics ara cada vegada més es troba en mans dels professionals de la sanitat, que no sempre compten amb una formació i una preparació adients per dur a terme aquest objectiu.

Acompanyar significa ajudar a descobrir la veritat que la persona porta dins, comprendre-la, treure-la a la llum i explorar-ne les conseqüències. La qüestió més important que l'assistent ha de saber

és primerament el moment d'espiritualitat o de religiositat en què es troba el seu «assistent», cosa que li permetrà ajudar-lo si fos necessari en el seu procés de recerca.

L'assistent espiritual i religiós en l'àmbit sanitari forma part normalment d'un equip interdisciplinari de professionals entre els quals hi ha metges, infermers, psicòlegs i treballadors socials. De vegades, el malalt decideix compartir les seves preocupacions en el terreny espiritual i religiós amb un capellà, però també ho fa amb altres membres del mateix equip, sobretot quan el religiós es troba absent. És per això que aquesta mena d'atenció ha d'estar compartida entre tots els membres de l'equip.

La delicadesa i el respecte envers unes creences o conviccions filosòfiques afavoreixen la relació dels diversos professionals amb el malalt, i faciliten la confiança mútua.

El principal repte de l'assistent espiritual i religiós és el d'estar al costat d'un malalt que s'enfronta a la seva malaltia i en ocasions a la seva etapa final. Aquesta figura intenta comprendre el procés humà i espiritual del pacient i la seva relació amb Déu davant del procés que li ha tocat viure. També cal tenir en compte que en molts casos l'assistent espiritual i religiós ha d'acostar-se a una persona que viu torbada per una situació difícil i que té dificultats per entendre i assumir la seva realitat.

Les necessitats espirituals i religioses són inherents a l'ésser humà. En la medicina del segle passat havia predominat el model reduccionista que separava la malaltia física d'allò mental i espiritual, amb la qual cosa hi havia qui arribava a pensar que la religió tenia poca relació amb la ciència. Aquest enfocament reduccionista de la medicina ha estat incomplet per tractar els éssers humans. Per això, en les darreres dècades, amb el model holístic de la medicina i la visió de l'ésser humà en la seva totalitat i com una unitat, s'ha vist la necessitat de reconsiderar la religió per completar el model biopsicosocioespiritual i religiós.

No n'hi ha prou de reconèixer el dret que tota persona té de mantenir i d'expressar la seva fe, sinó que a més cal facilitar-ne l'exercici. La percepció i el fer-se càrrec d'aquestes necessitats facilita la comprensió de la persona que pateix d'una manera o d'una altra, i l'ajuda alhora perquè pugui trobar la serenitat i la pau que li ofereixen les creences o les conviccions filosòfiques que donen sentit a la seva vida. El dolor físic o psíquic es pot controlar a través de fàrmacs, però el patiment moral només és possible de mitigar

mitjançant, entre d'altres coses, el diàleg, la tendresa i la capacitat de posar-se en la pell de l'altre (empatia).

La indiferència religiosa

Enfront de la dimensió religiosa i espiritual de la persona ens trobem amb una

tendència més complexa com és la indiferència religiosa. El professor de la Facultat de Teologia de Granada Antonio Jiménez Ortiz defineix aquest fenomen com una «tendència caracteritzada subjectivament per l'absència de neguit religiós i objectivament per l'afirmació de la irrellevància de Déu i de la dimensió religiosa de la vida: encara que Déu existís, no seria un valor per a l'indiferent».

L'indiferent viu en la despreocupació enfront d'allò religiós. No es pronuncia ni a favor ni en contra de Déu. La indiferència pot tenir el seu origen en diverses causes. Una d'elles es pot deure a l'allunyament a poc a poc de la pràctica sacramental i religiosa o bé per una falsa alternativa: o la fe o el compromís humà. També com a sortida a un conflicte personal o per absorció psicològica, això és, persones amb escassa formació religiosa

Alba Payàs, psicòloga.

Religió i salut en els ancians

La major part dels ancians preguen regularment i fan servir la religió com a recurs. Diferents estudis fets als Estats Units permeten afirmar que la fe entre les persones grans promou conductes positives per a la salut i un estil de vida saludable. El pacient religiós sent que és escoltat en el seu ritual religiós o en la seva comunicació personal amb Déu. La religió, a més, proveeix de suport emocional i social. El fet que la persona percebi que té a l'abast el suport dels altres contribueix a donar-li una esperança més gran, cosa que és essencial per a la salut.

En la pràctica geriàtrica explorar i entendre la religiositat dels ancians és una tasca fonamental. Els molts beneficis que produeix la religió no poden passar desapercebuts per als professionals sanitaris, que han d'aconsejar als seus pacients que apliquin en la seva vida diària la pregària, cosa que els pot ajudar moltíssim.

L'associació entre religió i paràmetres de salut ha aparegut en diferents estudis sobre malalties cardíques, hipertensió arterial, accidents cerebrovasculars, malalties gastrointestinals i càncer. En els ancians, la religiositat s'associa a una disminució de la mortalitat en malalties coronàries i cirurgies cardíques; també amb menys depressió i una recuperació més gran de l'estat funcional en ancians hospitalitzats per problemes mèdics o quirúrgics. Així mateix, la religiositat s'associa amb una alta satisfacció de vida i de benestar en ancians malalts i ambulatoris, així com amb una reducció de l'ansietat i de la depressió davant del dol, la malaltia terminal o la mort.

que es troben inermes davant de tasques o interessos que psicològicament les absorbeixen i que a poc a poc anul·len l'opció religiosa.

Hi ha molts factors que poden arribar a desencadenar o fomentar la indiferència, entre els quals hi ha la secularització del món occidental, que implica una gran llibertat individual, un ambient de respecte i de tolerància, però també una gran soledat, si prescindim d'un grup religiós de referència. El Concili Vaticà II està a favor de l'autonomia de la temporalitat, no així del secularisme, que és un concepte diferent que implica l'absolutització de la secularització com a cosmovisió que exclou qualsevol interpretació.

El pluralisme social també pot facilitar la indiferència religiosa en generar-se una situació de mercat en què totes les religions i ideologies poden ofertar-se amb llibertat en un clima de respecte i de tolerància. Això no obstant, el relativisme pot arribar a ser devastador ja que entén que tot és comprensible, acceptable o admissible, fins i tot les idees antidemocràtiques.

Un altre factor que pot portar a la indiferència és no fer comprensible el llenguatge religiós i tots els signes i símbols

que es fan servir en les celebracions litúrgiques. El teòleg Antonio Jiménez assenyala que és imprescindible forjar un llenguatge adient per comunicar avui l'experiència cristiana «sense caure en cap dels dos extrems: mutilar el missatge per adaptar-lo a la mentalitat actual o expressar-lo d'una forma incomprensible». Segons la Dra. Payàs, la societat cada cop està més interessada en els temes de religiositat i d'espiritualitat, el que passa és que si «ho mirem des del punt de vista de la religiositat, nosaltres ho associem a la participació en ritus, i en aquest sentit pot ser que la nostra Església no ofereixi un espai adient a les persones que es qüestionen sobre aquests temes».

Antonio Jiménez considera que, a més, és imprescindible «educar en els valors més decisius, la pregunta pel sentit de la vida, la bellesa, l'amor, la violència, l'anhel infinit de l'ésser humà, present en totes les seves experiències significatives... Drets humans: justícia, pau, llibertat, solidaritat, bondat..., que són, en efecte, valors del Regne de Déu». Així mateix, cal reactivar l'actitud crítica; anunciar amb credibilitat el nucli de la fe «tenint-ne present la integritat i exposar-la d'acord amb la situació històrica i humana concreta». (J.R.)

Residencia Geriátrica Bonavita

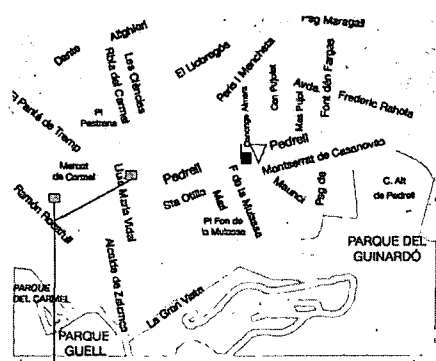
¿Busca lo mejor?

Las mejores instalaciones. Los mejores profesionales

51 plazas residenciales en un edificio de nueva construcción.

El más moderno equipamiento geriátrico. Habitaciones exteriores con Calefacción, Aire acondicionado, Teléfono, Hilo Musical y Televisión.

- Módulo de demencias
- Atención Sanitaria
- Fisioterapia
- Animación
- Dietas especializadas
- Estancias permanentes y temporales

Visítenos o solicite información en:
RESIDENCIA BONAVITA

C/ Pedrell, 111 - 08032 - Barcelona

Tel. 93 357 00 55 - Fax 93 357 03 20

www.residenciabonavita.es

email: info@residenciabonavita.es

Parada autobús 39

L'espiritualitat bíblica

En l'Església catòlica no hi ha, ni hi ha d'haver, cap més espiritualitat per a laics, preveres i religiosos que la Bíblia: llegida, coneguda i viscuda. La Bíblia com a llibre essencial del creient: paraula de Déu als homes. La Bíblia ha de llegir-se no al peu de la lletra sinó al peu de l'Esperit. Tota lectura i tot estudi bíblic cal fer-los en un context de fe. La seva lectura metòdica i assídua és la via insubstituïble per al seu coneixement.

Les ciències que estudien la Bíblia distingeixen per al seu estudi tres nivells que se superposen:

- Nivell historioliterari: que contempla la Bíblia únicament com a literatura i emprà un mètode empíric.

- Nivell teològic: en què es contempla la Bíblia com a història d'alliberament i de salvació. Empra el mètode teològic i es mou sempre amb criteris de crítica històrica, mirant de deduir l'explicació que en van fer els testimonis.

- Nivell querigmàtic: en què el lector cerca en la Bíblia la pròpia història i escolta la paraula que s'adreça a ell.

La lectura i l'estudi de la Bíblia han de portar a la vivència, ja que s'hi amaga una singular oferta de vida que Déu brinda a tots els qui anhelan viure en plenitud. Per al cristià cal anar més enllà de «saber Bíblia», ja que els creients han de comptar amb una bona base, fust i capítell. La lectura i l'estudi de la Bíblia ha de conduir a un encontre amb el missatge, ja que només ell conté els ressorts genuïns de vida.

La Bíblia cal estudiar-la amb autèntica passió, però tenint molt clar que tot estudi, si es deixa guiar per la torxa de la fe, encara que comenci emmagatzemant ciència, sempre acaba activant vivència.

L'ENTREVISTA

Mn. RAMON PRAT ÉS EL DIRECTOR DE L'INSTITUT SUPERIOR DE CIÈNCIES RELIGIOSES DE LLEIDA

—Què entenem per fet religiós?

—El fet religiós és una realitat que podem observar en la història de la humanitat de tots els temps i que es concreta en l'existència de la religió en totes les cultures de la terra. La religió afirma que Déu existeix i que tant la persona concreta com la humanitat poden establir unes relacions amb Ell, de manera que la vida pot ser «relligada» amb la providència de Déu. Com que les religions existeixen a tot arreu, podem afirmar que la religió és l'entranya transcendent de les cultures.

—L'espiritualitat no s'ha de confondre amb la religiositat. És essencial distingir la religiositat de l'espiritualitat?

—L'espiritualitat en general és la recerca del misteri interior de la persona que no és solament una realitat corporal, psíquica i social, sinó que també és una realitat «espiritual» (el «misteri» de la recerca de la veritat interior i de l'amor). La religió, com he dit abans, és el «relligament» de la persona com a ésser espiritual amb Déu, és a dir, del «misteri» de les dones i els homes amb el «Misteri» de Déu. La pregunta de l'espiritualitat és: qui sóc en el fons de mi mateix? La pregunta de la religió és: estem sols, sí o no? Per això l'espiritualitat i la religió no s'han de confondre, però tampoc no s'han de separar, perquè van íntimament unides i es troben en el «cor» de la persona. De fet, la vivència religiosa és la millor resposta al desig espiritual.

—L'evolució de la ciència de vegades no té en compte la persona en la seva integritat com a ésser humà. Què cal fer per tal que ciència i humanisme no vagin separats?

—La ciència i l'humanisme són dues dimensions de la recerca humana. La ci-

Mn. Ramon Prat considera que l'espiritualitat i el fet religiós no tenen per què anar separats donat que aquestes dues dimensions de l'existència humana es troben a l'interior de la persona, tot i que no s'han de confondre. Al mateix temps creu que és fonamental l'acompanyament de les persones per tal d'ajudar-les i fer-los costat davant de situacions de crisi espirituals o religioses.

centua un plantejament de caire més aviat afectiu i depèn en gran part de l'entorn que viu la persona, especialment, dels amics i del temps lliure. En la mitjana edat s'accentua la dimensió reflexiva i, per tant, crítica. L'ancianitat és un moment de balanç de la vida. L'ancià acostuma a tenir problemes biològics i en la reflexió sobre la seva existència està una mica de tornada de tot. Tanmateix, donat que continua buscant el sentit de la vida, és normal que acabi evadint-se del tot o bé que es faci plantejaments realistes i humils. La vivència religiosa s'adapta al procés de maduració de la persona. Per això és normal que la persona, com més gran es fa, més es vegi estimulada a buscar el sentit de la vida o bé es vegi abocada al pessimisme i a l'escepticisme.

—El prevere en moltes ocasions ofereix al mateix temps assistència religiosa i espiritual. Pot produir-se una certa confusió entre la religiositat i l'espiritualitat?

—De cap manera. Per a un cristià la persona no és una realitat dualista sinó unitària. Així com Jesucrist és veritable-

Mn. Ramon Prat.

ca major i en el procés de les malalties mentals. En tots els casos la religió viscuda positivament és un factor positiu i guaridor. També hi ha estudis sobre la influència positiva de la religió, quan no és integrista o fonamentalista sinó humanista, en la configuració de l'escala de valors dels adolescents.

—Com podem ajudar les persones en general i els malalts en particular a superar les crisis espirituals i religioses?

—La paraula clau per ajudar és «l'acompanyament» de les persones. La paraula acompanyament

ve de «pa» i és l'associació de persones que comparteixen un «pa que és físic, psíquic, social i espiritual». Acompanyar equival a estar incondicionalment al costat dels altres i, en especial dels pobres i dels malalts, tot escoltant les seves interpellacions i preguntes, compartint els seus sentiments i acollint les persones tal com són. Acompanyar és estimar l'altre des de l'altre. Ningú no és indiferent a l'amor, perquè estimar és sempre reparador. A la vegada, l'acompanyant també és acompanyat pel malalt i té una gran oportunitat per créixer.

—Els religiosos i religioses estan prou preparats i formats?

—Les congregacions religioses que tenen el carisma del servei als malalts estan ben preparades. He tingut oportunitat de compartir amb força congregacions religioses d'aquest tipus i he observat que no solament fan una tasca de gran qualitat objectiva sinó que hi afegeixen un plus

evangèlic de qualitat excepcional. El que cal, doncs, és preparar els agents de pastoral de la salut, laics i preveres, per dur a terme un compromís de qualitat. A la Facultat de Teologia de Catalunya ja fem des de fa anys aquesta preparació mitjançant el *Curs de preparació al ministeri*. Al Institut Superior de Ciències Religioses de

Lleida (Irel) hem creat un Departament de Pastoral Aplicada i estem realitzant un projecte de dos anys per preparar els agents de pastoral. El primer curs és d'aprofundiment sobre la pastoral general. El segon curs treballa els aspectes particulars del ministeri de la pastoral de la salut. També organitzem periòdicament, conjuntament amb Prosac, cursos especials de suport als professionals de la salut. Aquest any, per exemple, hem organitzat un curs titulat *Estratègies per afrontar l'estrès professional*.

—Els professionals cristians de la salut demanen que des d'una visió holística s'incorpori la dimensió espiritual i religiosa com un dret fonamental de la persona...

—Fa unes setmanes vaig fer una ponència a Madrid, en el marc de les jornades estatals dels Professionals de la

Salut Cristians (Prosac). És un moviment de professionals cristians que acompanya la vivència i el testimoniatge evangèlic en l'àmbit professional de la salut. Van ser unes jornades molt interessants perquè plantejaven el compromís evangelitzador dels professionals de la salut en aquesta perspectiva integral. L'altra ponència de les jornades la va fer el Dr. Josep Pifarrer que és el cap de salut mental dels Serveis Territorials de Lleida. Tot el seu plantejament va ser holístic i, justament, demanava aquesta resposta a les necessitats espirituals i religioses de la persona. La jornada de Prosac de la diòcesi de Barcelona s'ha plantejat l'aprofundiment en la dimensió espiritual i religiosa de la teràpia i de l'acompanyament dels malalts.

—Tots els cristians tenim el dret i l'obligació d'atendre totes les dimensions dels éssers humans, oi?

—Efectivament. La pastoral de la salut és un dels signes més clars i reveladors de la qualitat de l'acció de l'Església en la societat. El que cal és que sigui integral i atengui la persona real en totes les seves dimensions. Així com Jesús de Natzeret «guaria i parlava» i, d'aquesta manera solucionava el problema integral de la persona concreta tot anunciant el Regne de Déu, la comunitat cristiana avui també ha de «guarir i parlar», és a dir, ha d'acompanyar el creixement integral, espiritual i religiós, de les persones del nostre temps. Aquest és el seu repte bàsic i, al mateix temps, és la seva grandesa. L'apostolat seglar en general i el moviment Prosac en particular, són un testimoni vivent d'aquesta acció evangelitzadora de l'Església en el món.

Reportatge: Josep Romero

«La vivència religiosa és la millor resposta al desig espiritual»

ència busca una explicació als fets empírics per mitjà de l'observació i l'experimentació, tot formulant una hipòtesi explicativa de la realitat física immediata i de la realitat còsmica. L'humanisme explora el misteri de la persona, de la societat i de la història, proposant un horitzó de sentit de la vida. Són camins de recerca que tenen el seu propi mètode i el seu propi àmbit de recerca. Han de ser camins autònoms, però interrelacionats. Per integrar ciència i humanisme cal un diàleg interdisciplinari. Ciència i humanisme no es troben en abstracte sinó en l'interior de la persona, en el marc de la comunitat. La teologia també hi té molt a dir, en aquest diàleg integral.

—La religió és un recurs propi de l'envelliment?

—Crec que la religió es viu d'una manera evolutiva en les diverses etapes de la vida. En la infància depèn bàsicament dels pares i la família. En la joventut s'ac-

ment Déu i veritablement home en una sola persona, el malalt també és un ésser espiritual i religiós en una sola persona. El prevere en el seu ministeri no ha de confondre però tampoc no ha de separar aquests dues dimensions de l'existència humana. Acompanyant espiritualment la persona, prepara el terreny per a la vivència religiosa. Acompanyant-la religiosament, contribueix a la serenitat espiritual.

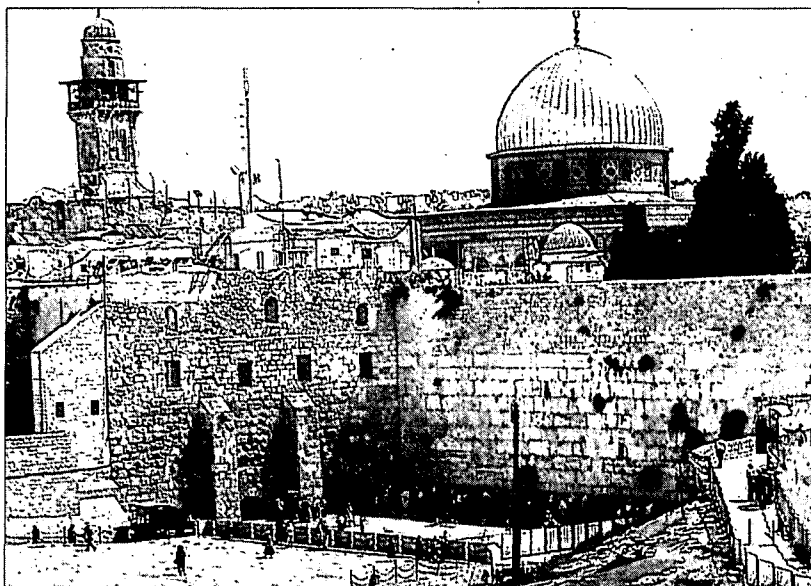
—El fet de tenir fe pot millorar la vida dels pacients?

—Certament. Cada vegada hi ha més estudis científics que ho posen en relleu. Hi ha unes recerques fetes a la Clínica Mayo, un dels hospitals més prestigiosos dels Estats Units d'Amèrica que, utilitzant el mètode científic empíric, han estudiat la influència del fet religiós davant de la reacció dels malalts terminals, davant de les malalties de llarga duració, en la pressió abans d'una operació quirúrgi-

Pelegrinatges a TERRA SANTA

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- **Del 22 al 29 de març**
- Del 15 al 22 de novembre
- Del 27 de desembre al 3 de gener del 2005

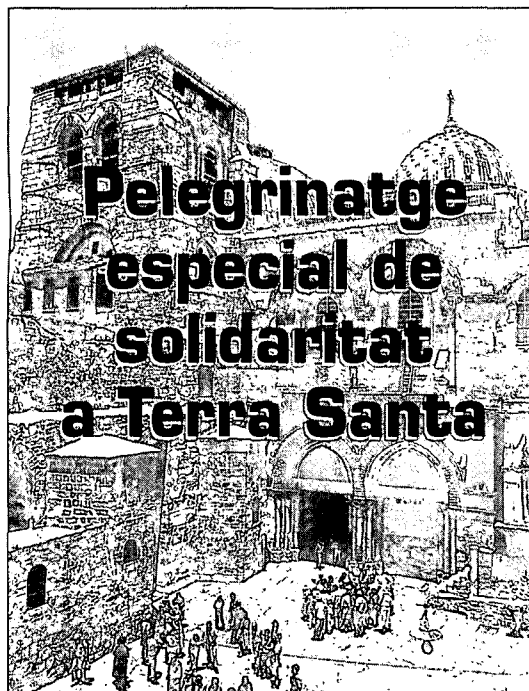

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

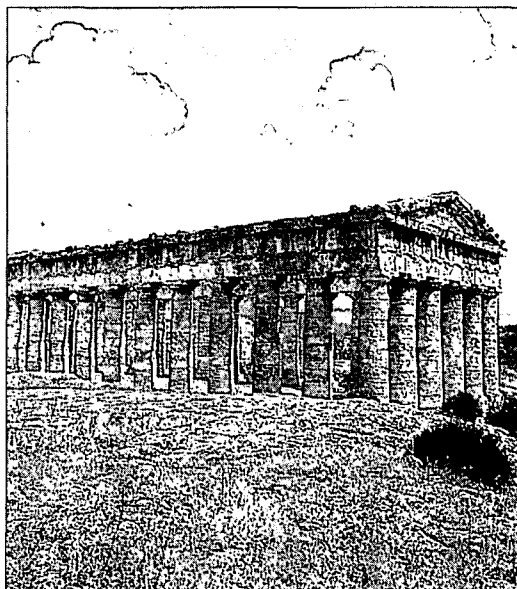
Del 22 al 29 de març

**Pelegrinatge
especial de
solidaritat
a Terra Santa**

*Guiatge religiós a càrrec de
Mn. Joan E. Jarque*

Del 14 al 21 de juny

**VIATGE A L'ILLA
DE SICÍLIA**

*La més gran de la Mediterrània.
L'illa del gran volcà*

De l'1 a l'11 d'agost

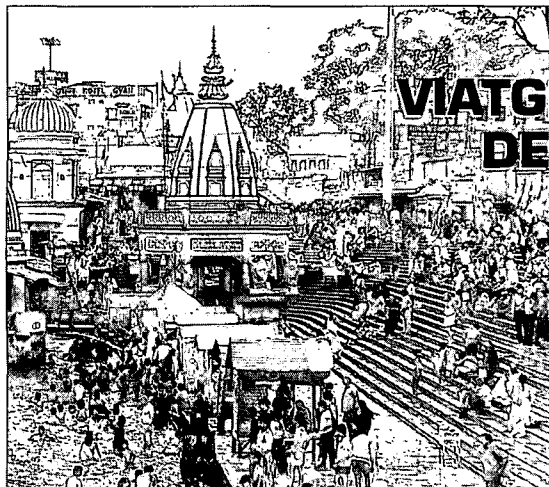

ISLÀNDIA

*Un enclavament molt
característic de l'Atlàntic
septentrional*

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 6 al 21 d'octubre

**VIATGE A L'ÍNDIA
DEL NORD**

*Visita de
missions, i la
casa de la
mare Teresa
a Calcuta*

Del 5 al 12 de desembre

MARROC

*Dunes,
estels i
oasis.
La porta
del desert*

església en el món

Austria

VATICA

El Papa recorda el testimoni de santedat de sant Pius de Pietrelcina

ROMA.— Joan Pau II va recordar el testimoni de santedat de Pius de Pietrelcina, en nomenar un nou delegat per al santuari, i les obres del sant frare caputxí. Referint-se al gran nombre de devots del pare Pius, va assenyalar que «s'ha fet evident la necessitat d'un nexa més estret entre el santuari i la Santa Seu». El Papa va parlar de la vida, de la mort i de les obres del sant, de la seva conformitat amb les característiques peculiars «de la tradició franciscana i caputxina: la pregària contemplativa i la caritat activa», sobretot amb els malalts, i dels resultats de la seva herència espiritual, que es manifesta en dues iniciatives a què va donar vida: els grups de pregària i la Casa d'Alleujament del Patiment. Així mateix, va demanar al nou delegat «dedicar una cura especial a aquest indret de culte» i «custodiar els carismes que l'Esperit Sant ha suscitat i continua suscitant en aquesta porció estimada de l'Església santa de Déu». (N.E.)

Els joves europeus, custodis dels valors cristians

ROMA.— Prop de nou mil universitaris europeus van resar recentment el Rosari amb el Papa, durant la vetlla de pregària mariana que va tancar la segona jornada europea dels universitaris. Durant la trobada amb el Pontífex es van unir per via satèl·lit joves dels deu països que al maig passaran a formar part de la Unió Europea. «També a vosaltres, estimats universitaris, us és confiat un paper important en la construcció de l'Europa unida, fermament arrelada en les tradicions i en els valors espirituals que l'han modelada», deia Joan Pau II. En la vetlla hi havia present la Creu dels joves, que sol posar-se en les Jornades Mundials de la Joventut. En acabar la vetlla, els participants van portar la creu des del Vaticà fins a la plaça Navona, on hi ha l'església de Santa Agnès, declarada recentment pel Papa com a església dels joves a la Ciutat Eterna. (N.E.)

Trobada mundial de capellans a Malta

ROMA.— La Santa Seu, a iniciativa de la Congregació per al Clergat, ha convidat els capellans del món a participar en una trobada internacional sobre la santedat que tindrà lloc a Malta del 18 al 23 d'octubre del 2004. La trobada, que té lloc en el context de la celebració del XXV aniversari del pontificat de Joan Pau II, reflexionarà sobre el tema *Sacerdots, forjadors de sants per al nou mil·lenni*. (Zenit)

Mor el cardenal Franz König, arquebisbe emèrit de Viena

■ Era el darrer dels cardenals amb vida creat per Joan XXIII

VIENA.— El cardenal Franz König, arquebisbe emèrit de Viena, va morir el 13 de març, als 98 anys. Joan Pau II va presidir una missa funeral pel cardenal König, a qui va qualificar «com a home de diàleg». Així mateix va afirmar, en un telegrama enviat al president

de la Conferència de Bisbes austríacs, en saber la notícia de la seva mort, que «el seu testimoni de la bona nova de Crist i el seu compromís per la pau i la reconciliació s'han irradiat molt més enllà de les fronteres de la seva pàtria».

«Sentia—afegia el Papa—una particular preocupació per donar suport als fidels de l'Europa de l'Est en el període de la funesta divisió política del continent. Al mateix temps, se li ha reconegut el fet d'haver construït ponts amb les Esglésies de tradició oriental.»

Amb el cardenal Franz König desapareix el darrer dels cardenals encara amb vida que havien estat creats per Joan XXIII, en el consistori del 15 de desembre del 1958. El cardenal König era president emèrit del Consell Pontifici per al Diàleg amb els no creients, i arquebisbe emèrit de Viena. Va estudiar a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, a la Universitat Catòlica de Lille (França) i a l'Institut Bíblic de Roma.

Ordenat prevere als 28 anys, el 1952 va ser nomenat bisbe de les diòcesis austríaca de St. Pölten; el 1956 Pius XII el va nomenar arquebisbe de Viena, càrrec que va ocupar fins a complir els 80 anys, el 1985. El 1963 va ser nomenat president de la

El cardenal König va ser una figura important del Concili.

Conferència Episcopal Austríaca i el 1965, president del Pontifici Consell per al Diàleg amb els no creients.

El cardenal König va desenvolupar un paper de protagonista en el Concili Vaticà II, en què va participar del 1962 al 1965, i en què va intervenir en diverses ocasions sobre el ministeri i la col·legialitat episcopal, la reforma litúrgica, el dret canònic, els laics i la Mare de Déu.

Va oferir una contribució significativa al diàleg amb els no creients i amb les Esglésies ortodoxes de l'Est d'Europa, amb nombroses missions fetes en aquests països que gravitaven al voltant de la Unió Soviètica.

Home de gran cultura, va ser autor de nombroses publicacions. El 1951 va dirigir l'obra en tres volums *Christus und die Religionen der Erde* («Crist i les religions de la terra»), i el 1956 va publicar *Religionswissenschaftliches Wörterbuch* («Diccionari d'història religiosa»).

Després de la mort del cardenal König, Àustria compta ara amb dos cardenals, només un dels quals és elector: l'arquebisbe de Viena, Christoph Schönborn. (SIC)

ESPANYA

La Conferència Episcopal Espanyola felicita Rodríguez Zapatero

MADRID.— Com ha estat norma habitual després de la celebració d'unes eleccions generals, el president de la Conferència Episcopal Espanyola, el cardenal Antonio M. Rouco Varela, i el secretari general, el P. Juan Antonio Martínez Camino, han adreçat una carta al candidat guanyador, José Luis Rodríguez Zapatero. El cardenal Rouco i el P. Martínez Camino li han fet arribar la seva felicitació pels resultats obtinguts en les eleccions. «L'Església», asseguren, «prega sempre pels governants, sense fer cap mena de distinció». I afegeixen: «El poble espanyol, en un moment dolorós i delicat, li ha encomanat a vostè altes responsabilitats, l'exercici de les quals demana una clarividència i una energia particulars.» Així mateix, reiteren a Rodríguez Zapatero «la disposició personal i de la Conferència Episcopal per col·laborar sincerament amb les autoritats legítimes de l'Estat per al millor servei del bé comú, que inclou els catòlics i tots els espanyols». (SIC)

Jerez de la Frontera plora la mort de Mons. Rafael Bellido

JEREZ DE LA FRONTERA.— El 16 de març moria als 79 anys Mons. Rafael Bellido Caro, bisbe emèrit de Jerez de la Frontera. L'actual bisbe de Jerez, Mons. Juan del Río, en saber-se la notícia, escrivia als seus diocesans evocant la figura de Mons. Bellido: «Ha estat veritablement un home de Déu i s'ha comportat com un bon pastor, lliurat per complet al servei del ramat que li va ser encomanat. (...) Mai no es va buscar a ell mateix, ni va voler res per a ell mateix (...). Ha mantingut una clara opció pels pobres, els seus preferits. (...) Tampoc no podem oblidar el seu amor als capellans (...), per no parlar del seu esforç continu en la promoció del laicat. (...) Les religioses i els religiosos podrien testimoniar avui l'amor que sempre els va tenir i com comptava amb ells en la pastoral general de la diòcesi. (...) Ha estat fidel a la missió que Déu li va confiar.»

Mons. Rafael Bellido va ser bisbe de Jerez de la Frontera des del 1980 i fins al 2000. Va néixer a Arcos de la Frontera (Cadis) el 1924, va ser ordenat capellà el 1948. Va servir com a prevere a l'arxidiò-

Mons. Rafael Bellido.

cesi de Sevilla en llocs de formació, capellanies, moviments apostòlics i parròquies. Després de ser vicari episcopal per a laics de l'arxidiòcesi de Sevilla, el 1973 va ser nomenat bisbe auxiliar de Sevilla. Al mateix temps va ser vicari de Jerez de la Frontera, fins a la creació d'aquesta diòcesi el 1980, amb

la qual cosa ell en va ser el primer bisbe.

A la Conferència Episcopal Espanyola ha format part de les comissions episcopals d'Apostolat Seglar i de Migracions, i ha estat durant anys responsable nacional de Pastoral Gitana. (SIC)

ecopiso
Boutique Immobiliària

Compra, venda, lloguer

Pisos, àtics, lofts, locals, pàrquings

PLAÇA BONANOVA, 3 bis - Barcelona

Tel. 93 434 31 71

www.ecopisobonanova.com

Vaticà

La Santa Seu traça el perfil del bisbe de principis del tercer mil·lenni

■ Publicat el «Directori Pastoral per als bisbes *Apostolorum successores*»

ROMA.— Home de «prudència pastoral», d'«humanitat enriquidora», d'«humilitat», «castedat», «bondat», «sinceritat», «capacitat d'escolta i de diàleg», en definitiva, «un cor obert a tothom». Aquesta és la

descripció del bisbe del segle XXI, segons la Santa Seu. La presenta el *Directori Pastoral per als bisbes "Apostolorum successores"* que acaba de publicar la Congregació vaticana per als Bisbes.

Segons la presentació, el document respon a la petició del Sínode de Bisbes de l'octubre del 2001 que va demanar actualitzar el *Directori* que s'havia redactat el 1973. El *Directori* inclou l'exhortació apostòlica *Pastores gregis* de Joan Pau II dedicada al bisbe. Hi recull les «proposicions» que van sorgir d'aquest Sínode que va tenir per tema *El bisbe, ministre de l'Evangeli per a l'esperança del món*. El text inclou els documents magisterials de les tres darreres dècades, el Codi de Dret Canònic (1983) i el magisteri de Joan Pau II, deixant molt d'espai als documents del Concili Vaticà II. El *Directori*, d'unes tres-cents pàgines, és fonamentalment pastoral i pràctic. Segons la presentació vaticana, «cerca ajudar els bisbes a exercir el seu complex servei eclesial, en resposta a les exigències de l'Església i de la societat d'avui, al començament del tercer mil·lenni, caracteritzada per reptes i problemes nous, per grans progressos i canvis sobtats».

«El bisbe és un pare que viu per als seus fills i que forma una sola cosa amb la seva Església, amb els seus sacerdots, lliurant-

El text vol ser una ajuda per als bisbes.

se per formar les consciències i per fer créixer en la fe», explica la presentació. Una de les grans novetats és el capítol dedicat a l'espiritualitat del bisbe en què presenta com a fita «la santedat en la caritat pastoral». «S'esmenten les virtuts teològals i els dots humans que han de mantenir el bisbe en el ministeri pastoral —aclareix

la nota vaticana: la prudència pastoral, la humanitat enriquidora, la humilitat, la castedat, la bondat, la sinceritat, la capacitat d'escolta i de diàleg, un cor obert a tothom. Ningú no queda exclòs del cor del bisbe.»

Un altre dels capítols il·lustra alguns principis fonamentals que han de guiar el govern pastoral del bisbe: «El principi de la veritat, de la col·laboració, del respecte de les competències, de la persona adequada en el lloc adient, de la justícia i de la legalitat.» El text dedica molt d'espai a les tres tasques fonamentals del bisbe: «mestre de la fe i anunciador de la Paraula»; «santificador del poble cristià», «pare i pastor de la diòcesi».

Altres qüestions tractades són la vida de la parròquia, el pla pastoral diocesà, l'assistència a la família, als joves, als emigrants; a l'acció a favor de la justícia i la pau. Una darrera novetat queda constituïda pel capítol dedicat al «bisbe emèrit», en el qual es presenten els seus drets i deures respecte de l'Església universal i la particular. L'apèndix tracta la qüestió de la «seu vacant» de la diòcesi, amb indicacions sobre els procediments que han de tenir lloc a l'espera del nomenament del nou bisbe. (Zenit)

Dues dones a la nova Comissió Teològica Internacional

ROMA.— Per primer cop dues dones, una d'elles religiosa, entren a formar part de la Comissió Teològica Internacional que Joan Pau II ha situat en 30 membres, renovant-ne uns quants per a un altre quinquenni i nomenant nous integrants en substitució dels que havien acabat el mandat. Les dues teòlogues són la Gna. Sara Butler, *m.s.b.t.*, professora de Teologia Sistemàtica a la Universitat de St. Mary of the Lake, Mundelein, Chicago (Estats Units), i la Dra. Barbara Hollensleben (Alemanya), professora de Teologia a la Universitat de Friburg a Suïssa. Així mateix, dos teòlegs espanyols han estat nomenats membres d'aquesta comissió. Es tracta del sacerdot diocesà de Burgos, Santiago del Cura Elena, i del jesuïta mallorquí Luis Francisco Ladaria Ferrer, que, al seu torn, ha estat designat secretari general de la comissió. D'altra banda, el Papa ha nomenat la catequètica nord-americana Mary Ann Glendon com a nova presidenta de la Pontificia Acadèmia de les Ciències Socials. (VID)

La beatificació de Schuman, a la recta final

ROMA.— La causa de beatificació de Robert Schuman, un dels pares fundadors de l'Europa unida, ja es troba a la recta final. Així ho va confirmar Mons. André Lacrampe, arquebisbe de Besançon, a l'audiència que li va oferir Joan Pau II juntament amb els bisbes de l'Est de França que conclouien la seva visita *ad limina*. Fonts vaticanes, citades per l'agència APIC, han assenyalat que el Papa podria beatificar Schuman en una possible visita al Parlament d'Estrasburg al setembre. Robert Schuman (1886-1963) va ser el primer parlamentari francès arrestat per la Gestapo durant la II Guerra Mundial. Més tard es va unir a la resistència. Després de la guerra va ser nomenat president del Consell i ministre d'afers exteriors. Exercint aquest càrrec va ser un dels autors de la declaració del 9 de maig del 1950, que va donar peu a la construcció europea. Entre el 1958 i el 1960 va ser el primer president del Parlament europeu. Joan Pau II l'ha presentat com a model per als cristians compromesos en política. (Zenit)

Congrés internacional sobre Rahner

ROMA.— Cent anys després del seu naixement i vint després de la seva mort, teòlegs d'arreu del món han recordat a Roma Karl Rahner, considerat com un dels teòlegs més influents del segle XX. La Universitat Pontifícia del Laterà ha volgut, amb un congrés internacional, «rellegir el pensament de Karl Rahner». El professor Kart-Heinz Neufeld, de la Universitat d'Innsbruck, en el context del congrés ha explicat a Zenit que una de les grans aportacions de Rahner és que, per al teòleg alemany, la teologia serveix a la vida. Mons. Ignazio Sanna, prorector de la Uni-

versitat Pontifícia del Laterà i organitzador de la trobada, subratlla la importància que la dimensió trinitària ha tingut en el pensament del jesuïta alemany, «summament fecunda» per avui.

Amb les seves formulacions «originals i controvertides» sobre l'home ha tractat d'«ampliar els camins de la salvació», idees que serien recollides pel Concili Vaticà II, en què el teòleg va participar com a pèrit. Altres elements innovadors que cita Mons. Sanna són l'aplicació de la dimensió antropològica a la cristologia i el «valor per plantejar preguntes teològiques a la

ciència i interrogants científics a la teologia».

Altres intuïcions de Rahner han passat a la vida ordinària de l'Església, fins al punt que avui és difícil comprendre'n la importància i les dificultats que van causar a l'autor. Per a Rosino Gibellini, teòleg i autor d'una *Història de la teologia del segle XX*, la visió de Rahner sobre «l'a priori, sobre la transcendentalitat», plantejament influït per Kant, ha quedat «caducata». La lliçó que deixa Rahner, segons Gibellini, és la incidència que té sobre l'home tota afirmació de la fe. (Zenit)

El Papa lloa l'esperit cristià dels argentins

ROMA.— La vida, la família, el matrimoni. El llarg discurs del Papa al nou ambaixador de l'Argentina davant la Santa Seu, Carlos Luis Custer, es va basar sobre aquests pilars. El Papa li va dir en castellà que estava satisfet per «les bones relacions diplomàtiques entre el poble argentí, d'arrels catòliques profundes, amb la càtedra de Pere» i, sobretot, va centrar les seves paraules a recordar el paper dels legisladors davant lleis que regulen la vida moral. El Papa va ser insistent quan va dir que «les autoritats públiques han de protegir i afavorir la família, nucli fonamental de la societat». Joan Pau II

creu que «l'Argentina és testimoni singular dels fruits que comporten unes relacions cordials entre Església i nacions». I va evocar «tantes persones i institucions catòliques que serveixen la societat argentina en tants camps com ara la cultura, l'educació, la promoció i la cura dels més necessitats i el treball de la participació al bé comú de la nació». Per la seva part, el diplomàtic va comunicar al Papa que «les relacions entre la Santa Seu i l'Estat argentí, basades en una autonomia respectuosa i en una cooperació constructiva, passen per un moment excel·lent». (M.D.B.)

160 pàg. 10,40 €

EL ROSTRO HUMANO DE DIOS

La espiritualidad de Nazaret

Emmanuel Asi

La vida de Jesús a Nazaret ens fa redescobrir els «nazaret» actuals al cor de les grans ciutats i entre els més desfavorits.

narcea, s.a. de ediciones

Dr. Federico Rubio y Galí, 9 - 28039 Madrid

Tel. 915 546 102 - Fax 915 546 487

narcea@narceaediciones.es www.narceaediciones.es

En memòria de les víctimes de l'11-M

■ Des de diferents sectors eclesials continuen arribant mostres de suport

Fa més d'una setmana que es van produir els terribles atemptats a Madrid, que van segar la vida de més de 200 persones i van ferir-ne més de 1.400. Ningú no ha oblidat les imatges crues que ens va deixar aquesta salvatjada

reivindicada per grups islàmics. Per això, els gestos de suport no han deixat de succeir-se. Tots han volgut mostrar, d'una manera o altra, la seva solidaritat amb les víctimes i les seves famílies. En el número anterior,

tancat el mateix dia de l'atemptat, plasmàvem algunes d'aquestes mostres de suport, procedents de diferents àmbits eclesials. Novament, recollim més paraules d'ànim i de consol que continuen arribant a la nostra redacció.

Anhels de pau i de fraternitat

El prelat de l'Opus Dei, Javier Echevarría, s'unia al dolor de les víctimes i assenyalava que «prego a Santa Maria, Reina de la Pau, perquè, en aquests moments, ens ajudi a mantenir la serenitat i a no perdre l'esperança en una civilització basada en l'amor i allunyada de la violència». Així mateix, reconeixia que «humanament, pot resultar difícil pregar pels autors, però penso que ara també cal actuar així». Per això, expressava el desig que «el Senyor ens ajudi a transformar les ferides obertes per aquest horrible acte criminal, en un anhel gran de fraternitat i de pau, un anhel del qual el món té tanta necessitat en aquests temps que travessem».

El cardenal Amigo insta a treballar per la justícia

L'arquebisbe de Sevilla, el cardenal Carlos Amigo, condemnava «aquest i tots els atemptats terroristes, que són una violació del dret més fonamental de la persona: el dret a la vida i a poder viure en pau. No hi ha cap raó que pugui justificar de cap de les maneres aquestes accions terroristes. Per aconseguir la pau, el camí mai no pot ser el terror i la mort. L'únic camí és el de la justícia i el del dret, i posar els criminals en mans dels jutges». El cardenal reprenia les paraules que va pronunciar amb motiu d'un atemptat que va patir Sevilla: «No volem que hi hagi ni odi ni desitjos injustos de venjança. Però ni compremem ni volem admetre que la mort, l'extorsió, el segrest, la intimidació de les persones, la por, el terror, la violència i la injustícia siguin la solució de res. Des de la nostra fe cristiana podem perdonar i fins i tot volem poder estimar-vos com a germans. Però vosaltres, els qui tant de dolor i tant de mal ens heu causat, no ens podeu demanar que renunciem a la justícia i a cercar sense descans, i per tots els mitjans legítims, la pau que tant desitgem.»

Joan Pau II reitera la condemna dels «horribles» atemptats

ROMA.— El Papa va dedicar l'Angelus del 14 de març a pregar per Espanya i va repudiar un cop més els «horribles» atemptats terroristes. «Davant de tanta barbaritat, ens quedem profundament trastornats i ens preguntem com és possible que l'esperit humà pugui arribar a concebre traïcions tan execrables», reflexionava el Papa. Reiterava la seva «absoluta condemna d'actes injustificables similars», la seva participació «en el dolor dels familiars de les víctimes» i la proximitat «en la pregària pels ferits i els seus éssers estimats». A més, elogiava les multitudinàries mostres de solidaritat dins i fora d'Espanya. En aquest sentit, precisava que «recolzant-se en la contribució harmònica de totes les forces sanes del continent, és

possible mirar cap endavant amb confiança i esperar un futur millor». «En particular els que creuen en Déu, Creador i Pare, s'han de sentir compromesos a treballar per l'edificació d'un món més fraterno i solidari, tot i les dificultats i els obstacles que es poden trobar en aquest camí obligat i inajornable», assenyalava.

D'altra banda, el dilluns 15 interrompia les seves activitats ordinàries per recollir-se en pregària per les víctimes i s'agenollava a la seva capella privada per unir-se «espiritualment amb tots els que pateixen a causa d'aquest atemptat, pregant per les seves intencions». El Papa tornava a celebrar la missa en privat en sufragi de les víctimes dels atemptats, com ja ho havia fet dies abans.

Suport de l'Església americana

El Consell Episcopal Llatino-americà expressava la seva proximitat i les seves condolences d'aquesta manera: «Condemnem aquests fets de violència que, malauradament, esdevenen una cosa quotidiana en algunes ciutats de diversos països, amb un resultat lamentable de morts i de ferits. Li demanem a Déu, per intercessió de la Santíssima Mare de Déu, que il·lumini els qui dirigeixen el país espanyol i el món, per preservar la pau. Igualment implorem benediccions, consol i fortalesa per a les famílies de les víctimes d'aquest horrible crim.» De la mateixa manera s'expressava la Conferència Episcopal Nord-americana: «Compartim en el seu ultratge aquests crims menyspreables i la pena per les víctimes innocents. Preguem que, amb la gràcia de Déu, l'Església i el poble d'Espanya trobin en la justícia una guarició per a aquest mal inimaginable. Els asseguro les nostres pregàries per a les víctimes, les seves famílies i el poble espanyol.»

Proximitat de la Unió de Religiosos de Catalunya

La URC publicava aquest missatge de solidaritat: «Expressem el rebuig més enèrgic als dramàtics atemptats i a totes les formes de violència. Com a cristians i religiosos, volem estar a prop de les víctimes, compartir-ne el dolor i treballar activament per la pau. Demanem a les institucions, als governants i als partits polítics que mantinguin la serenitat i actuïn amb responsabilitat i fermesa, per tal de lluitar contra el terrorisme i la violència, cercant-ne les causes i treballant per una societat més justa i més humana, on no hi hagi ni odi ni injustícia, i on els éssers humans no siguin víctimes dels éssers humans.»

Cardenal Rouco: «És l'hora de pregar»

El 16 de març la catedral de l'Almudena de Madrid estava completament abarrotada. El motiu era una eucaristia en memòria de les víctimes dels atemptats. Presidial l'arquebisbe de Madrid, el cardenal Antonio M. Rouco, que manifestava en l'homilia que el dolor «només troba consol i alleujament en la pregària i en el testimoni de la caritat». Així, destacava l'actitud dels madrilenys, «contrapunt admirable a la conducta assassina dels que semblen viure per matar els seus semblants i signe d'esperança encoratjador i lluminós». «És l'hora de pregar», recordava el cardenal, «d'acudir al Déu de la misericòrdia i de la vida. (...) És l'hora d'alimentar la certesa de la immortalitat i de la vida eterna».

En un moment de tant dolor, una llum d'esperança: «Que la vida de l'home té el seu destí en Déu, perquè Déu no ens ha creat per a la mort sinó per a la vida immortal (...). El terrorisme (...) no podrà mai arrabassar-nos la certesa que la mort de Crist (...) ens ha obert les portes d'una esperança que s'alimenta, fins i tot contra tota esperança, de la Vida que ens ve de Déu.»

El cardenal també recordava que matar un semblant «és atemptar contra el mateix Déu (...).

A la catedral de l'Almudena no hi cabia ni una agulla.

S'explica perfectament que el menyspreu de Déu, la negació del seu veritable ésser i de la seva transcendència, el rebuig de la seva veritat amorosa es tornin contra l'home en actituds d'odi i de violència que poden arribar a crims perversos com els que contemplem en els actes terroristes». En aquest sentit, demanava pregàries per la conversió dels assassins. «Crist ens ensenya a viure en actitud d'espera i d'esperança», deia, «atents a l'hora de la nostra mort».

Una part de l'homilia es va centrar en el fet que «l'Eucaristia és el consol més gran i inefable, perquè s'hi fa present el misteri de Crist, que

va donar la vida pels homes per fer-los més suportable el pas pel patiment, pel dolor i per la mort». «En actualitzar ara el sacrifici de Crist per les víctimes dels atemptats terroristes, afirmem que Ell mor i ressuscita per ells; que Ell en compadeix els familiars; que Ell intercedeix davant del Pare en mostrar-li les llagues de la seva Passió; que Ell ha assumit en la seva mort la mort de tots els homes perquè, amb Ell, puguin gaudir per sempre de la llum immortal i gloriosa. No hi ha millor acte de pietat i de compassió amb els nostres germans que oferir el mateix sacrifici de Crist per als pecats del món.»

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

ambient i tracte familiar

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

L'opció intel·ligent per a la gent sana

Si realment vols una dieta sana per a la teva família, nosaltres conreem l'horta i et portem cada setmana a casa les fruites i les hortalisses fresques, lliures de químics, plaguicides i hormones i amb tota la força del seu gust.

A partir de 104€, 4 caixes (1 per setmana)

A partir de 1.145€, 52 caixes (any)
(transport inclòs)

Demaneu informació al Tel. 973 791 391

Espanya

«Crist ho va ser tot per a Francesc i Crist vol continuar sent-ho tot per al germà menor»

■ Fra José Rodríguez Carballo, o.f.m., nou ministre general de l'orde franciscà

BARCELONA.—Des de juny del 2003, fra José Rodríguez Carballo dirigeix una de les famílies religioses més nombroses i combatives de l'Església, l'orde dels Germans Menors. Actualment són 17.000 membres arreu del món, i malgrat la responsabilitat que això representa, fra Pepiño, com l'anomenen els amics, ha aconseguit el repte amb molta serenitat, confiat que l'Esperit Sant continuarà sent l'autèntic ministre general.

—Com valora els seus primers mesos com a màxim responsable de l'orde franciscà?

—Aquests primers mesos de servei a la fraternitat universal com a ministre general han estat molt importants per a mi. He descobert el que els germans viuen i fan, i això m'ha permès descobrir molta fidelitat. Fidelitat en els joves, en els adults, en la gent gran... L'orde en aquest moment gaudeix de molt bona salut. Sense oblidar les dificultats i els reptes, que n'hi ha, especialment el de les vocacions a Europa, certament hi ha molts aspectes positius i ho comprovo en les diferents visites als germans.

—No és fàcil trobar avui aquest optimisme en l'Església.

—En el nostre cas, crec que hi ha moltes raons per a l'esperança, sobretot per aquesta fidelitat dels germans. És una fidelitat callada, que no sempre apareix en els mitjans, però que hi és present. Els germans, i això per a mi és un gran motiu d'alegria, continuem sent els frares del poble, els frares de la gent senzilla...

—Quins reptes se'ls plantegen avui a aquests frares del poble?

—Són molts, segons el lloc en què ens trobem. A Colòmbia, per exemple, preval el repte dels desplaçats. A Itàlia i Tailàndia, el de la sida. També el de la droga està present en gairebé totes les nostres províncies. Els frares intentem avui respondre als reptes que ens vénen de la nostra mateixa vocació. Actualment estem immersos en un procés de refundació de l'orde, en el sentit de tornar a l'essència de la nostra vocació, als elements fonamentals del carisma franciscà, viscuts a la llum de les exigències de la societat actual.

—Quins serien aquests elements essencials del carisma franciscà?

—Els germans, des de fa sis anys, insistim en cinc elements, que considerem fonamentals i que nosaltres anomenem prioritats. El primer element és l'esperit de pregària i devoció, és a dir, la dimensió contemplativa de la vida franciscana. Per a nosaltres, el centre de la nostra vida és Crist. Crist ho va ser tot per a Francesc i Crist vol continuar sent-ho tot per al germà menor. Després hi ha la fraternitat. Francesc ha volgut un orde que sigui abans que res i sobretot una fraternitat. La tercera prioritat és la minoritat, solidaritat i pobresa. Si el nom del franciscà és el de *germà*, el seu cognom es el de *menor*. Això ens porta a replantejar noves maneres d'estar a prop dels menors d'avui, de la gent que no compta,

de la gent senzilla. El quart element és l'evangelització, tant a les zones anomenades tradicionalment cristianes com també *ad gentes*. Volem obrir-nos a societats que tinguin poc lligam amb la cultura

Fra José Rodríguez Carballo va visitar recentment les fraternitats de Catalunya.

cristiana i treballar-hi en el diàleg ecumènic i interreligiós. D'aquí a poc temps obrirem una fraternitat al Sudan i a Namíbia. Finalment, el cinquè element que treballarem és el de la formació. Per respondre a tots aquests reptes el germà menor ha d'estar sòlidament format en totes les dimensions de la persona. En definitiva, volem refundar l'orde sobre les dues columnes que sempre n'han sostingut l'edifici: la santedat de vida i les ciències.

—Això de les ciències no lliga gaire amb la imatge que es té del frare franciscà.

—Potser hem donat sempre la impressió de ser un orde de gent poc preparada intel·lectualment, però això no correspon a la nostra història i tradició. És veritat que sant Francesc s'autodefineix com idiota —sense una particular formació—, però immediatament acull en la fraternitat gent molt culta. No oblidem les grans figures franciscanes del pensament de l'Església: sant Bonaventura, Duns Escotto... Totes les nostres províncies compten amb exemples formidables de frares que han sabut compaginar la santedat de vida amb la ciència.

—En el seu dia, el naixement dels franciscans va suposar una ruptura radical amb el que fins ara havia estat viscut a l'Església, ho continua sent

avui?

—És cert que la forma de vida franciscana tal com la va voler sant Francesc va suposar una certa ruptura. Enfront del món monàstic, d'estabilitat i de grans propietats, que era el que dominava aleshores, el nostre fundador va optar per una vida itinerant, fraterna i pobra. Potser amb el decurs dels segles, la nostra manera de vida es va acomodar a uns altres estils de vida dins de l'Església. Som a punt de complir 800 anys d'existència—el 2009— i pensem que és un bon moment per recuperar aquella «teràpia de xoc» de Francesc,

una cosa que continua sent avui actual perquè és molt evangèlic. Jo crec que tornar avui a les fonts del nostre carisma suposarà una possibilitat de renovació dins de l'Església i també del món.

—Cal recordar, però, que Francesc, malgrat ser «transgressor», no va deixar mai de ser obedient.

—Una de les seves característiques és que va ser profundament renovador, però dins de l'Església, i la va estimar moltíssim. Aquest amor es va manifestar de moltes maneres però especialment en el testament de Siena, on recull en tres paraules el que considera fonamental en la seva fraternitat: l'amor fratern,

l'amor a la pobresa i l'amor a l'Església. Francesc ens ensenya com és possible viure la radicalitat evangèlica en plena comunió amb l'Església. I ell la va viure en una situació en la qual l'Església no era potser el més evangèlica que es podria pensar... Si Francesc va ser, és i continuarà sent actual és perquè va viure a fons l'Evangeli, sense jutjar ni condemnar ningú, i va optar per una manera de vida en consonància amb l'Evangeli, sense glosa, acollit per un cor humil, senzill, de pobre.

—Com es pot estimar la germana pobresa?

—Això tan sols és possible si s'estima una persona: Crist. El secret de la pobresa i de la humilitat tal com les va viure Francesc té una font molt clara: la pobresa i la humilitat de Crist. Sant Francesc, com santa Clara, són persones profundament enamorades de Déu i, com a conseqüència, dels homes, especialment els darrers, que són els predilectes de Déu.

—Davant d'una figura com la de Francesc, com acull la responsabilitat de succeir-lo?

—Indignament sóc el 119è successor de sant Francesc. Ho porto amb molta serenitat. Sóc conscient que no sóc més que una mediació, ja que el ministre general de l'orde continua sent l'Esperit Sant, com volia sant Francesc. Alhora estic trobant molta col·laboració i disponibilitat per part dels meus germans, a més de molta estima i proximitat. La responsabilitat és gran i de vegades m'espanta pensar que per sis anys sóc el guardià principal i primer del carisma franciscà i que hauré de donar-ne raó a Déu i a la història. Em tranquil·litza, però, pensar que «tot ho puc en Aquell que em conforta», atès que per a ell no hi ha res impossible.

—Per acabar, un tema que tractant-se de l'orde franciscà no podem passar per alt: Terra Santa. Continuarà sent la terra de Jesús una de les prioritats de l'orde?

—Terra Santa continua sent per a nosaltres la perla de les missions. L'orde franciscà ha escrit, escriu i continuarà escrivint una pàgina bellíssima, única, de la història de l'Església a Terra Santa. Sense els frares allà, avui no hi hauria Església a la terra de Jesús, només hi hauria pedres. Avui pateixen molt per la manca de pelegrins i de mitjans, però els germans responen als reptes que aquesta situació els planteja de la mateixa manera que ho van fer en el passat. El repte principal avui és estar amb el poble, com ho van fer en l'assetjament a la basílica de la Nativitat. Jo crec que la Custòdia de Terra Santa, en aquests moments, escriu potser la millor pàgina de la història que hem escrit al llarg d'aquests vuit segles.

Samuel Gutiérrez

Un franciscà de València, nou bisbe coadjutor de Requena

MADRID.—Fra Juan Oliver Climent, franciscà de València, ha estat nomenat bisbe coadjutor del vicariat apostòlic de Requena (Perú). Climent era l'actual superior de la província franciscana de València, Aragó i les Balears. El nou bisbe havia viatjat en unes quantes ocasions al vicariat de Requena a visitar els missioners franciscans que hi té la província de la qual ell n'era el superior. Allà va conèixer la realitat d'aquesta zona del Perú i també el bisbe titular. Nasqué a Carcaixent (València), el 1951, Juan Oliver va fer els seus primers vots a l'orde franciscà el 1968. Va estudiar Teologia i va ser ordenat sacerdot el 1975. Llicenciat en Teologia i en Psicologia, s'ha dedicat, fonamentalment, al treball a les cases de formació dels franciscans. Va ser mestre de postulants, de novicis i de professors temporals. Des del 1988 al 2000 va ser vicari provincial i, enguany, va ser elegit ministre provincial de la província franciscana de València, Aragó i les Balears. (Ivicon)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Els problemes d'un nen

El fet ha passat realment. Un noi de 8è d'EGB va voler que la seva catequista li donés la raó en quelcom que havia fet malament. «Escolta, Pilar, oi que si tu avises algú diverses vegades que no et molesti i no et fa cas tens dret a clavar-li una bufetada?» La catequista li va explicar el que diu Jesús de posar l'altra galta. I el noi va tenir una reacció d'una lògica total. «Pilar, és molt difícil ser bo.»

Continuem amb el raonament d'aquest adolescent. És gaire difícil ser bo? Potser sí, quan un té el conveniment —encertat o desencertat— que ell és una excepció en aquest fer el bé. És dur anar contra corrent de l'amor propi. És encara més dur si es té consciència de lluitar pel bé en solitari. És més fàcil fer el bé quan es constata que allò que és noble —encara que sigui ardu— hi ha persones que ho porten a terme amb

naturalitat i bon estil.

El bé no pot ploure'ns de la societat, de les normes, de la burocràcia. Aquestes coses poden, sí, facilitar el bé; millor encara, poden no incitar el mal. Però és del cor de l'home —ho va dir Jesús— d'on neixen el bé o el mal. I és en els grups petits —família, col·legi, parròquia— on les relacions entre individus poden més fàcilment ser presidides per l'amor i l'afecte. Per això, és fonamental que les lleis protegeixin la família, el seu àmbit i el seu ambient, a fi que dels cors pugui brollar el bé.

El problema que plantejava el nostre noi no és merament intel·lectual, sinó que és un problema de formació humana. Solem donar una gran prioritat al desenvolupament de la intel·ligència. Però hem de preguntar-nos quina atenció prestem al foment de les

qualitats no intel·lectuals de l'esperit.

M'he referit a la capacitat de perdó. Però també cal conrear l'admiració pel bé, el respecte a la virtut, el coratge per oposar-se al mal en un mateix o en l'ambient, l'amor a tot el que és noble i honest. La tendència no a tenir més, sinó a ser millor. És l'obsessió d'allò materialment útil: del que servirà per tenir o fer més, no per ser més home.

Afirmava Bergson que una societat no pot viure ni resistir certa acció dissolvent de la intel·ligència més que per mitjà de la religió. La tasca de refer el món pot ser el resultat de motius diversos: des de la por de la catàstrofe fins al desig de felicitat i de pau; en alguns, el desig de complir la voluntat de Déu, l'amor i la necessitat mística de la unió de la nostra voluntat amb la voluntat de Déu.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La classe de religió

El curs vinent a les escoles i centres d'ensenyament hi haurà la novetat de l'àrea denominada «Societat, cultura i religió». Com indica el mateix nom, amb aquesta àrea es vol garantir a tots els alumnes l'accés a la dimensió religiosa de la cultura en el nostre context social i també es vol facilitar l'exercici del dret constitucional a la formació religiosa i moral d'acord amb les conviccions de cadascú.

Aquestes dues raons són de pes. No podem oblidar que avui es dona entre els infants i els adolescents una gran ignorància religiosa que incideix en el seu baix nivell de cultura general. És necessari posar remei a les mancances culturals dels alumnes en la interpretació de la història, de la cultura i de l'art per desconèixer l'influx que ha tingut la religió en aquests sectors. La cultura i la formació religiosa contribueixen a fer que els alumnes puguin entendre millor moltíssims continguts de la nostra història i de la nostra cultura que estan teixits de cristianisme i d'alguna manera per les altres religions monoteistes.

Els pares tenen el dret primari i insubstituïble de l'educació dels seus fills, i la societat i l'escola han d'ajudar que els pares puguin realitzar aquesta gravíssima responsabilitat que els pertoca. Per això els pares tenen dret a escollir l'escola segons les seves conviccions i poden, amb aquesta nova àrea, escollir entre l'opció confessional i la no confessional. És coherent que els pares catòlics demanin per als seus fills l'ensenyament de la religió i moral catòlica, ja que l'escola ha de ser com la continuació de la família. Aquesta classe de religió no és catequesi, però contribueix a fer que la catequesi que es fa al si de la comunitat parroquial pugui ser més enriquidora. Classe de religió i catequesi són dues coses diferents però complementàries, i els infants, adolescents i joves cristians han de participar en totes dues.

La formació religiosa i la cultura religiosa són uns bons mitjans per oferir coneixements i valors espirituals indispensables per aconseguir una autèntica i rica educació integral de la persona humana. Avui es fa indispensa-

ble una cultura de valors. Pau VI afirmava: «Un humanisme tancat, impenetrable als valors de l'esperit i a Déu, podria aparentar triomfar. L'home pot organitzar la terra sense Déu, però a la fi, sense Déu el que farà serà organitzar-se contra l'home. L'humanisme exclusiu és un humanisme inhumà.»

La Recomanació del Consell d'Europa, del 27 de gener del 1999, afirma que la democràcia proporciona el millor marc possible a la llibertat de consciència, a l'exercici de la fe i al pluralisme de les religions, i que, per la seva banda, la religió, a causa del seu comportament moral i ètic, pels valors que defensa, pel seu sentit crític i per la seva expressió cultural, pot ser un complement valuós de la societat democràtica.

Un estudi recent de la UNESCO fet a 140 estats sobre l'educació religiosa, conclou que és matèria curricular a 73 països, i en el marc europeu, la religió entra en els programes públics de 28 estats com a matèria obligatòria o bé opcional.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Antoni Nello

Professor de Blanquerna, Universitat Ramon Llull

Valia la pena l'Encarnació? A propòsit de «Dogville»

El director danès Lars von Trier ha donat un nou salt mortal en la seva brillant trajectòria cinematogràfica. Després de *Rompiendo las olas* i *Bailando en la oscuridad* ens regala una nova mostra de la grandesa del cinema, d'un cinema que no és pur espectacle de colors i efectes especials, sinó d'un cinema que és narració parabòlica. Un cinema en el qual la microhistòria és paradigma de la macrohistòria, en el qual la tècnica està al servei de la transparència narrativa i no a l'inrevés, en el qual els actors formen un veritable equip de complicitat interpretativa. És un cinema que no pot ni vol deixar indiferent l'espectador. Que agradarà molt o molestarà profundament. Que es pren o es deixa, sense vies intermèdies.

Fins aquí la grandesa cinematogràfica indiscutible de Von Trier. Però l'elogi no pot obviar de cap de les maneres l'anàlisi de les seves propostes temàtiques, totes elles amb clares referències religioses que l'espectador avisat no deixarà de notar. I això és especialment notable en el cas de *Dogville*.

En síntesi, i sense traïr el fil argumental, podem dir que Von Trier s'interpel·la sobre l'eficàcia de l'Encarnació. O dit d'altra manera, planteja si els homes es mereixien i han merescut veritablement la voluntat salvífica de Déu manifestada en la vida i obra de Jesús enmig dels homes. I la seva resposta és clarament negativa. Els homes, sota una aparença de bona voluntat, emmascaren el més insospitat egoisme, la més cruel de les maldats, aquella que ni tan sols n'és conscient perquè està culpablement convençuda que el que fa és necessari i correcte. «I el Verb es féu carn i els seus no el reconegueren» (Joan...).

Certament que només cal donar un cop d'ull a la nostra història, àdhuc al nostre paisatge humà actual, per adonar-nos que pràcticament res no ha canviat des de la jungla primordial. La nostra és una història plena de crueltats, que s'enceta amb la crucifixió de Jesús i passa per tota mena d'orgies humanes de poder i d'ambició, de divisió i de guerra, i que culmina, si volem veure-ho així, amb Auschwitz, Somàlia i l'Iraq, amb l'holocaust sistematitzat, amb la mort

per la fam davant la indiferència dels opulents i amb les guerres preventives que no prevenen res sinó que només causen mort i dolor.

Valia la pena, doncs, l'Encarnació? Ha estat útil? Ha regenerat el teixit humà? Ha obert el camí d'una veritable Nova Història? Ha entreobert, almenys, les portes de la ciutat de Déu per damunt de la ciutat dels homes? La resposta no és, ni pot ser, gaire afalagadora amb el gènere humà. És ben lícit preguntar-se, doncs, sobre l'eficàcia de l'Encarnació. I més lícit encara negar-la. Així ho fa Von Trier.

I tanmateix «cal creure que Sísif és feliç». Aquesta afirmació final d'Albert Camus en el seu notable assaig sobre el mite de Sísif, sobre el mite de l'home condemnat eternament a pujar una roca al cim d'una muntanya de la qual caurà sempre i inexorablement, obligant Sísif a reprendre sempre de nou la mateixa tasca, ens dona llum sobre l'eficàcia de l'Encarnació. Perquè Sísif ha de pensar que la seva grandesa i la seva felicitat rau en no abandonar la tasca, ha de creure que un dia la roca quedarà al cim de la muntanya; ha d'esperar que un dia, finalment i merescudament, podrà reposar en pau. I així ens ha de passar als creients. Hem de creure que la Redempció, començada amb l'Encarnació, assolirà el seu èxit. Un èxit que no depèn, només ni sobretot, de la nostra grandesa, sinó de la grandesa de l'acció de Déu amb nosaltres i en nosaltres. Hem d'esperar, compromesament, que la petita tasca de tants homes que han viscut l'esperit del Regne de Déu no ha estat inútil, com la petita llavor que esdevindrà un gran arbre, niu de moltes aus. I hem de pensar, sobretot, que creure en la Redempció i esperar-ne el seu definitiu acompliment és la font de la nostra felicitat, de la nostra serenitat, de la nostra pau, perquè, benauradament, no estem abandonats a les mans de nosaltres mateixos, sinó que estem portats i empesos per la mà de Déu.

Però hem de creure en l'eficàcia de la Redempció, hem d'esperar-ne l'acompliment i hem de trobar en això la nostra felicitat passant pel sedàs crític, lícit, de tota interpel·lació. I aquí hi ha la grandesa d'un director cinematogràfic, Lars von Trier, que ens agrada i ens interessa.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La pregària no dispensa de la caritat

Nostre Senyor Jesucrist sempre ajunta la pregària i la caritat. De manera que són com dues germanes bessones. Dues realitats que es complementen i necessiten.

El Mestre, en el sermó de la muntanya, mostra la pregària com a intimitat amb Déu i ensenya als deixebles l'oració del Pàrenostre. Acaba dient: «Perquè, si perdoneu als altres les seves faltes, el vostre Pare celestial també us perdonarà a vosaltres; però, si no els les perdoneu, el vostre Pare no us perdonarà les vostres.»

En el mateix sermó hi ha un exemple molt transparent. «Per això, si en el moment de presentar la teva ofrena a l'altar, allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, deixa allí mateix, davant l'altar, la teva ofrena i vés primer a fer les paus amb el teu germà; ja tornaràs després a presentar la teva ofrena.» És a dir, si un galileu ha fet una setmana de camí per anar al temple i, en ser-hi, recorda que algú té alguna cosa contra ell, ha de deixar l'ofrena al peu de l'altar, ha de fer una altra setmana de camí per fer les paus i, novament, des de la Galilea, ha de caminar una altra setmana per retornar a Jerusalem. Total tres setmanes. El perdó les val. Un caminar que és exigència de l'amor. Caritat que

sempre és en el cor de la pregària.

Recordo una anècdota dels anys d'estudiant. Un dia, després del sopar, van demanar voluntaris per traslladar uns bancs. M'impressionà —i ho vaig trobar com de caricatura— que un company va dir: «Jo no puc traslladar bancs, he d'anar a fer la visita al Santíssim.» No es recorda que una cosa no treia l'altra. Era una cosa d'estudiant, però l'he recordada sempre.

El benaurat Joan Ruysbroeck deixà escrit «si esteu en èxtasi, tan fort com sant Pere i sant Pau, i us arriba la nova que un malalt té necessitat d'una tassa de brou calent, o d'un altre ajut similar, us aconsello de desvetllar-vos un instant del vostre èxtasi i de fer escalfar el brou. Deixar Déu per Déu; trobeu-lo, serviu-lo en els seus membres, no perdeu res en el canvi».

La pregària no substitueix la caritat. Preguar pels que sofreixen i no fer res per a ells seria massa fàcil. Déu no vol només les nostres paraules, sinó també actes. La pregària ha d'expressar a Déu el nostre amor a ell i als homes, germans nostres. Hem de mirar què hem de fer per tal que la nostra pregària sigui sincera i agradable a Déu.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

La Resurrecció, segons Mel Gibson

Era molt petit quan a la catequesi m'explicaven que quan ressuscitem ho farem d'una manera que els infants tindran el cos d'una persona gran i els avis el cos d'un jove. Després vaig créixer i em vaig despreocupar d'aquests detalls. Vaig estudiar una filosofia que em semblava cristiana, tot i que més tard vaig comprovar que era grega i eminentment aristotèlica, que resultava ser un bon vestit *prêt a porter* per aprofundir pels camins de la teologia cristiana, però que depenia totalment de cosmovisions desfasades. Com a tota roba d'aquesta mena després de l'estrena, se li troben defectes o limitacions, que, no obstant, sigui per inèrcia o per pesera, continuem vestint.

La complicació neix quan aprenem ciències físiques conscients que nosaltres mateixos som éssers físics. No ens hem d'enlluernar per elles ni absolutitzar-les, però, de cap manera, és lícit menyprear-les. Amb senzillesa, amb humilitat, és imprescindible que el cristià estigui obert a nous descobriments i les seves conseqüències. No podem dir, com afirmava un bon veí amb ocasió del primer viatge al nostre satèl·lit: «Jo no crec que hi hagin anat, perquè per molt que miro a la Lluna no hi veig ningú.»

El misteri fonamental de la nostra fe és la Resurrecció, primer la de Crist, després l'esperança en la nostra. Les representacions fenomenològiques del misteri difereixen segons sigui l'Església que les assumeixi. Les orientals ho representen fonamentalment en dues icones: la més comuna i bella, és la de la baixada al *sheol* a la trobada i salvació d'Adam, Eva i altres justos. L'altra representa els àngels que mostren el sepulcre buit als que hi van el matí d'aquell diumenge. L'Església occidental generalment ha plasmat el misteri d'una manera més teatral: un Jesús que s'eleva eteri, atlètic, triomfal... És una imatge comuna en pintura. Jo la vaig buscar en relleu durant molts anys a Lourdes, Roma o Jerusalem, sense aconseguir-ho. Sorprenentment, la vaig trobar no fa gaire temps en un hipermercat molt conegut d'Andorra. La preparo il·lusionat per a la Pasqua perquè presideixi una de les esglésies on celebri la missa.

Encara que la imatge m'agrada, reconec que, més que consol, em provoca interrogants. Si afirmem que la resurrecció és un fenomen total de la personalitat humana, què implica i com es realitza en la corporeïtat? Les nostres partícules somàtiques es renoven constantment, no només hi ha un intercanvi de molècules d'aigua, cosa evident, sinó que fins els humils oligoelements s'intercanvien, de tal manera que cada set anys el nostre cos està format per àtoms diferents. És legítim i honrat que ens preguntem, si assumim la filosofia anomenada, quins d'aquests seran subjectes de la resurrecció? Per a una complicació més gran se'ns donen a conèixer realitats còsmiques com ara els forats negres, que atrapen tot el que se'ls acosta, o s'especula amb la possibilitat de la trobada de la matèria amb l'antimatèria, que suposaria una aniquilació total. Com albirar, doncs, la resurrecció?

El gran encert de la pel·lícula *La Pasión de Cristo* de Mel Gibson és que mort i enterrat Jesús, quan els deixebles s'endinsen al sepulcre, l'única cosa que observen és com el cadàver, embolicat, desapareix, els teixits s'enfonsen i queden aixafats sobre la pedra. Al principi potser tens una decepció, perquè hauríem esperat més detall després de tant, i tan detallat, terror i sang. Però reflexionem i després reconeixem que és un gran encert, la millor imatge fílmica del Misteri. Mentre escric això recordo un llibre que em va ajudar molt i encara em continua ajudant, es tracta de *De Einstein a Teilhard*, de Nicolás George. Un altre dia ho completaré.

Notes insignificants

Germà Adrià

Gràcies, Maria

La protagonista d'aquesta nota m'ha autoritzat a donar-ne el nom. Es diu Maria Salguero Domínguez. Ara té 59 anys. La vaig conèixer quan en tenia 25, i era una de les dones més boniques que he conegut mai. Cridava l'atenció per allà on passava.

Els alumnes del col·legi on anava a veure els seus fills em deien que la senyora Maria era guapíssima.

Però, el 1982 li van fer la primera operació de càncer i li van treure un pit. I li han fet sis operacions més de càncer de pit. Vaig poder assistir a dues i, mentre la portaven cap al quiròfan amb la llitera, explicava acudits als infermers.

Des de fa sis anys viu al Raval. Ara en una casa de Càritas i comparteix el pis amb altres dones. Càritas l'ajuda molt, i n'hi ha que l'ajudem quan podem.

No pot treballar, però des de fa mesos dedica el seu temps a persones marginals i encoratja i serveix de referència a homes i dones malalts i solitaris.

I ara se li ha reproduït el càncer al mateix pit, en unes vèrtebres, i els metges li han dit que ja no la poden operar més i que intentaran calmar-li els dolors intensos que li provoca el càncer.

M'agrada parlar amb ella, ja sap que l'aprecio molt. I avui ha volgut obrir-me el seu secret. Quan el metge li va dir que no tenia remei, va plorar... I va plorar la

infermera i l'assistenta social que l'acompanyava. Però, diu que ara ho porta bé. Que la fortalesa li ve de dalt, de Déu, i que no té por de la mort.

Sempre ha pregat amb molta fe a la Mare de Déu i al Senyor Jesús. Sap que el Senyor la coneix bé i que està amb ella.

Sempre ha sabut que la vida és un néixer, un viure i un morir, però a mans de Déu i en pau amb ella mateixa.

Ho passa molt malament psíquicament, però no espiritualment i ha après a dir a Déu que es faci la seva voluntat i que si llegeixen això alguns malalts, no tinguin por.

Sabem que Déu ens pot cridar d'un moment a l'altre.

I, mentrestant, sempre podem fer algun bé als altres.

Ella demana a Déu que beeneixi sobre tot els malalts de càncer.

Déu els estima a tots, diu.

Jo li trucò sovint i m'agrada quedar-hi per xerrar. El seu somriure, enmig dels seus dolors, és un clam de bondat i de pau, i a vegades tots els dies prego per ella i demano a Déu que no se l'emporti.

Som molts els que necessitem el seu somriure, a vegades adolorit.

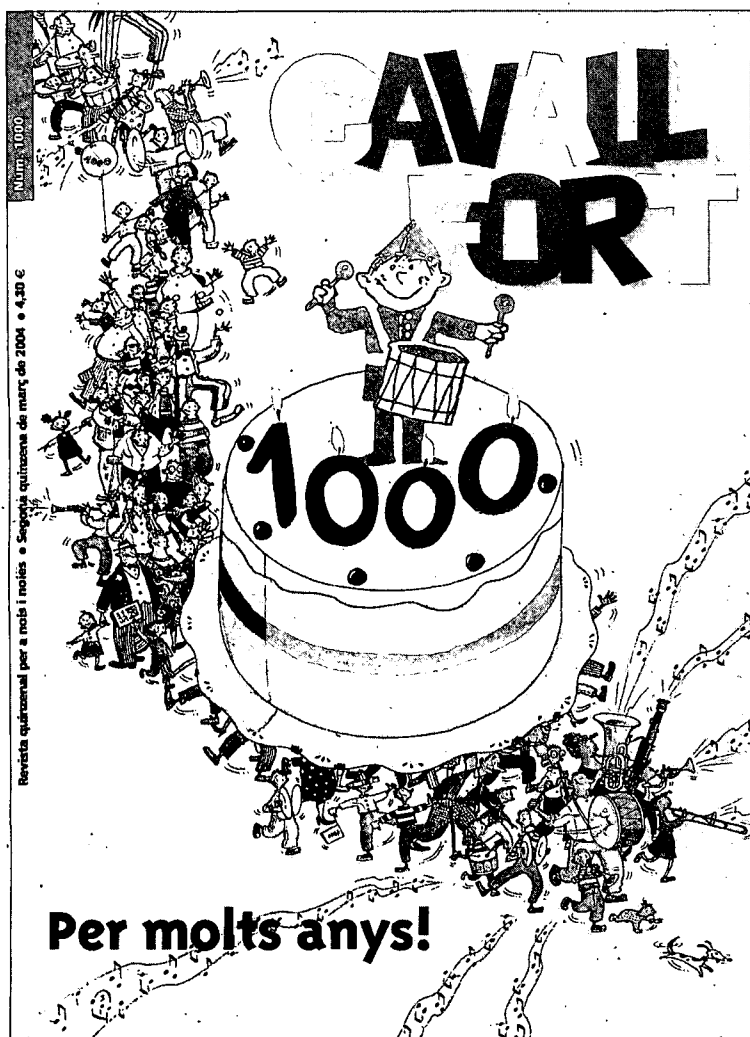
Gràcies, Maria, per la teva bondat.

Gràcies per la teva lliçó de confiança en el Senyor.

Gràcies per la teva devoció a la Mare de Déu.

Zoom

Eduard Brufau

L'emblemàtica revista infantil «Cavall Fort» acaba de treure al carrer el seu número 1.000. Per aquest motiu aquesta entrega conté diverses novetats, ha doblat el nombre de pàgines i s'han organitzat diversos actes de commemoració. «Cavall Fort» va néixer l'any 1961 —en plena dictadura— de mans dels secretariats catequístics dels bisbats de Vic i Solsona adreçat als nois i noies d'entre 9 i 15 anys. Va ser la primera revista infantil en català que es va publicar des de la desaparició de la històrica «En Patufet».

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Atemptat terrorista

Les realitats més essencials es poden corrompre. L'atemptat terrorista de l'11-M a Madrid va provocar immediatament una reacció d'estupor davant del crim i de solidaritat amb les víctimes i els seus familiars fins a límits insospitats. Un fet com aquest permet relativitzar moltes coses que en un dia normal semblarien gairebé indispensables però que després de la vista del desastre ni compten. Les competicions europees de futbol van passar a ser purament anecdòtiques. La gent va quedar desfeta per dins i es va oferir per resoldre qualsevol problema que estigués al seu abast: donació de sang, atenció psicològica, prestació gratuïta de serveis...

La proximitat electoral era massa imminent perquè l'atemptat terrorista es mantingués dins del marc del dolor humà. Hi havia una possible utilització política prevista en la intencionalitat dels seus autors. ETA en un primer moment, però Al Qaeda després, sembla que eren darrere del crim. Poques hores després de l'atemptat, un company nord-americà em va preguntar la meua opinió. Vistos els indicis inicials i amb les reserves que mereixia el cas, em vaig decantar per l'autoria d'Al Qaeda. Aquesta pregunta allunya la mirada sobre l'horror patit per les víctimes per centrar-se sobre els autors. Per a les víctimes, el resultat és fatídicament el mateix. Per al món polític i social, no.

Si era ETA, el PP podria sortir electoralment enfortit per la seva postura intransigent davant del terrorisme basc. Els catalanes quedàvem en el punt de mira dels espanyols a causa de la treva parcial declarada per ETA a Catalunya després del seu diàleg amb Carod (trigarem anys, si ETA continua actuant, a treure'ns de sobre un sentiment de culpabilitat cada vegada que hi hi hagi un assassinat. Arribem a pensar que els altres moren perquè nosaltres continuem vius. Un mecanisme molt pervers que s'endinsa en la psicologia profunda dels catalans. La nostra reacció, que ha estat sempre sana i solidària, pot ara sorgir de les fonts profundes d'una culpabilitat pel que sembla que hem de demanar contínuament perdó. Els altres ens contemplen amb hostilitat. L'existència del tripartit arribava a ser, amb aquesta hipòtesi, més amenaçant i vulnerable des de la perspectiva dels adversaris polítics.

Si era Al Qaeda, el PSOE obtenia clars avantatges electorals perquè capitanejava l'oposició a la guerra de l'Iraq. Aquesta organització terrorista es venjava així del suport que Aznar va donar als EUA i als seus aliats. La culpabilitat del fet es feia recaure, no en els seus autors, sinó en el govern del partit que volia revalidar la seva majoria. Si el govern espanyol no hagués donat suport a la guerra, no hi hauria hagut cap atemptat. En el cas d'ETA, aquest argument seria més complex.

Internacionalment —també des d'Itàlia, des d'on escric aquest article—, deixant a banda les conseqüències internes d'aquest fet en la política espanyola, hauria estat més tranquil·litzador que ETA hagués estat l'autora de l'atemptat. Al Qaeda posa en guàrdia el món occidental i tots aquells que tenen alguna afinitat amb els EUA. Després de la guerra de l'Iraq, cap dels països que va enviar tropes de combat, com els Estats Units, Gran Bretanya, Austràlia..., no ha patit cap atemptat. Era menys difícil actuar en un país més fràgil com Espanya.

Informacions tendencioses del govern i reaccions interessades de l'oposició van convertir el dia de reflexió en un escenari perillós. El terrorisme no és encara una qüestió d'Estat com ho demostra el pacte antiterrorista del qual van quedar exclosos en el seu dia, per exemple, els nacionalismes democràtics. Queda molt per fer. Imagino que trigarem força a disposar de totes les informacions perquè les anàlisis d'aquest moment polític tinguin objectivitat precisa i una clarividència més gran. El calendari electoral va marcar la pressa, inexistent després dels resultats dels comicis.

La premsa italiana ha destacat la reacció del Papa a l'atemptat terrorista de Madrid. La seva pregària resumeix moltes aspiracions: «Déu omnipotent i misericordiós, no et pot comprendre qui sembla discòrdia, no et pot acollir qui estima la violència; mira la nostra dolorosa condició humana, provada per cruels actes de terror i de mort, consola els teus fills i obre els nostres cors a l'esperança perquè la nostra època pugui conèixer dies de serenitat i pau.» Les seves paraules ens situen de nou al terreny del que és essencial, del qual aquest fet luctuós no n'havia d'haver sortit mai. Els polítics espanyols no han encertat gaire el fet de trobar el punt d'equilibri a causa de l'ús interessat que s'ha fet de l'atemptat. Ells tenen una responsabilitat gran per intentar-ho de nou i evitar caure en qualsevol trampa per molt atractiva que sigui. El diàleg polític és necessari, però cal respectar-ne les regles, sense les quals només hi ha l'aventura irresponsable. La societat hi ha d'ajudar.

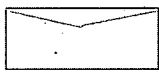
RAMON RIUS I SIGALÉS

Déu l'ha cridat amb Ell, el 12 de març, a l'edat de 86 anys. Ha mort en pau, com havia viscut sempre.

La seva esposa, Josefina, fills, joves i gendres, néts, besnéts, nebots i família tota us ho fem saber.

La cerimònia de comiat va ser el dissabte dia 13, a la parròquia de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat.

Cartes del lector

□ Nous pares

La desitjada adopció d'infants per homosexuals ha hagut de ser notícia a Espanya, on la sentència d'un jutge de Pamplona ha considerat idoni aquest contrasentit. La societat s'adapta a tot i dona naturalitat a tota mena de canvis. Però no hem d'oblidar que si la naturalesa humana està feta per un home i una dona per ser pare i mare, és perquè el fill ha de ser fruit de tots dos i el seu creixement i formació en aquest entorn natural és el convenient en tots els sentits per a ell.

M. DEL CARMEN MALET
Membre d'Acció Familiar Barcelona

□ Una televisió millor

En benefici del nostre equilibri i de la nostra salut mental, ha arribat el moment de fugir dels mitjans de comunicació, siguin diaris o televisió. Totes les notícies, siguin de guerres o de terrorisme, de catàstrofes naturals, d'assassinats, de revolucions, de fam, etc. les veiem en primera fila. Gent que vocifera i s'insulta, pel·lícules d'humor que no tenen humor, ja que són vulgaritats de mal gust, paraules grogues, etc.

Jo demanaria que també publiquessin notícies sobre bones accions, gent generosa que fomenti l'amabilitat. Cròniques rosa que siguin de parelles amb il·lusió per conservar el seu amor i el dels seus fills, encara que sigui amb sacrifici. També un humor amb ironia, amb respecte. Més reportatges culturals, artístics o científics.

És que no hi ha res d'això que valgui

la pena d'emetre o de publicar? En veritat ens relaxarà molt.

M. TERESA DELÁS
Barcelona

□ La Declaració Universal dels Drets Monetaris

Al món tenim la Declaració Universal dels Drets Humans, conjunt de principis que ens serveixen de guia per establir unes relacions humanes correctes i assolir un dia la gran fraternitat universal. També tenim les Sagrades Escriptures, la Paraula de Déu escrita pels profetes inspirats. En aquests llibres trobarem la nostra guia espiritual que ens dona pau interior i ens ensenya com hem d'estimar Déu i el pròxim.

Però encara no hi ha cap organització capaç d'haver creat la Declaració Universal dels Drets Monetaris. La missió dels experts, moguts per alts ideals i amants de la utopia, hauria de ser redactada i editar un llibre on es prevegi la perfecció monetària global. Aquest llibre seria la «Bíblia» en el repartiment equitatiu de la riquesa.

La Declaració Universal dels Drets Monetaris no reconeixrà ni rics, ni pobres, ni superiors, ni inferiors, ni capital, ni feina, sinó únicament que som fills d'un mateix Pare i el fet natural i espiritual que tots som germans.

Serà l'únic instrument regulador i transformador de les potències ocultes.

que governen el món i les farà recapacitar per emergir i sortir a la llum millorant les pròpies accions monetàries, controlant l'egoisme col·lectiu i eliminant l'escandalosa despesa armamentística.

AURELIO SOLAZ RAJA
Montgat

□ Coeducació

Vaig fer els meus estudis de primària al Col·legi Estudis Generals Lluís Vives de Barcelona, només per a nenes. Als onze anys vaig entrar a l'institut d'ensenyament mitjà Joan Boscà, d'Esplugues de Llobregat, per aquella època exclusivament femení. És donada la coincidència que l'edifici d'aquest institut estava adossat a l'institut d'ensenyament mitjà Ausiàs March, que aleshores era masculí. Així doncs, la primera classe que vaig compartir amb nois va ser als disset anys a la Facultat de Dret de Barcelona (UB), on em vaig llicenciar i des d'aleshores estic immersa en el món laboral exercint la professió lliure d'advocada.

Els meus antecedents d'estudis fets en centres només per a noies no van suposar cap càrrega negativa en arribar a la universitat, ni em van posar a la defensiva en relació amb el sexe oposat.

Avui sóc mare de dues filles i he triat per a elles un col·legi per a noies. La «coeducació» no és un dogma infal·lible de bon ensenyament, sinó una opció més. L'elecció de l'educació hauria d'estar en mans dels pares. La llibertat dels pares és un dret inalienable.

M. TERESA SOL MARTORELL
Barcelona

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Atemptat a Madrid

Tots recordem el que ha passat, no em delectaré en els fets concrets pel que tenen de tristos, macabres i desgraciats. Jo vull anar una mica més enllà del significat en si del que ha passat. Em pregunto: què ha provocat el fet que algú, sigui qui sigui, s'hagi atrevit a matar d'una manera indiscriminada i en la magnitud amb què ho ha fet?

I jo mateix em contesto: el mal existeix al món i el que ha passat a Madrid n'és una prova. No és que els homes siguem dolents per naturalesa; el que penso és que com que el mal existeix al món, els homes, a poc a poc, uns més que d'altres, ens n'anem contagiant i tan bon punt es corromp el més profund del nostre ésser —el cor, el cervell, l'ànima—, a la primera ocasió saltam a la jugular del nostre pròxim més pròxim, sigui on sigui i sigui qui sigui. D'alguna manera, l'ordre establert s'ha alterat i l'estem substituint per la llei de la selva.

Ja ho deia sant Pau: «Ara, per tant, no deixeu regnar més el pecat en el vostre cos mortal, no us sotmeteu a les seves passions» (Rm 6,12). Però encara va més lluny en dir: «Sabem que la Llei és espiritual; però jo sóc terrenal, i estic venut com a esclau al pecat. No entenc què faig, perquè no faig allò que vull, sinó allò que detesto. Si faig, doncs, allò que no vull, reconec que la Llei és bona; però aleshores no sóc jo qui actua així, sinó el pecat que habita dintre meu»

(Rm 7,14-17).

Vet aquí la mare del xai, en el pecat de l'home que moltes vegades no es vol reconèixer. I això no obstant, no hi ha volta de full. Aquest mal que hi ha al món és el culpable de les atrocitats viscudes a Madrid, Nova York, Israel, Palestina, l'Afganistan, l'Iraq i arreu del món on els drets i la dignitat de les persones siguin conculcats per unes altres, siguin aquestes les que siguin. I si entre aquestes drets s'inclou la vida i aquesta s'arrabassa amb violència i crueltat, amb engany i traïdoria, i a més les víctimes no tenen res a veure amb el problema en què alguns s'emparen —vet aquí els atemptats indiscriminats que es cobren vides innocents—, la gravetat és extrema.

No entro en el color ni en la ideologia que els motiva, perquè tant és. Si és un mal, és un mal i no importa qui el comet. El mal és el mal i les seves conseqüències són una cosa lamentable. Per això, rebutjo de ple les declaracions falses i els testimonis a favor d'una injustícia.

Com són possibles l'odi, l'animadversió, l'avorriment o l'acarnissament? Per idees? Per ideals? Per ideologies? No hi ha més raons que les meves? Qui no pensa com jo mereix una penalització, un càstig, la mateixa mort? Quina forma és aquesta de concebre la vida i d'entendre el que és la llibertat dels altres?

ANTONIO ARIAS CRESPO
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Educació sexual

—Fa uns dies vaig mantenir una conversa amb un nebot de 13 anys. Em vaig adonar que a l'escola rebien classes d'«educació sexual» i que tenia un bon coneixement del que jo anomenaria «mecànica sexual», però ben pocs criteris sobre el valor afectiu i humà de la sexualitat. Em va dir que els havien explicat la importància del «sexe segur». Crec que des del seu consultori seria prou útil donar orientacions als pares sobre un tema que descuiden molt sovint...

—De vegades els pares esperen massa a parlar d'aquests temes amb els seus fills i creuen que sempre és aviat per fer-ho. En realitat, mentre posposen la formació i informació necessàries que han de donar als seus fills, aquests, per diversos camins, reben un cúmul d'estímuls i d'informacions que els fan més mal que bé. També, de vegades, des d'altres instàncies, prescindint dels pares, s'imparteix una educació sexual incompatible amb l'antropologia cristiana. Compte amb els programes escolars sobre aquesta temàtica! No crec exagerar si afirmo que en l'educació afectiva (que inclou la formació sexual) ens hi juguem un elevat percentatge de les seves possibilitats de felicitat. Els primers educadors de l'afectivitat i de la sexualitat dels fills són els pares. Els pares cristians han de ser ben conscients que els seus fills tenen tot el dret de trobar en ells testimonis de fe i mestres de vida. Gràduament i amb naturalitat han de donar als seus fills la formació i informació convenientes. Cal parlar clarament i sense embuts.

Un malentès, que cal corregir ràpidament és això de què parla vostè del «sexe segur». Moltes vegades els adolescents i els joves reben aquest missatge: mentre no contraguem malalties ni embarassos (com si l'embaràs fos una malaltia!), m'agrada ampla. Sota l'eslogan del sexe segur s'hi amaga una visió molt limitada de l'ésser humà i de la seva dimensió sexual. La creixent promiscuitat i els incentius culturals impulsen molts joves a mantenir relacions sexuals molt abans d'estar-hi preparats i fora del context de donació personal autèntica que és el matrimoni. Potser no contrauran cap malaltia ni patiran cap embaràs, però amb tota certesa patiran greus ferides al seu cor que arrossegaran durant molts anys i que potser els condicionaran per a tota la vida. I contra això no hi ha cap preservatiu que valgui. Cal presentar als joves la grandesa de la visió cristiana de la sexualitat, estimular-los a mantenir-se verges fins al matrimoni (els joves estimen els reptes exigents!) i a nedar contra corrent. Aquest és el camí d'una veritable educació sexual.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

El diumenge de Llätzer

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

El tercer escrutini

Dins l'itinerari catecumenal, els elegits —això és, els qui en el primer diumenge de Quaresma foren admesos als sacraments d'iniciació per a la Vetlla Pasqual— celebren en el diumenge cinquè el tercer dels escrutinis —els «exàmens» que Déu fa de les seves disposicions espirituals, donant-los la força de progressar en ells. Recordem l'evangeli de la samaritana, per al primer escrutini (Jesús escruta el cor d'aquella dona, figura de l'Església), i el de la il·luminació del cec per al segon escrutini (Jesús il·lumina amb la fe els qui es preparen per al Baptisme).

Per a aquest diumenge, i per a aquesta celebració, la tradició litúrgica romana proposa l'evangeli de la resurrecció de Llätzer. És una narració important dins l'evangeli de sant Joan, preparatòria de la Passió del Senyor, i totes les litúrgies li donen una preferència en els dies que precedeixen la Setmana Santa. Com en els altres diumenges de Quaresma, el Missal proposa —quan es llegeix l'evan-

geli de Llätzer— un text propi per al Prefaci. És aquest: «...per Crist Senyor nostre. El qual, com a home veritable, plorà Llätzer, el seu amic, i, com a Déu etern, el va fer aixecar del sepulcre. I ara, compadit del llinatge humà, ens porta a nova vida per mitjà dels sacraments.»

El pas de la mort a la vida

La resurrecció de Llätzer és una manifestació de la «glòria» de Jesús, tal com ell mateix proclama en la pregària al Pare, abans del prodigi: «Perquè ho sàpiga la gent que em rodeja i creguin que sou vós qui m'heu enviat.» El significat és clar: és home veritable, capaç d'emoció fins a les llàgrimes, però la seva paraula és capaç de cridar a la vida els qui han mort, perquè Ell és la resurrecció i la vida. Ell és la Paraula per la qual tot ha vingut a l'existència!

Aquesta narració no és, però, anunciada i escoltada per un interès informatiu, sinó com un anunci del que el Senyor, per la força del seu Esperit, continua fent a través del temps: «Ara, compadit del

llinatge humà, ens porta a nova vida per mitjà dels sacraments.» Hi ha un paral·lelisme interessant: es compadeix de l'home, amb el qual està unit per la seva naturalesa humana, però li dona vida nova, no pas amb el so de la seva crida forta, sinó per mitjà del signe sacramental amb la paraula de la fe de l'Església, que uneix aquest gest a l'acció vivificant de Crist.

La pregària per al tercer escrutini, en el Ritual de la iniciació cristiana dels adults, ho sintetitza així: «Jesús, Senyor nostre, que en ressuscitar Llätzer d'entre els morts profetitzàreu que havíeu vingut perquè els homes tinguessin vida i la tinguessin a desdir, allibereu de la mort aquells que demanen la vida pels sacraments, deslliureu-los de l'esperit de dolenteria, i per l'Esperit que infon la vida comuniquen-los la fe, l'esperança i la caritat, a fi que, vivint sempre amb vós, participin de la glòria de la vostra resurrecció.»

La vida cristiana és una vida nova

Només quan s'entra amb fe en el

misteri dels sacraments es poden entendre les paraules de la litúrgia i de l'Es-criptura que parlen de la vida cristiana com una vida nova, del Baptisme com un trànsit de la mort a la vida, d'una vida de comunió amb la resurrecció de Crist, i àdhuc de glorificació amb Ell. Sant Pau, als colossencs, els recorda que la vida cristiana és una vida amagada en Déu, juntament amb el Crist (3,3), perquè han participat del misteri que és Crist en ells, l'esperança de la glòria (1,29).

La vida nova del cristià s'experimenta per la mirada de fe amb què tot s'il·lumina, per l'esperança que porta més enllà de les esperances immediates i fugisseres, per la caritat amb la qual el fidel està unit a Déu i als germans. S'experimenta per la participació joiosa dels sacraments, en els quals trobem el Crist, i per l'escolta agraïda de la Paraula de vida. S'experimenta pel servei generós als homes a causa de Crist, i pel testimoni de la fe enmig del món, com una oferta d'esperança. S'experimenta per la seguretat del perdó dels pecats, per la misericòrdia del Pare que acull i perdona.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascuda a Egipte cap a l'any 345
- ☐ Convertida durant una peregrinació a Jerusalem
- ☐ Anacoreta al desert de Judea durant quaranta-set anys
- ☐ Va morir al voltant de l'any 421

Segons la tradició, un monjo ja gran anomenat Zòsim es va instal·lar al desert de Judea a esperar la mort. Mentre l'esperava va veure una dona anciana, esquelètica, amb una cabellera llarga que li cobria tot el cos. Ella li va dir que es deia Maria i que era d'Egipte, i que feia més de quaranta anys que feia penitència al desert. Es veu que de ben jove se n'havia anat de casa i havia fet cap a Alexandria, la gran ciutat del delta del Nil. Ella mateixa reconeixia que hi havia dut una vida poc edificant durant dotze anys. Fins que un dia va veure, passejant pel port, que un vaixell ple de pelegrins es preparava per salpar cap a Terra Santa. La idea del viatge, de noves aventures i de descobrir món la van fer decidir, i moguda més per la curiositat que per la devoció s'hi va embarcar.

Quan al cap d'un temps el grup de pelegrins va arribar a Jerusalem i es va dirigir cap al Sant Sepulcre, tots hi van anar entrant, però cada

Santa Maria Egipcíaca

cop que Maria ho intentava una força superior a ella li ho impedia. A la fi la noia ho va entendre com una crida divina a la conversió i a l'expiació dels seus pecats. I llavors santa Maria Egipcíaca, així, es va dirigir cap al desert, per menar-hi una vida d'austeritat extrema i de penitència.

El monjo Zòsim va quedar molt sorprès per tot el que li havia explicat la santa del desert, però ella li va fer prometre que no ho explicaria a ningú mentre ella fos viva. Van quedar entesos per tornar-se a veure al cap d'un any just al mateix lloc, per tal que ell li pogués donar la comunió. I al cap d'un any, efectivament, els dos ancians es van trobar, i van tornar a quedar per al cap de 12 mesos més. Però aquesta segona trobada mai no va tenir lloc, perquè quan Zòsim hi va arribar, es va trobar santa Maria Egipcíaca ja difunta. El monjo la va enterrar, segons la tradició, amb l'ajuda d'un lleó, que amb les urpes va obrir una fossa.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 1)

MARÇ

28. Diumenge

V de Quaresma. Morat. Lectures: Isaïes 43,16-21 / Salm 125 / Filipencs 3,8-14 / Joan 8,1-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Guntram, rei; Sixt III, p.; Doroteu, ab.

Festa Major: a Puigpelat.

29. Dilluns

Fèria. Morat. Lectures: Daniel 13,1-9.15-17.19-30.33-62 / Salm 22 / Joan 8,1-11 (o bé: Joan 8,12-20)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ciril, diaca i mr.; Eustaci, ab.; Santes, Beatriu de Silva, vg.

30. Dimarts

Fèria. Morat. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 101 / Joan 8,21-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Quirí, mr.; Règul, b.; Joan Clímac, ab.

31. Dimecres

Fèria. Morat. Lectures: Daniel 3,14-20.91-92.95 / Daniel 3,52-56 / Joan 8,31-42. URGELL: Aniv. òbit bisbe Ramon Iglesias, Morat.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benjamí, diaca i mr.; Amós.

ABRIL

1. Dijous

Fèria. Morat. Lectures: Gènesi 17,3-9 / Salm 104 / Joan 8,51-59

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Venanci, b. i mr.; Hug, b.; beat Nuño Álvarez Pereira, rel.; Santes, Teodora, mr.

2. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: Jeremies 20,10-13 / Salm 17 / Joan 10,31-42 (Es pot commemorar: Sant Francesc de Paula)

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Maria Egipcíaca.

3. Dissabte

Fèria. Morat. Lectures: Ezequiel 37,21-28 / Jeremies 31,10-13 / Joan 11,45-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicetas, ab.; Santes, beata Guiomar.

Lectures bíbliques

Diumenge V de Quaresma

Lectura primera

Is 43,16-21

Lectura segona

Fl 3,8-14

*Estic a punt de fer una cosa nova, perquè en la solitud begui el meu poble**Per Crist m'heavingut a perdre tot avantatge; el meu desig és configurar-me a la seva mort*

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor, el qui obrí enmig del mar un camí, una ruta enmig de l'aigua impetuosa, el qui féu sortir per a la batalla carros i cavalls, guerrers valents i fornits i tots caigueren, no s'aixecaren mai més, s'apagaren com un ble consumit, ara diu això: «No recordeu més els temps passats, no penseu més en les coses antigues; estic a punt de fer una cosa nova que ja comença a néixer, no us n'adoneu? Pel desert faré que hi passi un camí, que corrin rius per la solitud, els animals feréstecs, xacals i estruços, em glorificaran en veure que poso aigua en el desert, que abunden els rius en la solitud, perquè begui el meu poble que jo m'he escollit. Aquest poble que m'he configurat proclamarà la meua lloança.»

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, tots els avantatges que jo pogués tenir, els considero desavantatjosos comparats amb el valor que té poder conèixer Jesucrist, el meu Senyor. Per ell m'heavingut a perdre tot avantatge i a considerar-lo com a escòries a canvi de guanyar Crist i veure'm incorporat a ell. Ni tan sols sóc just gràcies a una justícia meua guanyada perquè he observat la Llei, sinó gràcies a aquella justícia que prové d'haver cregut en Crist, vull dir aquella justícia que Déu dóna als creients. El meu desig és conèixer Crist i experimentar el poder de la seva resurrecció, compartir la seva passió i configurar-me a la seva mort, per poder arribar finalment a ressuscitar d'entre els morts. No vull pas dir amb això que ja he obtingut aquella plenitud que busco; corro amb l'esperança d'apoderar-me'n; puic fer-ho, ja que Jesucrist s'apoderà de mi. Germans, no m'imagino pas haver-me'n apoderat; el que faig és oblidar-me dels avantatges que he deixat enrere i llançar-me tot jo cap allò que tinc al davant; corro cap a la meta per guanyar el premi de la cursa que Déu ha convocat allà dalt en Jesucrist.

Al·leluia

Jl 2,12-13

Reconcilieu-vos amb mi de tot cor, diu el Senyor, que sóc clement i misericordiós.

Evangeli

Jn 8,1-11

Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat, que comenci a tirar pedres.

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida de Sió
ho creiem un somni;
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

*R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!*

Els altres pobles es deien: «És magnífic
el que el Senyor fa a favor d'ells».
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! *R.*

Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. *R.*

Sortien a sembrar tot plorant,
emportant-se la llavor;
i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes. *R.*

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús se'n anà a la muntanya de les Oliveres i l'endemà de bon matí es presentà de nou al temple. Tothom acudia al seu entorn i ell, assegut, els ensenyava. Els mestres de la Llei i els fariseus li portaren una dona que havia estat sorpresa cometent adulteri. La posaren al mig i li digueren: «Mestre, aquesta dona ha estat sorpresa en el moment de cometre adulteri. Moisès en la Llei ens ordenà d'apedregar-les, aquestes dones. I vós, què hi dieu?» Li feien aquesta pregunta insidiosament, buscant un pretext per acusar-lo. Però Jesús s'ajupí i s'entretenia dibuixant a terra amb el dit. Ells continuaren insistint en la seva pregunta. Llavors Jesús alçà el cap i els digué: «Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat que comenci a tirar pedres.» Després s'ajupí i continuà dibuixant a terra. Ells, quan van sentir això, s'anaren retirant l'un darrere l'altre, començant pels més vells. Jesús es quedà sol, i la dona era allà al mig. Jesús alçà el cap i digué a la dona: «On són? Ningú no t'ha condemnat?» Ella contestà: «Ningú, Senyor.» Jesús digué: «Tampoc jo no et condemno. Vés-te'n, i d'ara endavant no pequis més.»

Catalunya

diòcesis

Pregària per les víctimes de l'atemptat de Madrid

ELS CRISTIANS S'APLEGUEN PER PREGAR PELS MORTS I FERITS DE LA MASSACRE TERRORISTA I PELS SEUS FAMILIARS

El gravíssim atemptat de l'11 de març a Madrid va produir una onada de solidaritat arreu de l'Estat però també de pregàries en memòria de les víctimes. Capelles, esglésies i catedrals es van omplir per pregar pels morts i ferits d'aquesta massacre perpetrada pel terrorisme integrista islàmic. A continuació, fem un ràpid repàs per algunes de les eucaristies oficiades arreu de Catalunya.

Cinc infants van pregar pels nens i nenes morts en l'atemptat o que han quedat orfes.

Unes 2.000 persones van omplir la catedral de Lleida per assistir el 15 de març a la missa de funeral presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, en sufragi de les víctimes de l'atemptat de Madrid. Amb el prelat van concelebrar uns quaranta preveres, el clergat de la catedral, rectors de les diverses parròquies de la diòcesi i religiosos. La celebració va comptar amb la participació de més d'un centenar de cantaires en representació de les corals lleidatanes, que van acompanyar amb les seves veus els cants de l'Eucaristia, sota la direcció del mestre de capella de la catedral de Lleida, Joaquim Mesalles, i de Gemma Naranjo.

En l'homilia, el bisbe Ciuraneta, tot referint-se a «les víctimes innocents d'una violència absurda i irracional, pel repòs etern de les quals preguem i també pels seus familiars», va convidar els fidels a escoltar «d'una manera senzilla la Paraula de Déu, que sempre pot ajudar a enfortir la nostra esperança». Tot seguit va dir que «cap raonament ni cap argumentació no ens podrà resoldre el problema del mal, del patiment i de la mort. Però en podem intuir el sentit si mirem Crist crucificat, lliurat a la mort, per amor als éssers humans».

Mons. Ciuraneta va fer una crida per la pau, «malgrat els estralls del terrorisme, les ambicions, els ressentiments, els conflictes, els nostres pecats, hem d'anunciar que la pau no sols és possible, sinó que és necessària i també obligatòria». Finalment, va fer una crida a ser educadors de la pau, «en el respecte als altres. Que Déu ens faci instruments de la seva pau, en la vida familiar i social, privada i pública. Pregar per la pau ens ajudarà a ser pacífics i pacificadors, i afavorir aquelles virtuts humanes i cristianes que són el fonament necessari per construir la cultura de la pau: la llibertat, la veritat, la justícia i l'amor». (Jordi Curcó)

El dijous 18 de març el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va presidir una missa a la catedral de Tortosa per totes les víctimes de l'atemptat terrorista a Madrid, i per tal de fer visible el compromís de tota la diòcesi en la lluita per la justícia, la pau i els drets humans. El prelat tortosí va expressar la solidaritat del bisbat amb totes les víctimes i els seus familiars, i va instar a la pregària perquè el Senyor ens concedeixi la pau. (C.C.)

BARCELONA

La catedral de Barcelona va acollir el diumenge 14 de març una missa oficiada pel cardenal Ricard M. Carles per les víctimes dels atemptats terroristes de Madrid. En l'homilia, l'arquebisbe de Barcelona va parlar del misteri del mal, «present en el cor humà»; de la solidaritat amb els afectats («Quan una persona es fa solidària amb els altres fa com els àngels»); de l'ànima cristiana, que «és compassiva»; de la fe en Déu i en Crist, que ens fa convençuts que la mort no és un punt final, sinó que és un punt i seguit, i de comprendre el dolor dels altres.

«Que davant l'odi tràgic, violent i assassí, mirem de posar més amor al món», va proclamar el cardenal Ricard M. Carles, «no posem més agressivitat en els nostres ambients. Respectem tothom i ajudem a respectar tothom. I que ens esforcem a fi que el terrorisme ni engendri odi en nosaltres ni ens separi els uns dels altres». (C.C.)

Si la ciutat de Tarragona va expressar multitudinàriament el seu rebuig i condemna als atemptats terroristes ocorreguts a Madrid l'11 de març a través de la magna manifestació de l'endemà, els cristians tarragonins es van unir al dolor de les víctimes i dels seus familiars i en sufragi per les ànimes dels morts. Ho van fer pregant a les misses dominicals de les parròquies de la ciutat i a la catedral, en l'Eucaristia celebrada per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'arquebisbe Lluís va pronunciar una profunda i reflexiva homilia on va condemnar la violència i, concretament, els atemptats ocorreguts recentment a Madrid, de tan tràgiques conseqüències i que han convulsionat tothom. El prelat es va referir al terrorisme com una realitat intrínsecament perversa, donat que disposa arbitràriament de la vida de les persones. I va afirmar que «el terrorisme que sega i fereix vides humanes és una ofensa gravíssima a Déu, que ha creat l'home i la dona a la seva imatge i semblança». Va assenyalar que els terroristes difonen una «cultura de la mort» en la mesura que menyspreen la vida humana, trenquen el respecte sagrat a la vida de les persones i utilitzen la mort injusta i violenta de persones innocents com a mitjà per aconseguir uns fins determinats.

L'arquebisbe Lluís va presidir l'Eucaristia.

Posteriorment, Mons. Martínez Sistach va recordar que la pregària és una realitat i una expressió important i eficient de solidaritat envers els qui pateixen, perquè és una autèntica manifestació d'amor: «Per la comunió dels sants, les nostres pregàries propicien l'amor i el consol de Déu envers tots ells. Hem de pregar també perquè el cor de pedra dels terroristes esdevingui un cor de carn que sigui capaç d'estimar, de respectar, de deixar de matar.» En la mateixa homilia, l'arquebisbe va aprofundir també en el sentit de la conversió, en aquest temps quaresmal, pel que aquesta pot significar en les actituds personals. (Joan Boronat)

URGELL

El bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, va fer, en les homilies dels funerals solemnes en memòria de les víctimes dels atemptats, una crida al perdó dels pecats «més terribles», els de l'assassinat i el terrorisme. Els funerals es van fer a la catedral de Santa Maria de la Seu d'Urgell el diumenge 14 de març al vespre, i a la parròquia de Sant Esteve d'Andorra la Vella, en aquest cas, convocada per l'ambaixador espanyol a Andorra.

Tots dos actes van aglutinar un gran nombre de fidels i ciutadans, que com divendres i dissabte al vespre es van unir per demostrar la seva solidaritat amb les víctimes i fer un clam silenciós a favor de la pau, en una manifestació que va recórrer els principals carrers d'Andorra i de la Seu d'Urgell. En aquesta manifestació també es va fer present el bisbe i gran part de la cúria, de la mateixa manera que el dia de l'atemptat en els cinc minuts de silenci convocats per l'Ajuntament de la capital de l'Alt Urgell.

Mons. Vives va considerar en les seves paraules als fidels que la seva presència era «una reafirmació dels vincles de comunió amb els que han patit l'atemptat». Va voler advertir contra la temptació de la por envers el món àrab i va animar a tenir confiança i fe per superar el tràngol que ha suposat l'atemptat. Al llarg de les seves paraules alguns dels assistents, en un ambient de commoció, gravetat i tristesa es van mostrar afectats i emocionats. En la missa celebrada a Andorra van ser presents les autoritats andorranes i l'ambaixador francès acreditat al Principat. (M. C. Orduña).

El bisbe d'Urgell es va fer present a la manifestació.

BARCELONA

Comença la causa de canonització del P. Magí Morera

BARCELONA.— Mons. Josep Àngel Sáiz, en representació del cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, obrirà el dissabte 27 de març, a les cinc de la tarda i a la capella de la Sagrada Família (Trav. de les Corts, 345, de Barcelona), la fase diocesana del procés sobre la vida, les virtuts i la fama de santedat del pare Magí Morera Feixas (1908-1984).

El P. Magí Morera va ser el sisè successor del beat Josep Manyanet, fundador dels Fills de la Sagrada Família, en el govern de la congregació, que va presidir durant divuit anys.

A l'acte assistiran els nebots, familiars, religiosos, religioses i persones que van conèixer personalment el P. Magí durant els seus llargs anys de ministeri sacerdo-

tal a Roma, Madrid, Barcelona i Curitiba (Brasil).

La causa s'incoa a Barcelona vint anys després de la seva mort i poc després de saber-se la data de la canonització del beat Josep Manyanet, per la causa del qual tant va treballar el nou servent de Déu com a postulator.

La Congregació de les Causes dels Sants ha concedit el *nihil obstat* perquè s'iniciï aquesta fase diocesana a l'arxidiòcesi de Barcelona, ciutat on va morir i es troba enterrat el servent de Déu Magí Morera. Les sessions del tribunal eclesiàstic, que ja ha escoltat alguns testimonis, per tal d'assegurar les proves, començaran pròximament.

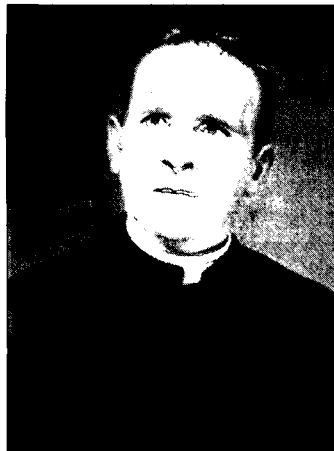
El pare Magí Morera va néixer a Castelltallat (Barcelona) el novembre del 1908 i va ser el dotzè fill d'una família molt cristiana, que donaria un altre fill sacerdot Fill de la Sagrada Família i diversos nebots religiosos i religioses. Orfe de pare, va ser alumne del col·legi d'Orfes de Sant Julià de Vilatorrada. Es va incorporar ben aviat als Fills de la Sagrada Família seguint amb entusiasme i fidelitat els ensenyaments i les petjades del beat Josep Manyanet, al qual va estimar entrañablement durant tota la seva vida. Va ser ordenat prevere el 1933. A Espanya va patir les penalitats de la guerra civil i,

a Itàlia, les de la segona guerra mundial. Va treballar a diversos centres de formació religiosa i sacerdotal, com a mestre de novícis, i va ser superior general dels Fills de la Sagrada Família. Va desenvolupar, a més, una àmplia activitat en les diverses parròquies que va iniciar a Roma, Madrid i Curitiba.

El P. Morera va morir el 1984 a Barcelona, víctima de càncer, després d'haver presidit una nova expedició de la congregació al Brasil. En els seus nombrosos escrits ha deixat un ric magisteri de govern religiós i d'acompanyament espiritual, especialment per a les cases i els centres de forma-

ció. Va ser un enamorat de la Sagrada Família i va viure en la seva vida l'ideal de l'himne natzarè: «Sota la teva ombra, Família Santa, viure, morir, per fer-te estimar.»

La causa del pare Magí Morera és una de les vint-i-una causes de canonització de religiosos i preveres Fills de la Sagrada Família i d'un laic exalumne, presumptes màrtirs, el procés dels quals ja es troba a Roma. Josep M. Blanquet ha escrit una breu biografia del servent de Déu, titulada *Magí Morera, apòstol de la Sagrada Família*, que és a la venda (c/ Entença, 301 - 08029 Barcelona). Més informació: www.manyanet.org (C.C.)

El P. Magí Morera.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
 c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

Barcelona

BARCELONA.— Gràcies a l'entrevista que mantenim amb el P. Manuel García Doncel, ens resulta fàcil descobrir que el 10è Congrés Europeu de Ciències i Teologia pot tenir una transcendència especial. Organitzat per ESSSAT (Societat Europea per a l'Estu-

di de les Ciències i la Teologia), aquest congrés, que és de caràcter biennal, se celebrarà per primer cop a Espanya en el marc del Fòrum Universal de les Cultures de Barcelona i amb l'objectiu d'obrir al món hispànic les possibilitats que brinda el diàleg

entre ciències i teologia. El P. García Doncel, jesuïta, és l'organitzador local d'aquest congrés que serà acollit per l'Institut Químic de Sarrià, i que té com a amfitrions la Facultat de Teologia de Catalunya i la Universitat Ramon Llull.

El P. Manuel García Doncel és l'organitzador local del 10è Congrés Europeu de Ciències i Teologia

«El diàleg ciències-teologia aquí és totalment ignorat»

—Quin és l'objectiu d'aquest 10è Congrés Europeu de Ciències i Teologia?

—Parlaria d'un objectiu doble. ESSSAT és una associació europea que, si ara celebra el desè congrés biennal, és perquè fa vint anys que treballa en aquest tema. Per tant, allò fonamental que pretén en aquest nou congrés és continuar amb la recerca sobre el tema del diàleg entre ciències i teologia, tot afegint la modalitat de la cultura, que l'hem suggerida nosaltres amb relació a la celebració del Fòrum Universal de les Cultures i el Parlament de les Religions. Aquesta àrea de diàleg entre ciències i teologia és potent des de fa trenta anys al món anglosaxó, on compta amb una literatura àmplia, una dotzena de revistes especialitzades, cinquanta associacions dedicades al diàleg teologia-ciències, i això creix i evoluciona.

El nostre problema és que en castellà no hi ha res, d'aquesta bibliografia, i aquest diàleg és totalment ignorat, tant en el món científic com en el món teològic, malgrat que hi ha documents de Joan Pau II interessantíssims al respecte. El mateix Karol Wojtyła, com a cardenal de Cracòvia, participava en un d'aquests diàlegs amb un grup que pertanyia a la Pontifícia Acadèmia de Teologia de Cracòvia. I com ell diu, hi ha ministres pont que miren de connectar aquestes dues ribes que tenen dos llenguatges i dues maneres de pensar diferents.

—Vostè és un d'aquests ministres pont?

—Com tot jesuïta tinc estudis de Filosofia i Teologia, que ara aprofito molt especialment. Vaig fer Teologia a Innsbruck (Àustria), en una Facultat de Teologia incardinada en la universitat estatal i on tenia una rellevància especial l'activitat creadora del teòleg Karl Rahner, un dels més significatius del nostre món catòlic del segle xx. Ell, gens científic per la seva formació, també es va interessar per aquest diàleg i el van convidar diverses vegades per participar en reunions de ciències i teologia, que també són molt antigues al món alemany. Després em van destinar a treballar en Ciències, i sóc catedràtic emèrit de Física Teòrica a la Universitat Autònoma de Barcelona. Per això m'ha tocat relacionar, no només en mi sinó també fent-ho arribar als meus alumnes, aquesta connexió dels dos mons: el teològic i el científic.

—Per què aquí s'ignora aquest diàleg?

—Per motius diferents. El principal és per la total separació entre els ambients

El P. García Doncel ens va rebre al seu despatx del Centre Borja de Sant Cugat del Vallès.

teològics i els ambients científics al nostre món. Es tracta d'una situació anòmala que afecta països com Espanya, França i Itàlia, a diferència d'altres llocs del món, cristians i no cristians, on una mateixa uni-

versitat alberga les facultats de Teologia i de Ciències, i, per consegüent, hi ha un àmbit de diàleg entre tots dos camps. En el cas espanyol, cal cercar l'origen en l'establiment del primer govern republicà, l'anomenada «revolució gloriosa», que va suprimir de totes les universitats espanyoles la Facultat de Teologia.

Per consegüent, un altre motiu és la formació d'uns i altres. És a dir, als teòlegs no se'ls forma amb una visió més àmplia que tingui en compte els elements científics. Joan Pau II, en canvi, assegura que per ser un bon teòleg cal tenir en compte les noves teories científiques, i diu que «quan aquests descobriments arriben a formar part de la cultura intel·lectual contemporània, els teòlegs han de comprendre'ls i n'han de contrastar el valor per extreure

de la creença cristiana alguna de les possibilitats encara no realitzades».

—I als científics també els manca formació teològica?

—Els manca totalment, de manera que fins i tot els científics que són molt creients i practicants consideren que en el món acadèmic cal prescindir de tota visió transcendental que vagi més enllà del camp científic. Sembla que ha de ser un enfocament agnòstic el que tinguin les nostres classes de ciències.

Una visió que va més enllà de la metodologia, potentíssima però limitadíssima, de cadascuna de les ciències, és per exemple, explicar la història de l'especialitat corresponent, de manera que s'enriqueixi amb visions que toquen seriosament temes teològics en l'evolució de la disciplina. En camps com Ciències Biològiques, parlariem d'introduir una reflexió ètica, l'anomenada Bioètica; o fins i tot la Tecoètica, que és la reflexió ètica sobre les aplicacions tecnològiques en altres camps més enllà del biològic. Però fins i tot en aquests camps es prescindeix també d'una visió teològica profunda.

—Llavors, seria positiu que Ciències i Teologia tornessin a compartir universitat?

—Seria positiu si ho saben fer i si saben donar llibertat de càtedra i d'expressió a la teologia. És un tema complex, perquè la teologia ha de tenir una certa tutela eclesial, sobretot si és el lloc de formació dels futurs sacerdots. També ha de tenir, però, una certa llibertat de recerca, proposada amb gran solemnitat pel nostre Concili Vaticà II. Això enriquiria profundament la nostra teologia i la nostra universitat.

—A través d'aquest diàleg en profunditat, es podrien assolir acords sobre, per exemple, quan comença la vida?

—Aquest diàleg és necessari per fonamentar aquests temes bioètics, que són molt pràctics i molt urgents, però jo diria que té una riquesa que va més enllà i que no és immediatament pràctica. És comprendre amb categories actuals el sentit de la nostra teologia i de la nostra relació amb Déu. En aquest diàleg han sortit una sèrie de temes, que són profundament enriquidors, com el concepte kenòtic de Déu.

—Com ha estat acollida la seva invitació al congrés?

—Hem enviat invitacions a totes les universitats espanyoles, i estic convençut que la major part han anat directament a la paperera. D'altra banda, de les dotze facultats de Teologia presents a la Península Ibèrica, a les quals he convidat a organitzar una videotransmissió, només dues han respost afirmativament. Una d'elles és l'amfitriona del congrés, la Facultat de Teologia de Catalunya, i l'altra és la de la Universitat de Comillas de Madrid.

Dues modalitats

El 10è Congrés Europeu de Ciències i Teologia, que porta el títol de *Ciències i Teologia en la dinàmica de les cultures. Corrents de saviesa?*, presenta dues modalitats. D'una banda, el congrés físic acollirà fins a 200 participants a l'Institut Químic de Sarrià, adscrit a la Universitat Ramon Llull. Les sessions de treball són fonamentalment en anglès, però per a quatre sessions plenàries hi ha prevista la traducció simultània al castellà. Així, les dues primeres sessions tenen lloc els dies 2 i 3 d'abril, de 9 h a 12.45 h, i les dues últimes, els dies 4 (Diumenge de Rams) i 5 d'abril, de 16 h a 19.30 h. D'altra banda, i aprofitant la traducció al castellà, l'anomenat congrés «virtual» transmetrà les sessions plenàries a través de videotransmissió als centres acadèmics o culturals que l'hagin sol·licitat. Per a qui estigui interessat a assistir-hi gratuïtament, enumerem els centres videotransmissors que amb data 16 de març s'han apuntat a la iniciativa.

A Barcelona: Enginyeria La Salle, URL, Quatre Camins, 30; Facultat de Filosofia i Teologia, Diputació, 231; Facultat de Psicologia Blanquerna, URL, Cister 34; ESADE, URL, Marquès de Mulhacén, 42; Facultat de Filosofia de la UB, Campus Pedralbes; Facultat de Ciències de la UAB, Campus Bellaterra.

Resta de Catalunya: Universitat de Girona, PAC i CCU; Universitat de Lleida, IREL, i Observatori de l'Ebre, Tortosa.

Espanya: Universitat de Saragossa, Facultat de Ciències; Universitat d'Oviedo, Facultat de Ciències; ICAI, Universitat de Comillas, Madrid; Facultat de Teologia de Comillas, Canto Blanco; Institut Teològic Compostel·là, Santiago.

Portugal: Universitat Catòlica de Braga.

Iberoamèrica: Argentina, Centre Santa Anna, La Plata; Argentina, Universitat del Nord, Tucumán; Brasil, Universitat de Bauru; Xile, Universitat de Valparaíso; Colòmbia, Universitat La Salle, Bogotá; Colòmbia, Universitat Xaveriana, Bogotá; Colòmbia, Universitat Sant Bonaventura, Bogotá; Colòmbia, Universitat Catòlica, Bogotá; Equador, Universitat Catòlica, Quito; Equador, Universitat Tècnica, Loja; Mèxic, Universitat Popular Autònoma, Puebla; Mèxic, Universitat Bonaterra, Aguascalientes; Mèxic, Universitat Iberoamericana, Mèxic D.F.; Panamà, Universitat Santa Maria La Antigua; Perú, Universitat Catòlica, Lima.

Per a més informació: www.ope-uec.com/esssat 2004 i www.esssat.org

La versió reusenca de la Passió

REUS.— Si hi ha un espectacle que a Catalunya no passarà mai de moda, aquest és el de la Passió. Des de fa mesos, a moltes localitats d'arreu del Principat es porten a terme els últims assajos de les representacions que abans, durant i després de la Setmana Santa s'endinsaran en els

misteris de la mort i resurrecció de Jesús. Enguany faran la competència fins i tot al mateix Mel Gibson. A Reus, on la Passió arriba a la seva setena edició, tot ja és a punt perquè el propers 3 i 4 d'abril es tornin a viure amb gran intensitat els últims dies de la vida de Crist.

A les portes de la Setmana Santa, el grup Llop's Teatre i la Comissió de la Passió ja tenen a punt la setena edició de la Passió de Reus. Tot i ser una representació relativament «jove», ha esdevingut en els últims anys tot un referent per a la zona del Baix Camp i del Tarragonès. Any rere any, gent de tota condició, molts d'ells fins i tot «repetidors», assisteixen al Teatre Fortuny de Reus per deixar-se interpel·lar pel misteri per excel·lència del cristianisme. Com la resta de «passions», la de Reus és, d'alguna manera, filla de les antigues representacions dramàtiques de temes religiosos i d'origen medieval. «La nostra Passió, però —asseguren els organitzadors—, és un gran treball escènic evolutiu, d'apropament i exploració als esdeveniments històrics que va viure Jesucrist, transmetent-nos alhora una reflexió vital.» «Volem fer aflorar els valors de la paraula de Jesús —afegeixen—, per així suscitar una reflexió vital tant internament com externament.»

Més enllà de la sensibilització, que és un dels objectius importants, amb la Passió de Reus s'ha volgut també, des dels seus inicis, aconseguir aquella vivesa,

La Passió de Reus és un espectacle de gran format.

aquella precisió i aquella llibertat interpretativa que reclamen els espectadors actuals. Tot això és possible gràcies a la col·

laboració de nombroses persones que amb el seu esforç fan possible un espectacle molt ben considerat per la crítica, que de-

fuig els tòpics i un excessiu sentimentalisme.

ELEMENTS CARACTERÍSTICS

La Passió de Reus, dividida en tres actes, compta amb una sèrie d'elements ja característics: un text precís i coherent, una música original interpretada en directe per l'Orquesta de la Passió, una il·luminació molt encertada amb resultats espectaculars, una escenografia funcional i efectes visuals efectius... I tot això acompanyat per un gran quadre d'actors que donen vida, amb una interpretació magnífica, als diversos personatges del drama. Per a tots ells, participar en una representació d'aquesta mena constitueix una oportunitat única de reviu els misteris de la vida de Crist.

En els set anys que s'ha celebrat aquest espectacle a Reus, la resposta del públic ha estat molt reeixida. «Ens hem trobat amb un públic entusiasta, que ens ha esperonat a continuar treballant», afirmen agraïts els organitzadors. També han rebut el suport d'algunes institucions, col·legis i associacions, que de forma desinteressada han decidit abocar-se en la realització i difusió d'aquest gran esdeveniment cultural, artístic i religiós. Això ha fet possible que any rere any s'hagin pogut millorar els elements tècnics i humans perquè continuï sent tot un referent per a la ciutat i per a tota la comarca.

Les representacions tindran lloc enguany els dies 3 —a les 20.30— i 4 d'abril —a les 18.00—, tot just quan comença la Setmana Santa. En la seva setena edició la representació estarà dedicada a la memòria de Joan Ballart, que en les edicions passades havia donat vida amb il·lusió i encert al personatge de la Raó. La passió de Reus tornarà a ser, una vegada més, una oportunitat única de reviu alguns dels trets més importants de la vida de Jesús amb un estil directe, actual i suggeridor, un missatge que no passarà mai de moda i que continua tan vigent com fa 2.000 anys.

Josep M. Llop Cabré, director de «La Passió de Reus»

«Volem fer sentir viu i actual el missatge de Jesús»

—Quina novetat vol aportar respecte d'altres passions?

—La idea bàsica que ens mou és aconseguir una interpel·lació constant en cadascun dels personatges, fer sentir viu i actual el missatge de Jesús, que tothom —espectadors i actors— se sentin part integral de l'obra. També volem aconseguir un treball escènic precís i humanístic, defugint tòpics i excessius sentimentalismes. En definitiva, un concepte estètic i sensitiu en el teatre actual.

—De quin element se sent més satisfet?

—Pel fet de tractar-se d'un espectacle de gran format no ho puc precisar... n'hi ha tants! Però sí que em satisfà especialment la gran col·laboració que he trobat, el suport de les diferents institucions i particulars que ens han donat suport, sobretot del col·legi Pare Manyanet de Reus, que ha acollit aquest gran projecte, i, com no, dels nombrosos actors, tècnics i músics, que amb el seu treball s'impliquen desinteressadament per poder dur a bon terme aquestes representacions.

També estic molt satisfet pel fet de trobar uns espectadors entusiastes que any rere any ens vénen a veure. Això ens esperona a fer una evolució constant del text, millorant els elements tècnics i així perfeccionar una obra que és plena de missatges i valors.

—Vol dir que la gent s'interessa encara per la Passió?

—Pel que he pogut copsar els anys passats he de dir, rotundament, que sí. Però cal dir també que si el teatre és un art efímer, en aquest cas no s'ajusta a la definició. En aquest cas, té una veritable vibració social dins de la nostra circumstància.

—És important la fe per tal que la representació sigui més reeixida?

—Evidentment amb fe es viuran millor, més a fons, els esdeveniments que es plantegen, i també s'entendrà més el missatge de Jesús.

Un nombrós quadre d'actors dóna vida a la representació.

Representar la Passió, una vivència de fe

Josep Cavallé (Sacerdot Valeroi): «Representar la Passió m'apropa a sentir la duresa de l'existència de Jesús i els apòstols, les necessitats en les hores difícils, les opcions de cadascun dels seus personatges i el seu sofriment, que es veu analitzat paral·lelament amb el sofriment de tants germans nostres que la societat moderna margina, ignora i, a la fi, oblida.»

Lidia Bonet (Mre Magdalena): «Per a mi, participar en la Passió és molt més que teatre: és amistat, convivència, esforç i molts moments per recordar actituds històriques i també poder-les reviure.»

David Uop (Jesús): «Ara visc més intensament els dolors i les tristeses d'haver mort lluitant per la justícia i també tinc el goig de penetrar en un personatge coherent amb ell mateix, en aquella profunditat humana i divina que ens demostra ens les seves actituds.»

Xavi Moncusí (la Humanitat): «El fet de viure en segona persona la Passió de Crist d'una manera vivencial m'ha permès reflexionar sobre detalls en què mai no m'hauria fixat.»

Carles Pitarch (Judes): «Amb el paper de Judes entro en la pell d'un personatge difícil d'interpretar envoltat d'incerteses i dubtes.»

M. Teresa Porqueras (Creença): «Em trobo totalment identificada amb el personatge que represento, ja que he viscut dins la meua vida familiar els ideals cristians. Sóc molt feliç quan percebo els sentiments que emanen de la Passió.»

Els elements escènics tenen un paper molt important.

VENDA DE LOCALITATS

- Pels terminals de Servicaixa
- Taquilla del teatre, de dilluns a divendres, matins de 12.00 a 14.00 h i tardes de 18.00 a 20.00 h
- Dies de l'actuació: Taquilla del teatre, una hora abans de començar l'espectacle
- Per telèfon: Servei permanent les 24 hores, telèfon 902 332 211 De 12.00 a 14.00, telèfon 977 315 730

Per a col·lectius amb més de 15 persones, **20% de descompte**

ELS AMICS D'ELIOTEL 40 ELS OFEREIXEN

APROFITEU ARA LES OFERTES ESPECIALS PER A SETMANA SANTA

Matalàs Eliotel 40

Amb la compra de qualsevol dels nostres matalassos li **regalem**

un altre matalàs o un somier articulat pel cap i pels peus i amb possibilitat d'adquirir-lo amb motor

Matalàs làtex 100%

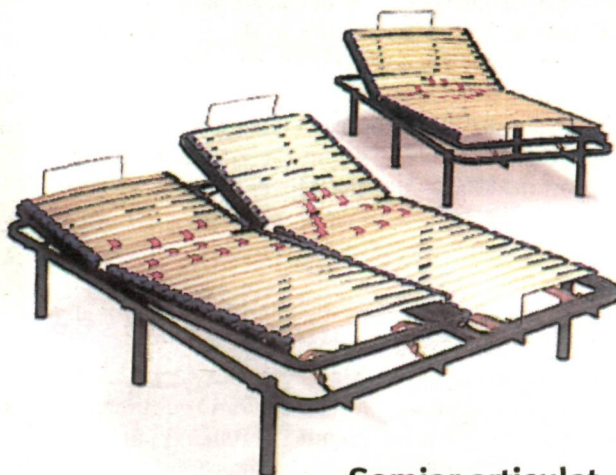

CONTINUEM
MANTENINT
LES OFERTES
MAGNÍFIQUES PER
A AQUESTA
SETMANA SANTA

L'OPERACIÓ RENOVE:

Li donem 90 euros pel seu matalàs antic quan en compri un de nou i si vol ens emportem l'antic

Somier articulat metàl·lic

Les 20 primeres trucades

podran escollir 1 regal entre els següents:

- coixí terapèutic
- o minicadena amb CD
- o TV color 14"
- o càmera fotogràfica digital
- o DVD

Truqueu al telèfon **902 10 10 23**

i concreteu una visita sense compromís
passarem per casa vostra (tot Catalunya)

Lleida

Centenars de lleidatans acomiaden les despulles del canonge Salvador Gonzalo

■ Mons. Ciuraneta va presidir a la catedral la missa de funeral amb uns setanta concelebrants

LLEIDA.— Per quarta vegada en el que va d'any, la diòcesi de Lleida, presidida pel seu bisbe, va acomiadar les despulles d'un dels seus preveres. A les onze del matí del 13 de març, un dissabte marcat pel dol de l'atemptat terrorista de Madrid, centenars de lleidatans van omplir de gom a gom la catedral de Lleida per acomiadar les despulles del canonge magistral Salvador Gonzalo Tejedor, que va morir a l'edat de 76 anys, després d'una breu i greu malaltia.

La missa de funeral, presidida per Mons. Francesc Xavier Ciuraneta i concelebrada per uns setanta preveres, va esdevenir una multitudinària manifestació d'afecte i de sentiment per la pèrdua de «don Salvador», com el coneixien els lleidatans.

El canonge Gonzalo va arribar a Lleida des del seu poble segovià de Carbonero el Mayor, després d'haver estat ordenat prevere el 15 de juliol del 1951, per prendre possessió del seu càrrec d'organista beneficiat de la catedral de Lleida i posteriorment canonge «magistral». A casa nostra va arrelar i va servir l'Església diocesana des de diverses responsabilitats ministerials: professor del Seminari i del col·legi Terraferma, del qual va ser capellà durant molts anys, i d'altres centres d'ensenyament. També va ser durant molts anys el capellà de les Carmelites Descalces, prior eclesiàstic de la Congregació dels Dolors i consiliari de l'Oració Nocturna. Aquesta institució eucarística va portar fins a la catedral la seva bandera, que va ser col·locada als peus de l'altar i vora el fèretre del seu estimat consiliari.

Amb un caràcter jovial i vitalista, Don Salvador es va fer proper a la gent, alhora que es va distingir per la seva cultura i preparació, ja que era un magnífic poeta i millor rapsode, a més d'organista i aimant de la música i del cant religiós. Predicador extraordinari, va fer verdader el seu títol de «magistral», que va exercir amb vehemència i dedicació a la catedral i com a predicador arreu de la diòcesi i allí on se'l requeria.

Don Salvador, i en això tothom hi ha estat d'acord, va ser un sacerdot estimat pels seus molts alumnes, pels companys

Damunt del fèretre es va col·locar una casulla, símbol de la condició sacerdotal de Don Salvador.

professors que van compartir claustre amb ell, pels pares i mares, pels congregants dels Dolors i les adoradores nocturnes, pels religiosos que va assistir, per la seva família de l'Opus Dei i per tots els qui van tenir la sort de trobar-se amb ell en el camí de la vida i de la fe.

La prova d'aquesta estimació envers Don Salvador va ser sens dubte l'extraordinària assistència de fidels a la missa exequial, en homenatge i reconeixement a la seva acció sacerdotal i humana. També s'acompanyava en el dolor i l'esperança el Capítol de la Catedral de Lleida, el presbiteri diocesà i els seus germans, nebots i

familiars més propers, que van ocupar els primers bancs del temple.

Les primeres autoritats de Lleida també es van fer presents al funeral. Cal esmentar l'alcalde de la ciutat, Àngel Ros; el conseller Antoni Siurana, i l'exconseller i diputat Josep M. Pelegrí, que va ser alumne de don Salvador al col·legi Terraferma, com ho havia estat també el novici del monestir de Montserrat Jordi Prada, que va assistir a la celebració portant la creu alçada en la processó d'entrada i en el comiat final de les despulles.

Jordi Curcó

«Un capellà lliurat amb generositat a la seva missió»

En la seva homilia, el bisbe Francesc X. Ciuraneta, tot fent memòria de la vida consagrada a Déu i als germans de don Salvador Gonzalo Tejedor, va dir que els que ploren la seva mort saben amb certesa que ja es troba en el Senyor: «Ell, que ens va cridar amics, no deü haver abraçat amb tota la seva amistat l'amic fidel, el capellà lliurat amb generositat a la seva missió com D. Salvador?»

El prelat va fer finalment un prec a Déu: «Tu, Senyor ens ajudaràs a tots en la seva absència, tot suscitant en el cor d'alguns joves el desig ferm de ser sacerdots, perquè rellevin D. Salvador en les seves nombroses tasques sacerdotals.»

A la pregària per D. Salvador, es va unir alhora la pregària pels morts per l'atemptat de Madrid, recordats durant la celebració i als quals el bisbe Ciuraneta va dedicar les darreres paraules de l'homilia: «Vora la Creu de Crist, hi havia la seva mare adolorida. Que ella acompanyi D. Salvador, el seu fill sacerdot, i acompanyi tots els difunts que van morir en l'atemptat de Madrid, víctimes de la violència irracional.»

Josep Miró i Ardèvol protagonitza les xerrades quaresmals

LLEIDA.— Josep Miró i Ardèvol, president de la Convenció de Cristians per Europa i de l'entitat E-Cristians, i al qual Mn. Jordi Pardell en la seva presentació va definir com un «dinamitzador de les idees cristianes per a una societat més justa», va protagonitzar les xerrades quaresmals a la ciutat de Lleida.

Celebrades a la sala d'actes del Col·legi Episcopal de Lleida, es van perllongar durant tres jornades, els dies 16, 17 i 18 de març. Miró i Ardèvol va desgranar com a tema central l'Eucaristia i la va definir com a font de vida, d'unitat i de compromís.

A l'inici de la seva exposició, el conferenciant va tenir un record per les víctimes de l'atemptat de Madrid i va recordar les paraules de Joan Pau II: «Com l'ànima humana pot concebre un acte tan abominable i una ofensa directa a Déu?»

Miró i Ardèvol va dir que la tragèdia de Madrid ens interpel·la a tots sobre el sentit del patiment: «I si no ens interroguem més sobre el sentit d'aquesta tragèdia és perquè en aquesta societat actual en què temim Déu com a amagat, és molt difícil

tenir una resposta. El patiment ens acosta a Déu i sabem que després del patiment som cridats a la vida més plena.»

L'Eucaristia va ser tot seguit el centre de l'exposició. Miró i Ardèvol va afirmar que l'Església viu de l'Eucaristia i és el nucli del seu misteri i no pas del seu problema. Misteri i problema no és el mateix, va dir, per afegir: «La paraula misteri designa allò que la capacitat de l'home no pot arribar a entendre, potser perquè és quelcom amagat. Problema és allò que ens barra el pas.»

Tot seguit va fer una breu referència històrica de l'Eucaristia, tot afirmant que l'Església catòlica ha mantingut, en tot allò que és substancial, inalterable la seva celebració al llarg de 2.000 anys, «i amb totes les circumstàncies, per difícils que hagin estat. És en aquesta continuïtat que

Mons. Ciuraneta va acompanyar el conferenciant en les tres xerrades.

es palesa l'afirmació que l'Eucaristia és l'Església». Miró i Ardèvol va prosseguir manifestant que hauríem de quedar admirats davant del misteri de l'Eucaristia, «que és alhora una trobada comunitària, però no només comunitària». Va convidar finalment el públic a contemplar Déu Eucaristia davant del sagrari: «L'Església necessita tenir el sagrari com a centre.» (J.C.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estadets temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

Tortosa

Celebració del Dia del Seminari

■ L'objectiu és apropar el Seminari a tota la diòcesi per tal que sigui més conegut i estimat

TORTOSA.— El 19 de març, amb motiu de la festa de Sant Josep, l'Església va celebrar el Dia del Seminari. L'objectiu és apropar el Seminari a tota la diòcesi per tal que sigui més conegut i estimat, sensibilitzar les parròquies sobre l'excel-

lència i la necessitat de la vocació sacerdotal, motivar els sacerdots i els catequistes per presentar i descobrir possibles candidats al sacerdoci, potenciar en la comunitat cristiana la pregària per les vocacions i donar suport personal i ajut econòmic

generós al Seminari per poder oferir al futurs sacerdots una bona preparació. La diòcesi de Tortosa s'ha volgut fer present en aquesta jornada tan especial amb el testimoni del rector del Seminari diocesà de Tortosa i de dos dels seus seminaristes.

Ser capellà: un camí de felicitat

Molts dels nostres capellans i seminaristes coincideixen que, en sentir la proposta de Jesús a través d'un sacerdot o catequista a plantejar-se la possibilitat de la vocació sacerdotal, la pregunta que més els inquietava era: «Seré feliç?»

Aquesta recerca de la felicitat, com a clau fonamental de la vida, també és present en la nostra cultura i en el nostre ambient. Humanament, la felicitat sorgeix en gran mesura en sentir-nos estimats i valorats i tenir èxit en allò que fem. Els tres verbs que més es conjuguen en la nostra societat en la recerca de la felicitat són: tenir, poder, gaudir sense pensar en els altres. A la fi ens adonem que només ens pot omplir el cor la proposta de Jesús: ser, servir i estimar.

I aquí rau la proposta de Jesús en la voca-

ció sacerdotal: «Fa més feliç donar que rebre» (Ac 20,35). És la paradoxa del donar i del perdre: el qui dona la seva vida la guanya i el qui la guarda egoïstament la perd. Són les benaurances.

És la vocació al ministeri sacerdotal, com a camí de felicitat, que en la Jornada de Sant Josep l'Església ens recorda, així com el testimoni de tants sacerdots que malgrat les dificultats viuen feliços de poder treballar pel Regne de Déu tot corresponent generosament a l'amor de Jesucrist que els va mirar i els va invitar a seguir-lo.

Sí, ser capellà és un camí de felicitat i de realització humana i personal dins les diferents vocacions que Jesús ens ofereix.

Carlos L. Garcia i Talam
Rector del Seminari

Què és aquesta casa?

Un dia, mentre passejava vora l'Ebre, se m'acut mirar cap al cel, i allí on s'ajunta el cel i la terra veig un gran edifici fet a base d'obra vista amb dos majestuosos campanars que m'atreuen per donar-hi un cop d'ull i esbrinar què és.

Mentre busco per cercar el camí adequat per arribar-hi, un bon home em diu que és el Seminari, i que allí només trobaré uns nois que es preparen per ser capellans; simplement em guia cap a l'estació i em dona unes senyes per arribar-hi. Quan sóc a l'estació unes llargues escales em condueixen cap al meu fi: conèixer aquella casa una mica més.

El primer que em sorprèn en entrar és el bust d'un personatge que deu ser molt important. Quan entro per la majestuosa porta em trobo una senyoreta darrere d'un taulell que sembla esperar la meua inesperada visita a aquesta casa. Li explico la meua situació i li pregunto què és aquesta casa (que, en fi, és al que he vingut!).

—El Seminari —em respon amablement.

—Puc fer-hi una volta? —li pregunto encuriós.

—I tant que sí, només faltaria! —em respon il·lusionada.

Jo, aventurer, entro per aquesta casa de la mateixa manera que els exploradors aixafen una terra totalment desconeguda: sense cap guia, sense cap pista, sense cap mapa. Obro una porta i al fons brilla una intensa llum roja que m'assenyala que hi ha algú força important per al conjunt de la casa. Faig unes voltes per allí enmig del silenci i de la penombra i surto per enfilar-me per unes escales que em criden a pujar seguint tota aquella multitud de manises tan ben posades una al costat de l'altra. En arribar a dalt lleigeixo: «Seminari Diocesà de l'Assumpció.» Veig una porta per on surt un raig de llum tènue per sota, truco i surt decidit un home alt com un sant Pau que em mira estranyat però amb un somriure d'orella a orella i em pregunta: «Què fa per aquí?»

Espantat però segur, li explico que alguna cosa m'ha dut fins a trucar a aquesta porta, i no sé què és. «Vols xerrar una estona?», em pregunta i em convida a passar i a seure. Jo, sense saber molt bé per què, accepto la invitació, passo i m'assec.

—Bé, què et porta a rondar per aquesta casa?

—La veritat és que la simple curiositat de saber què és això d'un Seminari, ja que me n'han parlat però no sé exactament què és ni què fa en aquesta casa tan gran un grup tan reduït de nois que es preparen per ser sacerdots.

Després d'explicar-me que en aquella casa tan gran no hi ha només un grup de seminaristes sinó que també hi ha un gran col·legi on fan els seus estudis xiquets i xiquetes de tota la nostra diòcesi, passa a presentar-me tots els seminaristes que hi ha formant-se. Són un grup de sis joves força il·lusionats i molt feliços de ser on estan. M'explica que la seva formació depèn de tres fonaments que cal treballar molt en aquesta etapa de sis anys que dura el Seminari: la pregària, l'estudi i la comunitat. És la base per on es comença a construir un sacerdot i, si un d'aquests tres pilars falla, fàcilment pot enfonsar-se l'edifici.

I què fan durant el dia? Després de mirar el pla setmanal em diu que, així, a grans trets s'aixequen a les 7.00, a les 7.30 es troben a la capella per resar els laudes i celebrar l'Eucaristia, a les 8.30 esmorzen, a les 9.00 comencen les classes i a les 13.30 es troben tots per dinar, és així com s'acaba el matí. Després, a les 14.00, una estona de cafè i notícies, i des de les 15.30 i fins les 17.30 l'estudi. Al vespre, quan es fan les 19.30, es tornen a trobar a la capella i fan una estona de pregària comunitària fins a les 20.30, quan van a sopar. I ja per acabar la jornada s'encomanen a Maria resant el Sant Rosari.

«Vostè m'ha parlat de classes, què estudien els seminaristes?» Em respon que la formació dels seminaristes dura uns sis anys durant els quals divideixen la seva formació en dos blocs: dos anys de filosofia i quatre anys de teologia.

«I aquesta vida dins d'una casa no pot resultar avorrida?» Se'n riu una mica i em diu que no gaire; que cada dia hi ha una història nova per descobrir, una experiència nova per explicar, i tantes i tantes coses que envolten la vida de sis joves que gairebé no hi ha temps per avorir-se.

Miro el rellotge i m'adono que la conversa s'ha allargat massa, m'acomio amb ganes de tornar a parlar un altre dia d'aquest Seminari. El mossèn m'invita a tornar quan vulgui i marxo amb recel perquè m'ha agradat molt l'experiència.

Quan torno a ser vora l'Ebre i miro cap al cel em dic des del fons del cor: «Potser és el Senyor el qui m'ha dut fins a aquella casa; potser em crida per seguir-lo?»

Els seminaristes viuen contents en el seu camí vocacional.

I tu, per què no?

Els exercicis espirituals són un bon moment per reflexionar i pensar sobre la vocació a què Déu crida cadascú. Són un bon moment per parlar, resar, aprofundir aquesta relació filial entre el Pare i la criatura i preguntar-nos: «Què vol Déu de mi? Estic disposat a fer la seva voluntat?»

La millor manera de saber-ho és callar, posar-me en silenci i deixar que Déu parli. Invocar l'Esperit Sant perquè ell actuï en mi i em faci veure les coses clares, deixar-me guiar, deixar-me modelar i voler fer allò que Déu té preparat per a mi. També és un bon moment per fer un repàs sobre la meua vida i veure per què vull seguir Crist per dedicar-me al ministeri sacerdotal per al bé dels homes.

La meua vocació al sacerdoci em ve des de petit. Sempre havia tingut una atracció vers el sacerdoci. De més gran aquesta idea va quedar aparcada, volia fer altres coses,

tenia altres visions de futur, però Déu, que és el qui porta la nostra història i no nosaltres; em va anar preparant el camí i, sense que jo me n'adonés i en un moment determinat, em va venir la pregunta: «Per què no ser sacerdot? Per què no entregar-me a Ell?»

Aquell dia vaig dir sí! Amb total llibertat vaig disposar-me a fer la voluntat de Déu. El camí no era fàcil però tot ho podia amb aquell que em dona força. La Mare de Déu també m'hi ha ajudat molt, he palpat la seva protecció de mare i ella m'ha conduït més profundament cap al seu Fill.

Ara voldria fer una crida als joves: «Joves que esteu indecisos, que no teniu clar què voleu fer de la vostra vida. Val la pena seguir Crist! Val la pena treballar per l'Església! Val la pena treballar pel Regne de Déu! Val la pena ser sacerdot! I tu, per què no?»

Rubén García Molina

Un seminarista

Tortosa

Jornades de formació permanent del clergat

TORTOSA.— Els dies 3 i 4 del mes de març van tenir lloc dues jornades de formació permanent del clergat de Tortosa. Organitzades per la Vicaria Episcopal de Pastoral i la Delegació del Clergat, van aplegar més de vuitanta sacerdots de tota la diòcesi. Van ser uns dies que a més de la formació es va viure el diàleg, el compartir, la convivència... la comunió eclesial.

Era el dimecres 3 de març al matí quan a l'aula magna Cardenal Tarancón del Seminari Diocesà començaven les dues jornades de formació permanent del clergat diocesà de Tortosa, que ja fa molts anys que es realitzen però que aquesta és la segona vegada que es fan en la nova forma de dues jornades a meitat del segon trimestre.

El tema tractat va ser *La comunió eclesial*, objectiu bàsic del treball d'aquest any a les parròquies, als arxiprestats i a tota la diòcesi, i que serà el subjecte receptor i animador del futur Pla de Pastoral Diocesà. El ponent-moderador de les jornades va ser Mn. Ignacio González, sacerdot de l'arquebisbat de València.

Dies abans, Mn. Ignacio va enviar un document base i l'íter de treball per ser estudiat i treballat personalment i en l'àmbit d'arxiprestats. El document parlava de l'*Espiritualitat de comunió. Viure l'Església*. Allí hi havia marcat l'objectiu així com hi havia breument descrites la situació en què ens trobem i de la qual hem de partir, l'ideal a què hem de tendir, i una proposta per dur a terme.

La forma de realització de les jornades va ser innovadora per la manera habitual de treball en aquest tipus de jornades. En primer lloc, el ponent, presentat pel bisbe Xavier Salinas, que va participar en les jornades, va animar els participants per mitjà d'una dinàmica titulada *Paraules generadores* a exposar els sentiments que els produïen la realitat en què viuen. D'aquesta manera, partint de la realitat tal com era presentada pels sacerdots, Mn. Ignacio va animar a mirar la realitat d'una manera nova: la realitat ha canviat, els sacerdots hem de canviar la manera de veure-la.

El pas següent va ser delimitar el concepte d'espiritualitat, i el de comunió: viure l'Església, l'Església que és un do de Déu per a tots nosaltres. Aquesta realitat la va voler il·lustrar i aprofundir fent treballar tots els participants en petits grups de sis i amb l'ajuda d'una paràbola de Teilhard de Chardin que va servir de base i d'estímul per comprendre aquesta dimensió de comunió eclesial.

El dijous dia 4 va iniciar-se amb una

Més de vuitanta sacerdots es van aplegar a les jornades.

pregària, com el dia anterior, viva i participada. El treball es va desenvolupar sobre dos aspectes més del mateix tema: *Viure l'Església quant a resposta humana al do de Déu i L'espiritualitat de comunió: espiritualitat d'Església local i del presbiteri*.

Al final del matí, després de reflexionar, revisar, estudiar, escoltar, el ponent va presentar una doble proposta com a concreció de tot el treball realitzat. La proposta va oferir dos itineraris, un per a parròquies petites i un altre per a parròquies més grans —rurals i urbanes—, que ofereixen als preveres i als agents de pastoral una oportunitat de caminar cap a la unitat des de la diversitat.

La riquesa, el diàleg, la reflexió, en una paraula, la comunió, d'aquells dies espera ara poder-se realitzar concretament en l'àm-

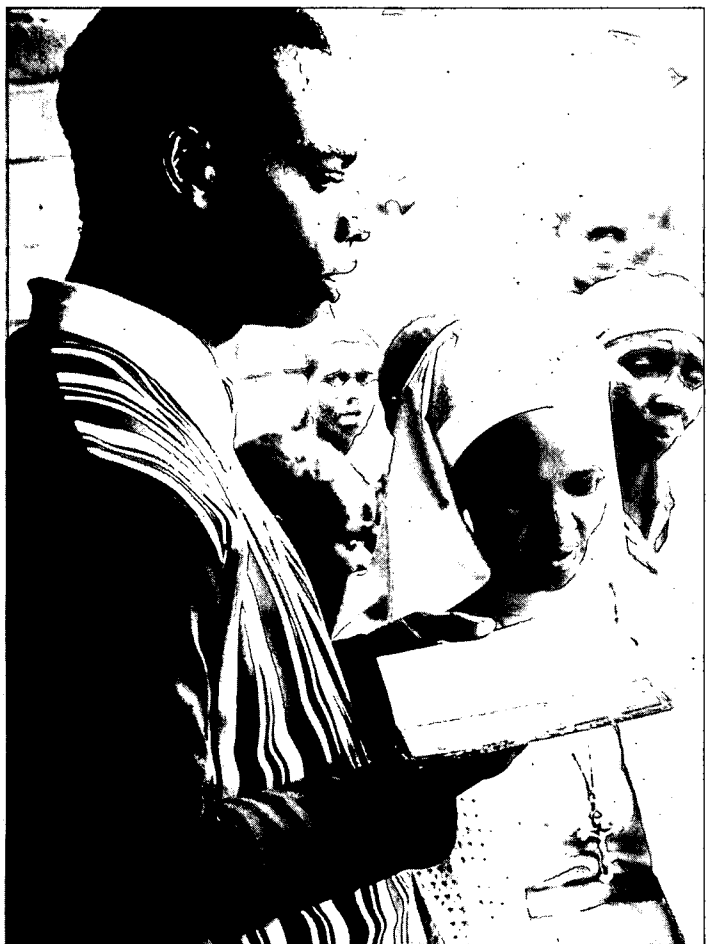
bit de les parròquies, arxiprestats i en tots els àmbits i nivells diocesans.

Com en tota trobada diocesana no van faltar-hi els moments de convivència i d'informació. Pel que fa a la convivència, a part de la que es feia al matí i al dinar, un grup de sacerdots més joves, aquells que tenen cinc anys o menys d'ordenació, es van quedar la tarda i nit del dimecres al Seminari. L'objectiu era doble: d'una banda, conèixer, trobar-se, celebrar l'Eucaristia presidida per Mons. Xavier Salinas, que els va ordenar preveres, i de l'altra, formar-se més.

Cada mes es reuneixen amb Mn. Josep Lluís Arín, vicari de Pastoral, per fer una bona estona de pregària i per treballar un tema des de la vessant pastoral. Enguany és el sagrament de la penitència o confessió. Per ajudar-los també es fa present el professor de moral del Seminari, amb el qui van tractant diversos aspectes pastorals, espirituals i morals d'aquest sagrament. Aquest va ser el motiu que van tractar també aquella tarda.

Víctor-Manuel Cardona

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIUS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...72.682 seminaristes joves es preparen, el 2001, per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

L'any passat aquests quatre Seminaris Majors depenien especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Robert Bellomin	Kisantu (Rep. Congo)	139 alumnes
Seminari Major Crist Rei	Huambo (Angola)	105 alumnes
Seminari Major San Lorenzo	Santa Cruz (Bolívia)	88 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	130 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió a favor de les Esglésies joves de Missions

☐ UNA BECA de 2.000 €
facilita 6 anys d'estudi

☐ MITJA BECA de 1.000 €
facilita 3 anys d'estudi

☐ UN CURS SENCER
per 350 €

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. 932 701 014
<http://www.arqbcn.org>

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. 977 233 412
<http://www.arquebisbattarragona.org>

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. 973 267 639
<http://www.bisbatlleida.org>

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. 972 203 297
<http://www.bisbatgirona.es>

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. 973 350 054
<http://www.bisbaturgell.org>

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. 973 480 619
<http://www.bisbatsolsona.org>

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. 977 440 700
<http://www3.planalfa.es/obtortosa>

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. 938 832 655
<http://www.bisbatvic.com>

Girona

«La vocació sacerdotal és un recorregut en el qual Déu diu la seva»

■ Mn. Sebastià Aupí va ser ordenat el 8 de febrer passat a Banyoles

BANYOLES.— El 8 de febrer passat, a la parròquia de Santa Maria dels Turers de la ciutat de Banyoles, va rebre el sagrament de l'orde sacerdotal Mn. Sebastià Aupí. L'ordenació d'aquest jove de 26 anys és la primera que es fa després de dos anys. Avui podem fer-li una entrevista i preguntar-li sobre la seva experiència.

—Hi ha algun moment clau en el qual un s'adona que té una vocació religiosa?

—Crec que no hi ha un moment clau, sinó que al llarg d'una sèrie d'esdeveniments (diàlegs, experiències, contrastos...) prens consciència de quin és el teu espai amb tu mateix i amb els altres. I aquest espai pren una opció o una altra. Però reitero que no és només un moment el que decideix, ja que pot haver-hi molts moments de prou importància per acabar de discernir el teu posicionament. En aquest recorregut també crec que Déu diu la seva d'una manera silenciosa i calmada.

—En l'actualitat es parla molt de

crisi de vocacions religioses, què n'opina?

—Crec que no podem dir que hi ha crisi, el que hi ha és una invitació a tots nosaltres, Església i joves, per esbrinar quin és el topall que fa que les nostres utopies coincidents no entrin en diàleg i facin camí junts. Aquí no hi ha cap crisi greu ja que el topall és secundari i no dificulta el missatge principal.

—Com organitzava la jornada al Seminari?

—Com podia, perquè el Seminari és un

Sebastià Aupí, a la dreta de la imatge.

temps complet on hi ha temps per a tot: estudiar, riure, compartir... És una de les etapes més boniques i constructives de la meua vida.

—Quins plans té de futur?

—El meu pla de futur és intentar seguir una pauta que em va donar un capellà gran de la meua diòcesi: «Intenta no espantillar

Apunt biogràfic

Mn. Sebastià Aupí i Escarra va néixer el 18 de març del 1977 a Madrid. Va estudiar a Girona, al col·legi públic Bruguera, el Col·lell i a l'institut Vicens Vives. Va estar vinculat a les activitats de la seva parròquia de la Mare de Déu del Carme de Girona. Va fer els estudis eclesiàstics a la Facultat de Teologia de Catalunya i a la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya.

Va ser ordenat diaca a la parròquia de Santa Maria i Sant Nicolau de Calella el 22 de desembre del 2002. L'1 de setembre de l'any 2003 va ser nomenat diaca de l'església de Santa Maria i de l'església de Sant Pere de Banyoles. Després de la seva ordenació sacerdotal exercirà com a vicari de les dues parròquies de Banyoles.

En l'actualitat, és el consiliari de la demarcació de Girona del moviment de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya.

més el que ja està espatllat!» En altres paraules: intentaré posar el meu granet de sorra perquè el nostre món sigui un xic millor de com l'hem trobat. I això, tots nosaltres som cridats a fer-ho.

Merche Ginés

Curs sobre educació social de la fe

GIRONA.— Organitzat per l'arxiprestat de Girona-Salt, Càritas interparroquial de Girona i la Delegació de l'Apostolat Seglar de la diòcesi de Girona, s'ha presentat el 6è curs de formació sobre *Educació social de la fe*.

Les conferències d'aquest curs van tenir com a objectiu promoure la reflexió sobre la capacitat d'interrelació entre les cultures i els pobles, en les transformacions socials, polítiques i econòmiques i la seva incidència en la vida de les persones. En aquests moments de canvis accelerats cal cercar i donar resposta d'esperança, de compromís cristià, d'educació per la pau i la solidaritat. Han estat retrobaments per a la reflexió crítica i el depertar de la consciència social, per a la reflexió profunda de la identitat cristiana i el paper com a membre actiu de la comunitat humana i la comunitat cristiana; per a l'enfortiment de l'experiència de fe i l'ajuda per

millorar la participació en la missió evangelitzadora dins de la societat.

En el curs van participar persones amb inquietuds socials i que van compartir la reflexió tot partint de l'experiència de la vida així com els cristians que ja participen o se senten cridats a participar en els àmbits de la vida cultural, política i social. També les persones compromeses en la vida i en el servei de les comunitats parroquials: catequesi, professors, mestres, membres de Càritas diocesanes, voluntaris, animadors de grup, moviments evangelitzadors i altres serveis.

Els temes van tractar sobre diferents aspectes de les realitats socials de la nostra societat com són la immigració, la globalització, la cultura, la solidaritat i la pau. Després de cada sessió hi havia torn de preguntes i de debat entre els participants. (M.G.)

Trobada diocesana de Pastoral Obrera

GIRONA.— El Secretariat Diocesà de la Pastoral Obrera del bisbat de Girona va organitzar el dissabte 13 de febrer la seva trobada diocesana a la parròquia de Santa Eugènia de Girona.

El tema central sobre el qual es va treballar va ser *És possible la solidaritat en el món del treball?* Debats, taules rodones, reflexions en comú van ser els mitjans utilitzats en aquesta trobada. Així mateix es va reflexionar sobre diferents temes relacionats com són l'aïllament, la por, la inseguretat, la lluita sindical dels treballadors, la importància dels moviments, grups de reflexió i de revisió de vida dins de la nostra diòcesi.

La taula rodona, en la qual els participants procedien de diferents àmbits laborals, va estar moderada per Núria Teres, del Secretariat de la Pastoral Obrera de la diòcesi de Girona. Allà es van exposar vivències personals i es va animar els participants a explicar les seves. També es va incloure un temps de pregària, de cants i de treball en comú a càrrec de la JOC, Joventut Obrera Cristiana. (M.G.)

Constitució de la Fundació Cor de Maria-Sant Josep

SANT FELIU DE GUÍXOLS.— Fa més de cent anys que a Sant Feliu de Guíxols hi ha dues escoles que vetllen per l'educació dels infants i joves de la població: l'escola Sant Josep i la del Cor de Maria, «els germans» i «les monges», popularment. Són dues escoles amb una llarga tradició a la població i que durant moltes dècades han estat un referent en l'educació a Sant Feliu. Totes dues escoles tenen com a titular el bisbat de Girona i les Missioneres Cor de Maria, respectivament, i estan vinculades a la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Fins al present curs, i des de l'any 1995, aquestes escoles tenen un conveni de col·laboració, de manera que la gran majoria d'alumnes del Cor de Maria passen a acabar els seus estudis, en les

etapes obligatòries, al de Sant Josep. Després d'un temps d'estudi i de treball conjunt es va plantejar constituir una fundació que assumís la titularitat i la gestió de totes dues escoles.

Els canvis socials i eclesials de tota mena han menat a aquesta solució. El diumenge 14 de març es va signar la constitució de la Fundació Privada Cor de Maria-Sant Josep que des d'ara serà la titular de les dues escoles.

La nova escola tindrà dues línies de l'Educació Infantil, d'Educació Primària i d'Educació Secundària Obligatoria. La finalitat de constituir aquesta Fundació és poder oferir a les famílies de Sant Feliu de Guíxols una escola de qualitat i amb un caràcter propi cristià. (M.G.)

Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes

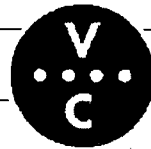
Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____
Cognoms: _____
Adreça: _____
Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____
Codi Postal: _____
Població: _____
Província: _____
E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaparte 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

Vida Creixent

Final de la Quaresma i Vida Creixent

El consiliari diu...

Al final de la Quaresma hi ha la Pasqua. Tothom i també els membres de Vida Creixent fem aquest camí; i en aquest camí cap a la Pasqua hem de perdonar i demanar perdó, personalment i com a grup, ja que ningú no està net de culpa. Cal que ens acusem i tinguem l'actitud de Jesús que perdona.

Davant d'aquesta realitat em sembla bé que al final del temps quaresmal vegem què podem descobrir a través de l'Evangeli del cinquè diumenge de Quaresma:

- els homes estan disposats a condemnar, però Déu salva
- Jesús proclama els drets del pecador i perdona
- Jesús té uns camins diferents que els dels altres
- Jesús es posa de part del pecador i no vol que es mori.

En aquest Evangeli de la dona pecadora, agafada *infraganti*, Jesús té una actitud de perdó i d'absolutòria i està adornada amb aquestes cinc esplendors:

- respecte: Jesús respecta i defensa la dona pecadora
- compassió: Jesús es commou i mira la dona amb amor. La misèria en front al cor de Déu; aquest és més gran
- dignificació: Jesús perdona i fa que la dona se senti nova. Qui estima de veritat sense egoïsmes, dignifica la persona estimada. La dona adúltera se sent estimada i per això se sent persona
- veritat i humilitat: les paraules de Jesús ens ensenyen a caminar en la veritat i en la humilitat. Que ningú no tiri pedres a un altre, ja que tots som pecadors
- intel·ligència i valentia: la caritat s'ha de revestir de saviesa i força. Els bons no han de ser mai «babaus». No n'hi ha prou del voluntarisme, cal ser prudent i valent per enfrontar-nos en la trampa i el mal del món
- i els que som de Vida Creixent hem de sentir-nos estimats per Jesús, a fi que ens doni forces per ajudar els

nostres germans i siguem testimonis del perdó de Déu.

I d'aquí la petició de Jesús: «Vés-te'n i no pequis més.»

Nosaltres som persones que individualment ens sentim pecadores. També tenim necessitat de sentir-nos perdonats i, al mateix temps, hem de ser apòstols del perdó i de la reconciliació.

Mirem de passar per damunt dels obstacles i retrobar-nos en l'amor. Evitem les lluites internes i refem l'home interior.

Fem el possible no tant de complir la llei, sinó d'estimar la veritat, com Jesús que no condemna la pecadora, sinó que la perdona.

No valen les lleis del càstig ni de la venjança, sinó la llei de la misericòrdia i de la renovació.

Jaume Serrano i Vidal
Consiliari diocesà de Barcelona
i interdiocesà de Catalunya, Andorra
i Balears

URGELL

La nostra festa

Una nombrosa representació del nostre moviment cristià de Vida Creixent de les parròquies de Sant Julià de Lòria, d'Escaldes i Andorra la Vella hem estat agermanats com en anys anteriors a l'església de Santa Maria del Fener per celebrar la nostra festa dels sants patrons Simeó i Anna, en el dia de la festa de la Presentació del Senyor al temple, dia de la Candelera.

A les 17 hores, ens vam trobar per a la celebració de la santa missa, presidida per Mn. Ramon Sàries, arxiprest de les Valls d'Andorra, acompanyat de Mn. Blai Fortuny i Mn. Jordi Miquel i del consiliari de Vida Creixent d'Andorra, Mn. Josep Maria Solé.

La missa va començar amb una petita introducció-recordatori sobre com i quan es va iniciar el moviment. Seguit de l'encesa i benedicció de les candeles i de la solemne Eucaristia en la qual hi van participar, amb les lectures, les coordinadores de Sant Julià de Lòria i d'Escaldes.

Després de la missa vam pujar al segon pis de la casa de Santa Maria i vam gaudir d'un berenar i d'una convivència difícil d'oblidar. Per molts anys!

La coordinadora d'Andorra

VIC

Per una cultura de la pau

Aprofitant les reflexions que ens ofereix el tema del mes actual, del guió que ens marca la comissió d'estudis per a cada curs, titulat *El fet cultural*, i donada la seva importància i actualitat amb les nostres inquietuds cristianes, hem pensat que podríem fer un breu esbós amb les aportacions presentades a les reunions col·loquials sobre el tema.

Tota cultura de la pau s'ha d'entendre, abans de tot, com una dinàmica que pretén afavorir la transformació per nosaltres mateixos i en nosaltres mateixos, de les nostres conductes, els nostres comportaments i la relació amb els altres. Però, la pau ja no s'importa de fora mitjançant els convenis comercials, la pau forma part de nosaltres mateixos, diu el científic i polític català i Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya, Federico Mayor Zaragoza, al seu llibre *Un món nou*. Potser les noves generacions tindran estructures de pau millors, més sofisticades però, què podrem fer de les estructures de pau si no es nodreixen d'una cultura de la pau? Aquí apareix la funció de la Unesco, la seva missió extraordinària com a gran repte per a la humanitat del segle XXI, que serà el de crear les oportunes condicions que afavoreixin la transició d'una cultura de la violència, vers una cultura de la pau. Una missió extraordinària d'educació i formació, sense cap límit en el temps, i que hauria de durar tant de temps com la

humanitat mateixa.

L'educació és el nucli de la construcció de la pau, ja que és a través d'ella com s'ha de produir la transmissió als individus, des que són ben petits, però també durant tota la seva vida. Per això és important fomentar a escala nacional, però també internacional, l'educació per la pau, els drets humans, la democràcia, la comprensió internacional i la tolerància.

Cal formar cada individu en el respecte dels drets humans i en la comprensió intercultural, mitjançant les transferències i el repartiment de coneixements entre cultures.

Complint el nostre deure educatiu, no podem deixar de rendir un merescut homenatge de recordança agraïda als fundadors del nostre moviment de Vida Creixent a Catalunya, ja difunts, Joan Viñas i Bona i el pare consiliari Lluís Antoni Sobrerroca i Ferrer (ACS), en l'any que se'n compleixen vint de la celebració a la casa d'exercicis de Sant Ignasi de Sarrià de la primera assemblea constituent del moviment Vida Creixent a Catalunya, i dir-los que continuarem acompanyant fermament l'ideari cristià que ens van llegar, amb el goig i l'alegria de continuar creient i estimant, segons canta la lletra de l'himne que ens identifica.

Vida Creixent de Manresa

PER UN FULL, UN RETORN

«És un fet real que va passar fa pocs anys. El protagonista era un portuari d'una capital illenca. No era un mal home però com tants altres vivia allunyat de l'Església a causa dels prejudicis i de la ignorància. Un diumenge, avorrit a casa, va llegir —primer amb curiositat, després amb interès— un full que el seu fill havia portat de la parròquia i havia deixat a la tauleta del menjador. Què va passar per la seva ànima? No ho sabem. El que és cert és que va tornar a la pràctica religiosa i a la seva parròquia que no trepitjava des de la seva primera comunió. Tot això gràcies a un senzill full imprès que va tocar en el moment oportú el cor d'un home, assedegat de veritat com ho estem tots! Però abans aquest full el va editar algú; i algú també el va distribuir.»

Fundació Obra Cultural edita els Fulls Culturals des de fa més de 50 anys. Te'n podem enviar de franc fins a 25 exemplars de cada número que surti. T'animes a enrolar-te en l'apostolat de la propaganda escrita i/o donar-nos suport econòmicament?

C/c: 2100 3205 17 2200322184

OBRA CULTURAL

Roger de Llúria, 4 • 08010 Barcelona
Tel. 933 181 896 - a/e: foc@obracultural.org
www.obracultural.org

L'experiència com a ajuda per sortir de l'alcohol

■ ADEARH treballa per la rehabilitació dels alcohòlics

L'Organització Mundial de la Salut considera l'alcoholisme com una malaltia o, més ben dit, com el conjunt de malalties, tant psíquiques com físiques, produïdes pel consum abusiu d'alcohol. Per tant, es pot

assegurar que un alcohòlic és una persona malalta, que amb l'ajut necessari pot guarir la seva malaltia. Això miren de fer des de l'Associació d'Alcohòlics Rehabilitats de l'Hospitalet.

Tens tremolors a les mans, nàusees i rampes al matí? Milloren aquests símptomes si beus alcohol? Pateixes darrerament de nerviosisme i pèrdua de gana? Et trobes inquiet i tens quan et falta l'alcohol? Cerques ocasions per beure sense que se'n adonin els altres? Et molesta si algú t'adverteix que beus massa? Has tingut sentiments de culpa a causa de la beguda?

Aquestes són algunes de les preguntes que si troben resposta afirmativa revelen que es pateix una malaltia: l'alcoholisme. Per combatre-la hi ha, entre d'altres, grups com ADEARH, Associació d'Alcohòlics Rehabilitats de l'Hospitalet, formada per persones que han estat afectades per l'addicció a l'alcohol i que poden comprendre més bé que ningú la problemàtica del malalt alcohòlic.

Aquesta associació fundada fa 20 anys, avui la dirigeix Dolores Domínguez, alcohòlica rehabilitada, gràcies, en primer lloc, a ella mateixa i, en segon lloc, a la tasca exercida pel fundador d'aquesta associació, José Onrubia. Per això, ella ha decidit de continuar-hi i mira de proporcionar dia a dia, a les persones que hi acudeixen per cercar ajuda, els instruments per vèncer en la lluita contra l'alcohol. Els individus que atén són de tot tipus i de totes les edats. S'ofereix una dedicació personalitzada, és a dir, Dolores els escolta, els pregunta què és allò que han sentit i senten quotidianament i els parla des de la seva experiència. «Es tracta de donar comprensió i estimació i poden comptar amb el suport del meu exemple.»

Les seves màximes principals amb els seus pacients són dues: que no deixin d'anar a l'associació, excepte per causes de força major, i que han d'assumir que la seva malaltia, l'alcoholisme, és per a tota la vida. És crònica: «Només estarem bé sempre que no beguem una gota d'alcohol,

¿Tienes problemas con el alcohol?
¡TE PODEMOS AYUDAR!

24h: 93 422 80 71

gens. Perquè si ho fem, aquell mateix dia ens podrem controlar, però la recaiguda vindrà en els dies posteriors.» És importantíssim, segons explica Dolores, pensar en el fet que s'ha de ser més fort que l'alcohol.

Moltes vegades són les circumstàncies de la vida les que et porten a refugiar-te en l'alcohol (discussions familiars, problemes a la feina, soledat...), però Dolores és ferma: «Si es vol, si es té la força de voluntat pots afrontar les circumstàncies de la teva vida sense l'alcohol.»

El problema el tenen els altres

Un pas enorme és reconèixer que es té un problema, una malaltia. La persona alcohòlica sap que està abusant de la beguda però no reconeix mai que no controla, al contrari, el problema el té el seu entorn (els pares, les parelles, els fills, els companys...). I és que la línia divisòria entre ser alcohòlic i no ser-ho és mínima. Dolores apunta que «comences anant de festa i prenent-te alguna cosa; quan no es podia beure més, no beviessis i no passava res. Però després només penses a anar de festa per beure una copa rere l'altra. Comences per molt poc i el perill ve quan vas augmentant cada vegada més l'alcohol que consumeixes, perquè arriba un moment en el qual no pots aturar-te».

A més de Dolores, vam poder recollir el testimoni de dos homes alcohòlics rehabilitats de mitjana edat i de classe humil, que acudeixen diàriament a l'associació. Un d'ells ni se'n recorda del moment en el qual va començar a beure ni per què; es va convertir en el divertiment dels qui l'envoltaven: «Quan bevia, era el pallaso del barri.» Fa més de deu anys que assisteix a l'associació, sense tastar una gota d'alcohol i assegura que se sent més respectat pels altres i més bé amb ell mateix.

L'altre afirma que va beure assíduament durant una dècada de la seva vida fins que va arribar un moment en el qual es va adonar que «per on anava no anava bé», i després d'ingressar a l'hospital de Bellvitge i de seguir les indicacions d'una assistenta social, va decidir cercar ajuda a ADEARH. Actualment, fa uns dos anys i mig que no cau en el seu infern. Reconeix que el pitjor del dia a dia va ser pensar que no servia per a res, «dins de l'alcohol no serveixes per a res, només penses a beure i beure». No sap les raons que el van portar a consumir alcohol desmesuradament, únicament confessava que «només saps que agafes el got. El primer dia són dos; el

segon, deu, i, el tercer, quinze... fins que no et pots controlar».

No beure gens d'alcohol

Tots estan d'acord a afirmar que l'alcohol no et proporciona l'evasió que puguis arribar a cercar consumint-lo, sinó que a banda de crear una malaltia, t'enfonsa més perquè augmenta els teus problemes amb la resta del món. Coincideixen també a advertir del perill que puguin córrer aquells que encara no reconeixen la seva dependència i continuen bevent. El seu consell és unànime: «No beure gens d'alcohol.» Pots salvar certes ocasions, per exemple, per tenir la família al davant i només prendre una copa; però segons asseguruen, amb tota certesa aquesta ingesta d'alcohol la dupliques i tripliques en els dies següents a aquesta celebració.

Aquests riscos són els que mira d'advertir Dolores a cadascuna de les persones que arriba a l'associació. L'atenció és individual perquè ningú no ha volgut compartir les seves experiències, i amaguen les seves dificultats dient que no són interessants per a la resta i en el fet que se senten més còmodes si parlen amb Dolores a soles. Aquesta vergonya d'ells mateixos, però, desapareix quan s'ajunten per fer treballs manuals. A l'entorn d'una taula solen dedicar-se a pintar quadres i figures de ceràmica, i mentre es distreuen parlen entre ells, s'expliquen el calvari que han patit i pateixen cadascun d'ells.

A banda d'aquestes manualitats, també es realitzen com a activitats per als assistents excursions arreu de Catalunya, congressos sobre l'alcohol en altres comunitats autònomes i celebrar conjuntament els dies de Nadal i de Sant Joan.

Consuelo Chaves Mejuto

**ADEARH
ASSOCIACIÓ
D'ALCOHÒLICS
REHABILITATS
DE L'HOSPITALET. C/
GENERAL PRIM, 27-33, T.1A,
BAIXOS. 08902. L'HOSPITALET
DE LLOBREGAT. TEL.: 93 422
80 71 i 677 46 41 30**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

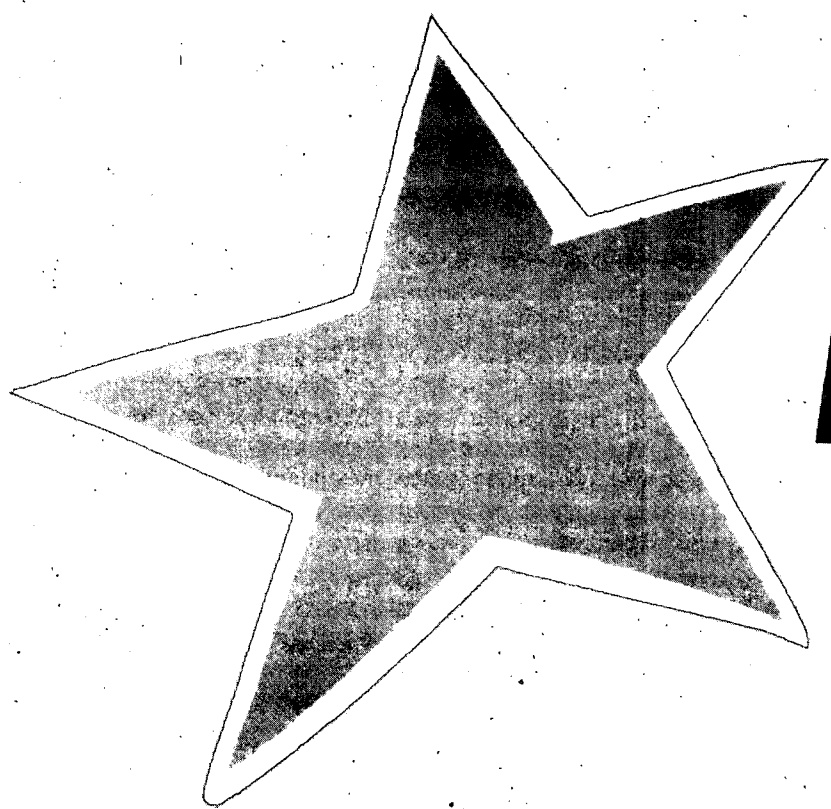
Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

la ràdio amable

**ràdio
estel**

t'estimo!

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7
■ Girona 103.4

■ Lleida 91.5
■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3

■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

Imatge de la signatura dels convenis.

Ajudes de la Fundació "la Caixa" a entitats humanitàries tarragonines

TARRAGONA.— La Fundació "la Caixa" ha seleccionat tres entitats tarragonines compromeses en la integració dels marginats per tal de repartir ajuts econòmics per un import de 33.000 euros, dels 754.900 euros corresponents a trenta-vuit projectes escollits a Catalunya.

La firma dels convenis va tenir lloc a la seu de "la Caixa" a Tarragona, a càrrec del delegat general per a la demarcació, Robert Leporace, «per tractar de pal·liar els problemes que genera la marginació de cara a la integració social», va afirmar el representant de l'entitat de crèdit.

L'Associació Contra la Violència Familiar (Adhara) va rebre 12.000 euros per afavorir un programa integral de prevenció i atenció a la família, adreçat a totes aquelles unitats familiars afectades per situacions de crisi originades per dificultats d'interrelació, de comunicació amb la parella i de violència de gènere. Dolores Giménez, portaveu de l'associació, va assenyalar que «aquesta subvenció ajudarà a pal·liar les deficiències de l'administració i intentar-ne alhora la professionalització, amb personal qualificat i, per tant, més efectiu que el voluntariat». L'any passat Adhara va atendre un total de 216 persones

i des de la seva fundació, gairebé 500.

Pel que fa a Càritas diocesana de Reus, s'impulsa el projecte Orla, consolidat a les ciutats de Reus, Tarragona i el Vendrell. La dotació econòmica a Càritas és de 12.000 euros que, segons va explicar la responsable del projecte, Maria Rosa Garcia, «s'invertiran per potenciar les habilitats personals i les capacitats laborals». Per tant, el col·lectiu que es beneficia d'aquesta iniciativa són persones que, per diverses mancances, veuen reduïdes les seves possibilitats d'incorporació al món laboral.

En tercer lloc, la Fundació "la Caixa" va destinar 9.000 euros que serviran perquè l'Associació Heura «pugui fer front a les despeses administratives de l'organització», va manifestar Montserrat Grisó, portaveu de l'entitat. Heura gestiona una xarxa de pisos assistits, on s'acull i s'atén joves en situació d'alt risc social i amb problemàtiques familiars. Els tretze nois atesos actualment són joves que han estat tutelats per l'administració i que, quan compleixen la majoria d'edat, deixen una situació de protecció per passar a una autonomia forçosa i absoluta.

Joan Boronat

Campanya de Manyanet Solidari

Manyanet Solidari és una obra social dels Fills de la Sagrada Família. Aquesta organització no governamental té com a objectius principals sensibilitzar l'opinió pública de la pobresa que hi ha arreu del món; desvetllar aquells valors humans i cristians que contribueixen a la pau, la convivència i la justícia social, és a dir, a la civilització de l'amor, i afavorir l'esperit familiar a l'estil de Natzeret, característic dels centres d'apostolat dels Fills de

la Sagrada Família. La campanya 2004 de Manyanet Solidari vol, d'una banda, consolidar l'apadrinament d'infants i, de l'altra, oferir la possibilitat de fer-se'n soci per ajudar al desenvolupament dels necessitats de les missions dels Fills de la Sagrada Família a Colòmbia i Veneçuela. Informació: Rosa Sedó, tel. 936 801 094; Maria Vendrell, tel. 676 732 957, Pedro Mas, s.f., tel. 933 113 305 i a/e: manyanetsolidari@manyanet.org (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Beat fra Angelico

El Vaticà va emetre el 2003 quatre segells per celebrar la restauració de la capella Niccolina. En aquest segell es pot veure un dels seus frescos, obra de fra Angelico. Nascut el 1387 a Vicchio, va ser un gran pintor de temàtica exclusivament religiosa. El 1407 va entrar al convent de dominicans de Fiesole, on va prendre el nom de fra Giovanni di Fiesole. Entre el 1425 i el 1430 va pintar la meravellosa *Anunciació* a l'església del Gesù, a Cortona. Entre altres treballs, va decorar els frescos del convent de Sant Marc (1440-1441) i els de la capella Niccolina (1445-1449). Va morir a Roma el 18 de març del 1455.

Celebració de la Joresco 2004

■ A la trobada anual del Moviment de Centres d'Esplai Cristians els monitors van aprendre noves tècniques de cara a les activitats d'estiu

BARCELONA.— El 6 i 7 de març, sota el lema «Menys indiferència i més compromís», més de 450 joves van participar a la Joresco, la trobada anual de monitors d'esplai que organitza el Moviment de Centres d'Esplai Cristians de la Fundació Pere Tarrés.

La trobada es va centrar aquest any en l'educació en valors i el compromís social envers les injustícies mundials. Simulant un «congrés de periodistes implicats», els monitors van realitzar diverses activitats formatives i lúdiques que van tenir com a eix vertebrador els valors humans que es poden educar des del lleure.

«clownclusions», en les quals dues noies clown van fer un resum del cap de setmana a manera de representació teatral.

Durant tot el cap de setmana els joves monitors i monitores van aprendre noves tècniques, jocs i tallers que podran posar en pràctica a les seves activitats d'estiu. D'aquesta manera, comença la preparació

de l'estiu, quan prop de 200 centres d'esplai realitzaran activitats en cases de colònies o bé realitzaran campaments o rutes.

La Joresco va néixer el 1968 com una jornada de responsables de colònies en la qual es portaven a terme dinàmiques de reflexió entorn de les activitats d'estiu per als responsables dels centres d'es-

Els joves van viure una jornada formativa i lúdica.

El dissabte dia 6, al matí, es va fer una fira de jocs tradicionals, i a la tarda, un gran joc de rol on els participants es van convertir en periodistes que havien de cobrir diverses notícies d'actualitat, tot treballant els diferents valors que se'n desprenen. Diumenge va ser el moment de la reflexió i del debat; els monitors van poder triar entre una vintena de tallers de formació relacionats amb temes com ara la interculturalitat, l'educació ambiental, la integració de persones amb discapacitats i els mitjans de comunicació, entre d'altres. La trobada va acabar amb les anomenades

plai. Més endavant, les jornades van derivar cap a una trobada de formació per a tots els monitors.

El Moviment de Centres d'Esplai Cristians (MCEC) és la federació de centres d'educació en el temps lliure de l'arxidiocesi de Barcelona. Forma part de la Fundació Pere Tarrés i és membre de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai. Amb més de quaranta anys d'experiència, agrupa actualment 200 centres que acullen 17.000 infants, adolescents i joves gràcies a la tasca educativa i voluntària de 4.000 monitors i monitores. (C.C.)

TERRA

Pelegrinatge

Any 2004

SANTA

per la pau

✓DE L'1 AL 8 DE JULIOL 2004 - TERRA SANTA

✓De l'11 al 17 de maig - Ruta de sant Pau - Malta / Sicília

✓De l'1 al 8 de juny - Ruta de sant Pau - Grècia

✓Del 21 al 28 d'agost - Romania

✓Del 6 al 13 de setembre - Polònia

✓Del 5 al 14 d'octubre - Jordània / Síria

✓Del 22 al 29 d'octubre - Egipte / Sinaí (Ruta de l'Èxode)

Informació i inscripció:

Delegació de Terra Santa — c/ Santaló, 80 — 08021 Barcelona
Tel. 932 022 757 / 932 092 090 / Fax: 932 022 757

cultura

Arriba a Espanya «La Pasión» de Mel Gibson

■ S'estrena el proper 2 d'abril en més de 250 sales de cinema

Fa un any i mig, ningú no apostava ni cinc pel projecte arriscat que Mel Gibson s'havia proposat dur a la gran pantalla: *La Pasión de Cristo*. Per a molts només es tractava d'una idea absurda del cineasta australià, que no faria res més que fer-li venir maldecaps i pèrdua de patrimoni. Aconseguir

que els circuits alternatius de distribució la projectessin ja era considerat tot un èxit. La realitat, però, ha estat una altra de molt diferent. El film s'ha estrenat amb tots els honors als EUA i a Sud-amèrica, i s'ha convertit en poques setmanes en una de les pel·lícules de més èxit. Només el primer

dia va recaptar 20 milions de dòlars. Ni les expectatives més optimistes preveien un triomf tan imparable. Ara arriba a l'Estat espanyol, on el proper 2 d'abril serà estrenada a més de 250 sales. A les portes de la Setmana Santa, Mel Gibson ha despertat la *passiomania*...

La *Pasión de Cristo*, de Mel Gibson, va camí de convertir-se en una pel·lícula de culte. Encara a l'espera d'estrenar-se a l'Estat espanyol, ha originat una expectativa mai somiada. Fins a tres de les més potents empreses d'exhibició nacionals —Cinesa, Lauren i Yelmo— han posat a la venda entrades anticipades per al primer cap de setmana de l'estrena. Ningú no ho diria per a una pel·lícula en llatí i arameu que relata les darreres dotze hores de la vida de Jesús de Natzaret.

Ni les crítiques del fort lobby jueu, que l'acusa d'antisemita, han aturat la forta irrupció al panorama cinematogràfic internacional. La major part de la jerarquia

catòlica que l'ha vista s'hi ha posicionat clarament a favor i el mateix Joan Pau II ha arribat a visionar-la en dues ocasions. No obstant això, com acostuma a fer el Pontífex davant de qualsevol esdeveniment artístic, aquest ha preferit no entrar en valoracions. Sí que ho han fet alguns bisbes, com Darío Castrillón Hoyos, que l'ha qualificada de «triomf de l'art i de la fe», o el mateix portaveu vaticà, Joaquín Navarro-Valls, que davant de les acusacions d'antisemitisme ha deixat clar que «la pel·lícula és una transcripció cinematogràfica dels evangelis. Si fos antisemita, també ho seria en els evangelis».

La distribuïdora que finalment va apos-

tar, no sense certs riscos, pel fim de Gibson és Aurum, la mateixa d'*El Senyor dels anells*, una distribuïdora alternativa que acostuma a embarcar-se en aventures cinematogràfiques amb resultat imprevisible. Als EUA la jugada va sortir rodona i tot fa

indicar que a l'Estat espanyol també serà tot un èxit. Amb les negociacions encara per tancar-se es té previst, de moment, la distribució de més de 250 còpies, 73 d'elles a Catalunya. Només a Barcelona capital *La Pasión* s'exhibirà el dia de l'estrena, el 2 d'abril, en gairebé 20 sales.

M. José Pérez, responsable de comunicació d'Aurum a l'Estat espanyol, està convençuda que la pel·lícula «s'ha beneficiat de la seva absoluta i meravellosa absència de propòsit comercial». «*La Pasión de Cristo* —assegura— no és un film que hagi cercat fer diners a les taquilles; la seva finalitat és connectar amb l'espectador, fer-lo partícip del sacrifici i de l'amor que va deixar Jesucrist al seu pas; mostrar-li una realitat, amb la cruesa que sempre l'acompanya, sense embuts, sense vels. I ho aconsegueix: l'espectador no pot restar impassible, independentment de les seves creences.» Ni tan sols l'ús del llatí i de l'araméu —dues llengües mortes— com a idioma original han suposat un problema: «El fet de poder escoltar les paraules de Jesucrist en l'idioma que ell mateix feia servir és un dels al·licients que té la pel·lícula en la recerca de recrear els fets amb la fidelitat més gran possible.»

A pocs dies de l'estrena, tan sols uns pocs privilegiats, entre ells alguns bisbes i responsables de mitjans de comunicació, ja han pogut veure el film a l'Estat espanyol. Els més inquiets, però, especialment alguns sacerdots, no han trigat a apoderar-se d'alguna còpia «pirata» descarregada d'Internet. L'expectació és tan gran entre la gent, sobretot entre els catòlics, que en pocs dies l'han convertida en una de les pel·lícules més sol·licitades en la venda anticipada d'entrades.

Veracitat i realisme

Des de l'empresa d'exhibició Cinesa, Ricardo Gil, el seu responsable de màrqueting, creu que serà un dels films de l'any:

«Hi ha hagut moltes *passions* a la història del cinema, però cap amb aquest tractament, amb aquesta veracitat i aquest realisme.» «No és una pel·lícula normal —afegeix—, és una aposta molt valenta del

El film narra les darreres dotze hores de la vida de Crist.

director i creiem que val la pena potenciar un producte així.» En aquest sentit, Cinesa ha apostat de valent per ella, i és una de les capdavanteres a anunciar-ne l'exhibició i la venda anticipada d'entrades. «Deixant de banda el tema econòmic, que també ens interessa, creiem que no només hem de donar suport al cinema comercial, sinó també a aquelles pel·lícules que pel tema que tracten i pels valors que transmeten és interessant que la gent les vegi», afirma Gil.

A l'Estat espanyol l'estrena del film coincidirà amb l'anomenat Divendres de Dolors, a les portes ja de la Setmana Santa. No es podia haver escollit la data amb més encert, perquè, com assegura la majoria dels que l'han vista, *La Pasión* de Mel Gibson és una autèntica meditació visual sobre les darreres dotze hores de la vida de Jesús. Les més de dues hores de metratge ens ofereixen un Via Crucis esglaïador que transporta l'espectador al lloc del fet i el submergeix en aquesta allau d'amor la font del qual és el Calvari. Així s'aconsegueix el gran objectiu de Gibson, el d'introduir l'espectador en el misteri de la Passió perquè aquest pugui parlar-li al cor. I és que el cineasta australià és un catòlic convençut al qual de fa anys li rondava pel cap aquest somni escabellat ara fet realitat. *La Pasión*, com ha assegurat en diverses ocasions, no pretén cap altra cosa que ser una expressió artística d'una experiència personal: «Entendre el que Ell va patir per nosaltres, fins i tot humanament, amb tota la cruesa i realisme, no només ens ha de fer sentir compassió, sinó també sentir-nos en deute i posar en nosaltres desitjos de compensar-lo per la intensitat del seu sacrifici.»

Samuel Gutiérrez

El Cantoral de Missa Dominical

Acaba de sortir una nova edició del Cantoral de Missa Dominical en cada una de les seves tres modalitats, renovades i augmentades:

- **Cantoral català amb lletra sola**, amb prop de 400 cants per a tots els moments i temps de la celebració, i els textos de l'ordinari de la missa.
- **Cantoral bilingüe amb lletra sola**, amb tots els cants del cantoral en català, i un bon nombre de cants també en castellà; també amb l'ordinari de la missa.
- **Cantoral català amb música**, amb totes les partitures dels cants catalans i dels cants de l'ordinari de la missa, i un CD-ROM que permet veure i escoltar els acompanyaments.

Un important instrument per a les parròquies i esglésies perquè les celebracions siguin més vives i participades. I un important instrument per tenir-lo a casa cada cristià, per a una millor vivència del que cantem a l'Eucaristia.

- Cantoral català amb lletra sola: 5,00€.
Oferta: 50ex. 215,00€, 100ex. 400,00€
- Cantoral bilingüe amb lletra sola: 6,00€.
Oferta: 50ex. 250,00€, 100ex. 425,00€
- Cantoral català amb música: 35,00€.
Si es compren cantorals amb lletra, el preu del cantoral amb música és de 15€

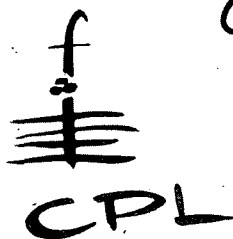
Per comandes, adreceu-vos a:

CENTRE DE PASTORAL LITURGICA

c/ Rivadeneyra, 6, 7.
08002 Barcelona

Tel.: 933.022.235 / fax.: 933.184.218
web.: www.cpl.es / mail.: cpl@cpl.es

«El poble gitano considera que Pere Closa és un sant»

■ Jesús Renau i Manén, s.j., autor del llibre «Pere Closa, jesuïta i gitano»

El 27 de febrer passat es va presentar al Centre Cristià i Justícia (c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona) el llibre *Pere Closa, jesuïta i gitano*, escrit per Jesús Renau i Manén, s.j., i editat per la Fundació Lluís Espinal, amb la

col·laboració del Secretariat de Pastoral Gitana de Barcelona i la Fundació Pere Closa, de Badalona. En aquest llibre es dona a conèixer la figura i l'obra de Pere Closa, un jesuïta català que va dedicar tota la seva vida al món gitano.

—Qui era Pere Closa?

—Va néixer a Barcelona el 1932. Va anar al col·legi dels Maristes de Mataró. Quan va acabar el batxillerat va entrar a la congregació mariana. Hi va estar un any i va decidir fer-se jesuïta. L'etapa del magisteri de la formació dels jesuïtes la va realitzar a València, on va tenir el seu

primer contacte amb la comunitat gitana.

El 1960 hi va haver unes inundacions a València i ell va donar suport a nombroses famílies gitanes. Posteriorment, quan va tornar a Barcelona, col·laborava en la paròquia de Sant Pere Claver. En aquella època, a començaments dels anys seixanta, 60.000 persones vivien a Montjuïc en coves i barraques. Els més pobres eren gitanos. El P. Artigues, un pioner de l'apostolat gitano, els ajudava i Pere Closa

s'hi va afegir. Quan va acabar els estudis, va demanar als seus superiors anar-se'n a Andalusia perquè ell sentia que era allà on els gitanos tenien les seves arrels. L'estiu del 1962 va fer una opció definitiva a favor del poble gitano. El van avisar que havia mort un jove gitano. El Pere hi va anar. L'home deixava vídua i fills, que vivien en una barraca feta amb cartrons i llaunes. El Pere va prendre el compromís davant de Déu de dedicar tota la seva vida al món gitano.

—«El Pere va ser un autèntic gitano, no de naixement, sinó d'adop-

ció», escriu vostè en el quadern. Com va ser aquest acostament al poble gitano?

—Un cop a Andalusia, va anar a viure a Granada. Hi havia una comunitat de joves jesuïtes que vivien al barri de San Julián, on es van establir nombroses famílies gitanes arran d'unes pluges torrencials que van inundar el barri del Sacromonte. Els jesuïtes compartien la vida amb aquestes famílies enmig de barracons, molta misèria i condicions infrahumanes. El 1965 Pere Closa s'integra al grup i, de mica en mica, va adoptant la manera de

vestir, de parlar i de viure dels gitanos. La relació que va establir amb els gitanos era molt diferent del tracte que hi mantenia la majoria dels *païos* que, moguts per la desconfiança, es mostraven durs i recelosos. En canvi, el Pere, des que va entrar en el món gitano, s'hi relacionava de forma directa, amb absoluta sinceritat i sense cap

por. Com que hi anava amb el cor obert, va despertar en ells una relació nova, familiar i recíproca que es va omplir d'afecte i d'admiració amb el pas dels anys. Va convertir-se en un autèntic gitano i va viure els darrers anys de la seva vida com a tal.

—Pere Closa va ser l'artífex de l'apostolat gitano a Andalusia.

—Sí. Preveia la inculturació de l'Evangeli en la cultura gitana. Segons ell, l'acció pastoral i el compromís social havien

d'anar necessàriament de la mà. Anava a la verema, recollia olives, viatjava amb carro, etc. Una de les persones que vaig entrevistar per elaborar el llibre m'explicava que a les festes de la Macarena es passava hores ballant amb els gitanos. A més, Pere Closa era un artista, pintava quadres i posteriorment els venia als turistes.

—Vostè el va conèixer personalment. Quins records en guarda?

—Vam ser companys d'estudis i d'ordenació sacerdotal. Era molt radical i auster. Per exemple,

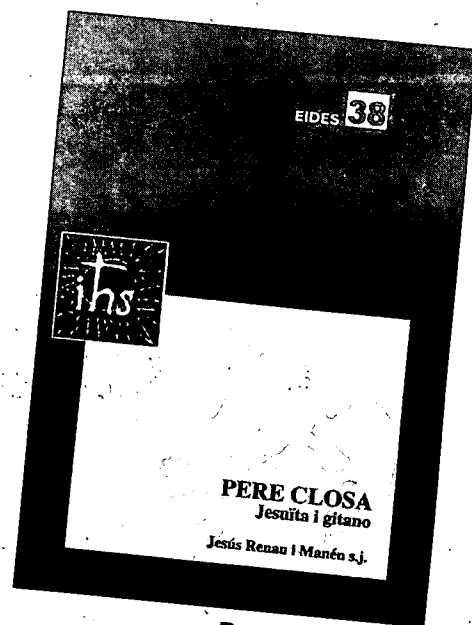
recordo que en la nostra etapa de noviciat dormia a terra. Era una persona absolutament espiritual—es passava hores i hores pregant davant del Santíssim—i molt devota de la Mare de Déu. Tenia la convicció que a Déu se'l troba sobretot en els més pobres i ell ho va fer a través de la seva dedicació al poble gitano. Era un home de pau, místic, amb una gran llibertat d'esperit, acollidor i d'allò més simpàtic. Els seus escrits, clars i directes, revelen una experiència espiritual pregonia i emotiva. El tarannà gitano el va acollir molt bé i ell

va desenvolupar unes qualitats que ja tenia amb consonància amb la idiosincrasia gitana.

—És avui dia Pere Closa un model per al poble gitano?

—Sí, perquè el consideren un sant. Sobretot a Andalusia, però també a Catalunya. Trenta-dos anys després de la seva mort, la figura de Pere Closa ha anat prenent una dimensió profètica cada cop més rellevant. Va ser un home que es va inculturitzar absolutament en la comunitat gitana, no de manera forçada sinó de bon grat. Ell solia comentar en broma que es deia «Closa Amaya». A més, físicament era moreno i prim, tenia el cabell molt negre, es va deixar les patilles llargues... També va aprendre el *caló*, la llengua dels gitanos.

—Actualment una entitat porta el seu nom: la Fundació Pere Closa. Quins són els seus objectius?

Portada del llibre.

—La Fundació Pere Closa és una associació civil que té com a finalitat la formació i la promoció de la comunitat gitana. A més, treballa perquè els gitanos no perdin els seus costums i tradicions, sobretot els infants que van a l'escola. Van adoptar aquest nom per retre homenatge a Pere Closa. Va morir el 1971 a Granada, als 39 anys. La cultura gitana ha tingut, des de sempre, una profunda veneració i respecte pels seus morts. No els oblida. Conviu amb els seus records i amb la seva presència. El Pere és un d'ells, es troba en el cor i en la memòria de molts, no sols com una vida que va passar sinó com una vida que continua, com una verdadera benedicció.

Miquel Àngel Codina

P. Jesús Renau.

«El meu ideal és viure amb ells, compartir la seva vida i posar-me al seu servei com ells es posen al meu... Intento únicament conviure sense fer soroll, però conviure no tèoricament, sinó pràcticament. Jo no estic amb ells per fer una barriada nova, per proporcionar-los cases, matallassos, ni mantes. Només viure; i, si a algú li cal una manta i jo en tinc, la comparteixo amb ell. I si és ell qui en té i jo no, també accepto que ell me la doni a mi.»

(Escrit testimonial de Pere Closa recollit per un company jesuïta)

LES RECEPTES DE

JOAN Villaró

El món és petit

Quan vaig acabar una de les gravacions que vaig fer per a la primera cadena de televisió per al programa La cuina ràpida, no parava de mirar el rellotge que portava al canell ja que havia d'anar, el mateix dia, a la inauguració d'un restaurant de luxe. Havia de comentar als assistents els selectes plats de la carta d'especialitats. Vaig arribar al moment just de l'acte. Vaig tenir una gran sorpresa en veure que la xicota del fill del propietari era filla d'una dona que vaig conèixer fa anys a l'Hotel Alga de Calella de Palafrugell en els meus temps de cuiner. Totes dues s'assemblaven molt, com dues gotes d'aigua, i així els ho vaig dir quan vaig tenir ocasió de parlar amb elles en el decurs del sopar. El món, a vegades, és un mocador, vaig pensar.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

X Jornades de Comunicació Blanquerna

■ S'hi va analitzar el tractament que van fer els mitjans de comunicació dels atemptats de Madrid

BARCELONA.—La Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna (FCCB) de la Universitat Ramon Llull va organitzar del 16 al 18 de març la desena edició de les Jornades de Comunicació Blanquerna. Enguany el tema monogràfic era Internet i els canvis tecnològics viscuts en l'àmbit de la comunicació, però, davant de l'allau de notícies aparegudes en els darrers dies —des dels atemptats de Madrid fins a les eleccions generals—, s'hi va incorporar a última hora l'anàlisi de l'actuació dels *mass media* sota l'epígraf *De l'11-M al 14-M: informació, desinformació i contrainformació*.

Les X Jornades de Comunicació Blanquerna van ser el primer d'un conjunt d'actes previstos per commemorar el 10è aniversari de la FCCB, que tindran un dels seus punts culminants el proper mes de juny «amb la setena promoció d'estudiants graduats», va comentar Carles Ruiz, vicedegà de la FCCB. També va dir que la Universitat Ramon Llull és «una universitat privada amb vocació de servei públic», alhora que subratllava que «ens hem consolidat com a institució tant en el barri del Raval que ens acull com en la ciutat de Barcelona».

Els coordinadors de les jornades, Pablo Capilla i Antoni Bueso, van explicar que en el programa original es va haver d'incloure a corre-cuita una anàlisi sobre el paper dels mitjans de comunicació a l'entorn dels atemptats de Madrid de l'11 de març i de les eleccions generals del 14

de març. «La concentració d'esdeveniments i la quantitat d'emocions viscudes van obligar a ampliar les activitats previstes (debats, taules rodones, exposicions, projeccions de pel·lícules...) per tal de reflexionar sobre tot el que va passar», va afirmar Pablo Capilla. I va afegir, ben convençut, que «en els anys següents tot això serà estudiat fil per randa amb profunditat i rigor».

La tragèdia de l'11-M

Les Jornades van donar una importància especial a tot el cobriment que van fer els diferents mitjans sobre els brutals atemptats que pocs dies abans, l'11 de març, van matar més de 200 persones a Madrid. Malgrat la poca distància en el temps, Blanquerna va saber reaccionar amb celeritat per introduir un seguit de set

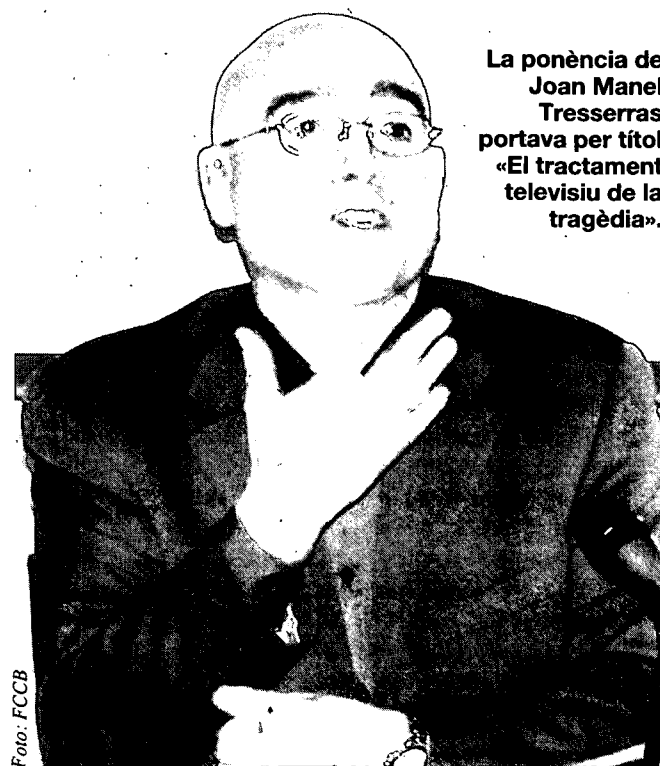
conferències sobre la tragèdia, els esdeveniments polítics posteriors i el tractament que se'n va fer. Així, la facultat va organitzar una xerrada amb el títol d'*Al Qaeda: reflexions al voltant del terrorisme islàmic*, o una altra sobre *Tècniques de manipulació informativa*, totes elles amb una aflluència de públic considerable. Encara va ser més exitosa la presentació de la pel·lícula *Hay motivo*, obra estrenada recentment i farcida d'una gran crítica política, que va comptar amb la presència d'alguns dels cineastes que hi han col·laborat.

Una de les conferències més destacades va ser la que va oferir el dimarts dia 16 Joan Manel Tresserras, membre del Consell de l'Audiòvisual de Catalunya (CAC), organisme que vetlla pel contingut i l'adequació de la informació que els mitjans audiovisuals emeten al Principat. En la conferència, titulada *El tractament televisiu de la tragèdia*, Tresserras va

aclari que parlaria tan sols a títol personal, perquè a causa del poc temps passat des dels atemptats el CAC encara no s'havia pronunciat oficialment sobre si el cobriment informatiu per part dels mitjans havia estat èticament correcte.

Per a Tresserras, els fets que es van succeir entre els dies 11 i 14 de març —atemptats, confusió sobre l'autoria, crítica entre partits, manifestacions espontànies i eleccions amb un resultat inesperat— són tan complexos i excepcionals que farà falta temps per parlarlos i analitzar-los. El conferenciant, però, ja va avançar que a parer seu moltes televisions, sobretot estatals, van convertir la tragèdia en un espectacle truculent, gratuït i mancat de qualsevol valor informatiu. Tresserras va afirmar que en la transmissió de qualsevol gran tragèdia en les primeres dues o tres hores, a causa del desconcert general i la immediatesa dels fets, és comprensible que no es pugui evitar un cert espectacle informatiu. Però passat aquest temps, l'atenuant d'immediatesa desapareix i la reflexió i el rigor s'han d'imposar. Malauradament aquest distanciament necessari no es va produir en tots els canals. Preguntat sobre alguns canvis aconsellables en el tractament d'aquesta mena de notícies, Tresserras va suggerir que en lloc d'intentar entrevistar d'una manera morbosa les víctimes o la gent propera, valdria més recórrer a l'opinió dels experts.

Aquest membre del CAC va acabar fent una crida a replantejar la rigorositat dels mitjans de comunicació, sobretot dels públics, i va recordar que els mitjans són per sobre de tot instruments d'informació, i que no poden perdre mai de vista aquesta finalitat. Al final de l'acte

La ponència de Joan Manel Tresserras portava per títol «El tractament televisiu de la tragèdia».

Foto: FCCB

Tresserras va repartir entre els assistents un llibret amb recomanacions del CAC sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals. Entre molts altres consells destinats als professionals de la informació es diu que «incrementar pel zoom la sensació de proximitat de la

càmera més enllà de la que s'obtidria per l'observació directa sovint pot vulnerar la privadesa de les persones afectades». També s'hi adverteix que «convé introduir sempre un avís amb prou temps abans de l'emissió d'imatges d'escenes "dures"» i que «en la informació sobre tragèdies

cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat».

Les X Jornades de Comunicació Blanquerna-URL en el seu darrer dia, 18 de març, van lliurar els premis que atorga la Facultat de Ciències de la Comunicació. El guardó de «Millor Comunicador 2003», resultat de la votació entre els estudiants, professors i personal de la facultat, va recaure en l'informatiu *La nit al dia*, del Canal 33, dirigit per Rosa Marqueta i presentat per Mònica Terribas. Pel que fa al Premi Extraordinari Blanquerna de Comunicació va ser concedit a l'equip de reporters de Tele 5 que van cobrir l'any passat la guerra a l'Iraq, i en la qual va morir el càmera José Couso.

Eduard Brufau
Miquel Àngel Codina

Pastís de nata amb préssecs

INGREDIENTS:

1 litre de llet
2 sobres de gelatina de taronja
préssec en almívar
7 rovells d'ou
7 cullerades de sucre
1/4 de litre de nata

PREPARACIÓ:

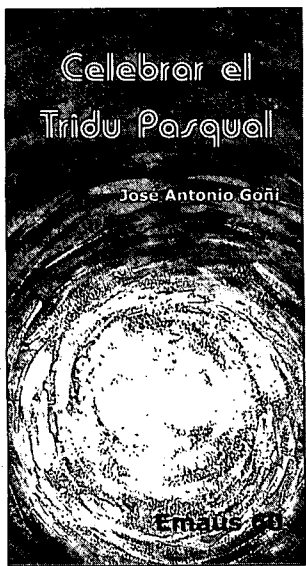
Poseu un litre de llet a bullir. Apagueu el foc i afegiu-hi dos sobres de gelatina de gust de taronja. Bateu-ho sense parar durant tres minuts (amb el foc apagat). Deixeu-ho refredar però que no arribi a quallar. Afegiu-hi cinc meitats de préssec en almívar picadetes. A banda, i en un cassó al foc, poseu set rovells d'ou amb set cullerades de sucre i un quart de litre de nata amb un 18% de matèria grassa. A la primera bullida, retireu-ho, deixeu-ho refredar una mica i barregeu-ho amb la llet i els altres elements. Poseu-ho en un motlle i desemmotlleu-ho quan estigui fred, l'endemà.

LLIBRES

L'entrega i la fidelitat de Jesús

El poble cristià mai no es cansarà de reviuire els dies decisius en què es manifesta plenament l'entrega i la fidelitat de Jesús, els dies en què Déu mostra la força del seu immens amor ressuscitant-lo d'entre els morts. Cada any, les celebracions del Tridu Pasqual —des de la missa de la Cena del Dijous Sant fins a la joiosa Vetlla Pasqual— renoven per als cristians el que aquells dies van significar. Les pàgines d'aquest volum tenen el seu origen en les catequesis que José Antonio Goñi, capellà navarrès, donava als joves de la parròquia de Sant Cristòfor de Pamplona, que va ser el seu primer destí pastoral, per explicar-los el sentit de cadascuna d'aquestes celebracions. «Aquest material —explica l'autor a la presentació de l'obra— pretén ser un ajut perquè qualsevol persona cristiana pugui viure aquests dies amb més profunditat i ser més conscient d'allò que en el Tridu Pasqual se celebra. Per tal d'assolir aquest objectiu deixarem que sigui la mateixa litúrgia que ens parli, que sigui la mateixa celebració que marki el ritme i ens faci endinsar en l'esdeveniment central de la història de la salvació.» (C.C.)

José Antonio Goñi, *Celebrar el Tridu Pasqual*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, Barcelona 2004, 85 pàg.

Sentir-se seduïts per Déu

Homiliari de la missa. Cicle C és un llibre que conté els comentaris sobre les lectures de la missa dels diumenges i festes del cicle C. Les lectures dominicals i festives del temps litúrgic es divideixen en tres cicles, anomenats A, B i C. El cicle A es caracteritza per la lectura de l'evangeli de sant Mateu; el B, per la de l'evangeli de sant Marc, i el C, per la de l'evangeli de sant Lluc. Cal dir que l'evangeli de sant Joan es distribueix en diversos moments dels tres cicles. Aquestes homilies han estat escrites pel canonge Joan Guiteras i Vilanova, degà president del Capítol de la Catedral de Barcelona, per predicar a les misses de la catedral de Barcelona. L'esquema de cada homilia o meditació és senzill. Hi ha una breu presentació general i segueixen dos apartats. El darrer, titulat «Una pregària», aplega pensaments del que s'ha exposat anteriorment i suggereix alguna acció a fer durant la setmana i en altres moments. «Hem escrit pensant en la vida del deixeble del Senyor, en l'existència de qui s'ha sentit seduït per Déu i sap amb certesa que Jesús és l'únic camí, l'única veritat, l'única vida», escriu l'autor en el pròleg. (C.C.)

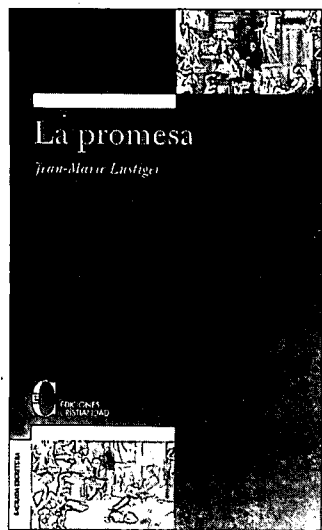
Joan Guiteras i Vilanova, *Homiliari de la missa. Cicle C. Homilies a la catedral de Barcelona*. Editorial Balme, Barcelona 2003, 269 pàg.

Reflexió sobre la història d'Israel

La darrera obra del cardenal Jean-Marie Lustiger consta de dues parts. La primera és una meditació teològica sobre determinats passatges del Nou Testament. Mitjançant una exegesi innovadora i plena d'atractiu, l'autor proporciona apunts per a la pregària i l'estudi. La segona part recull diverses intervencions del cardenal Lustiger davant de diferents organismes culturals i socials del judaisme. Totes dues apareixen harmònicament integrades per la reflexió a l'entorn de la història i del destí d'Israel. «Uns quants passatges de la primera part podrien semblar excessivament llargs o desconcertants, en alguns casos, per a lectors jueus; i uns quants passatges de la segona part, desconcertants o molt exagerats per a lectors catòlics. Espero que uns i altres em concedeixin el crèdit de la bona fe, en el servei de la Paraula de Déu lliurada als homes per a la felicitat i la salvació de tothom», escriu l'autor a la presentació del llibre. Nascut a París el 1926, de família jueva, Jean-Marie Lustiger es va batejar l'agost del 1940. El 1979 va ser consagrat bisbe d'Orléans i mesos més tard, arquebisbe de París. Va ser creat cardenal el 1979. (C.C.)

Jean-Marie Lustiger, *La promesa*. Ediciones Cristiandad, Col·lecció Sagrada Escritura, Madrid 2003, 288 pàg.

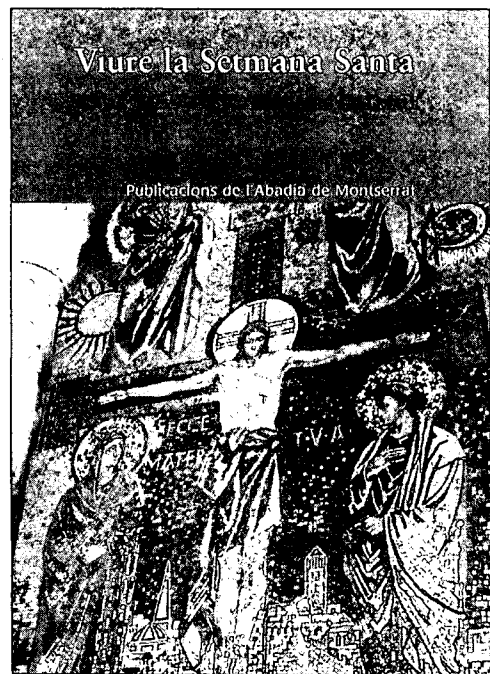

La Pasqua, festa dels cristians

En aquest treball, el P. Bernabé Dalmáu, monjo de Montserrat i actual sotsprior de la comunitat, segueix els textos i els ritus del temps litúrgic de la Setmana Santa per tal de meditar-los, contextualitzar-los a partir dels clàssics d'ahir i dels reptes d'avui; i conèixer-los més bé a través del missatge de l'art i del llenguatge de la música. Així, es pot assimilar millor la dimensió salvadora del misteri de mort i de resurrecció de Jesucrist i el sentit de la vida cristiana.

En el primer bloc del llibre, l'autor analitza la Pasqua com a festa dels cristians, que divideix en «La Pasqua de la Bíblia», «La Pasqua de l'Església» i «Com pot esdevenir la Pasqua una festa?»; el Misteri de la Creu, on descriu el misteri pasqual i el fet salvador de la creu, i els sacraments pasquals (catecumenat, baptisme, confirmació i eucaristia, i com viure'ls en plenitud). El segon bloc està dedicat a cadascun dels dies de la Setmana Santa: s'hi descriu la litúrgia del dia, hi ha una meditació sobre el salm responsorial, es transcriu un text dels clàssics d'ahir i d'avui, es relata el significat d'una obra d'art i es presenten exemples de la tradició musical de la Setmana Santa. Per cloure el llibre, hi ha un epíleg sobre «L'amor més fort que la mort», que és una justificació de la celebració d'aquests dies sants. (C.C.)

Bernabé Dalmáu, *Viure la Setmana Santa*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Saurí, Barcelona 2004, 272 pàg.

A L'HORA DE LA DECLARACIÓ DE RENDA TAMBÉ AJUDES L'ESGLÉSIA

Marca la casella corresponent a l'imprès de l'IRPF

Ciutadà de la comunitat o la ciutadà autònoma de residència el 2000 (segons la llista de ciutats a la qual de la declaració)

• Representant: Nom i cognoms i nom o raó social, Número, Municipi, Codi postal

• Assignació tributària a l'Església catòlica: Si voleu que es destini un 0,5239 per 100 de la quota íntegra al manteniment econòmic de l'Església catòlica, marqueu aquesta casella amb una "X".

• Declaració complementària: Si aquesta declaració és complementària d'una altra declaració anterior del mateix exercici 2000, indiqueu-ho marcant aquesta casella amb una "X".

• Data i signatura de la declaració: Lloc i data, Signatura del primer declarant, Signatura del cònjuge (obligatòria en el cas de matrimoni que voti per la tributació conjunta).

RCM - FMI

Exemplar per a l'Administració

Si no estàs obligat a declarar i sol·licites la devolució en l'imprès 104, posa també la X a favor de l'Església Catòlica.

Ajuda l'Església

"GERMANOR"

CAMPANYA DE L'ASSIGNACIÓ TRIBUTÀRIA

La crítica literària d'aquesta setmana

Autoflagel·lació o autocrítica?

Davant d'uns quants llibres, en què els autors—sobretot periodistes—parlen del seu país, sempre sentim una mica de pànic. Perquè es pot tractar d'una crònica elogiosa de les virtuts nacionals, o de la supremacia de la raça o, al contrari, hem d'avançar entre brossa espinosa, on no hi ha cap esclatxa per poder caminar sense risc. És clar que si es tracta d'un país aliè al propi, n'hi ha prou de col·locar-se a certa distància, i des de la talaia d'un escepticisme sa, podem recórrer jardins versallescos, o laberints dificultosos plens de trampes.

Michael Moore ha escrit un llibre que és un pamflet voluminós sobre els Estats Units, i els que, segons ell, en són els defectes nombrosos. Difereix en la seva manera d'exposar, per posar un exemple recent, de l'autora xilena Isabel Allende quan escriu *Mi país inventado*, del qual ja vaig parlar en aquesta mateixa pàgina. Tot el que en aquesta és ironia subtil, en Moore és un al·legat dur carregat de sarcasme, polaritzat a més per la seva visió política partidista. I tot i que cau en algunes generalitzacions dins del que últimament anomenem «políticament incorrecte», està ple d'al·lusions; referències i

estadístiques que, des de la imparcialitat, són un reflex bastant més exacte del que podríem suposar, del que és la realitat.

És un text que a vegades irrita, i cal saber-lo llegir. Però, resulta millor i més il·lustratiu i amè que una guia turística, o que l'exposició sensata de textos erudits, o d'estadístiques econòmiques. La imatge que ens arriba d'aquest país a través dels mitjans de comunicació (anomenem-ho premsa, televisió o cinema), ens col·loca sovint davant d'un infern d'intransigència, violència i sang, o en un paradís de permissivitat, confort i sensualitat. La realitat que recull Moore és més aproximada al que és un país tan pluriforme i complex, en el qual hi ha en joc a vegades interessos que afecten tota la comunitat humana.

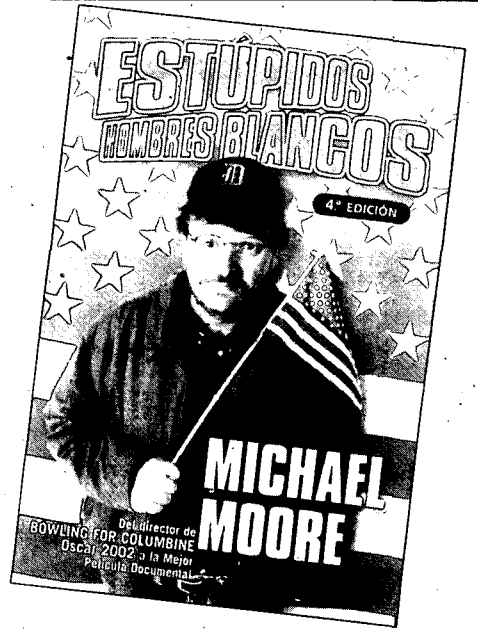
Per arribar a discernir què passa, o quina és la trama que completa l'escenari en el qual tots ens movem, cal que ens

Michael MOORE
Estúpidos hombres blancos.
Ediciones B, Barcelona 2003, 288 pàg.

coneguem millor, i deixant de banda el que puguin ser al·lusions personals opinables, els judicis que s'emeten desvetllen el que és a la base o conforma l'estructura d'una societat en la qual, sortosament o per desgràcia, es miren i s'amiden moltes de les forces que convergeixen al nostre món d'avui.

No es pot llegir des d'aquí *Estúpidos hombres blancos* en clau política solament. És un aspecte que pot ser epidèrmic, i en alguns moments frívol, a pesar del dramatisme que tanca el fet que passa el que insinua, acusa o lloa l'autor. Però sí que ha de poder-se utilitzar com a element que ajudi a desmitificar, i a col·locar al seu lloc molts assumptes importants.

Qui vegi només la caricatura—a vegades brutal—que traça Moore, cau en la trampa del que és fàcil, del que es llegeix només per gaudir davant d'un catàleg de bajanades o contradiccions, que el reafirmen en la seva posició antiianqui, molt de moda. Però qui tregui el cap en aquestes pàgines amb la seriositat del que sap separar la fullaraca de la brossa, per descobrir

què hi ha darrere, i potser comprendrà millor la dificultat de portar endavant una nació, que s'erigeix com a punt de referència de la Història d'avui. I veurà, a més, en les dades i les anècdotes, un rerefons de voluntat de superació, que no manifesten molts dels nadius que aparenten ser indiferents davant de les seves mancances, per ignorància o per covardia.

Les seves reflexions sobre el que es creu «superioritat» de l'home blanc, ens serveixen d'examen de consciència davant de la societat multicultural i multiètnica, que vivim cada dia amb més intensitat, davant la qual hem d'adoptar, amb urgència, actituds més coherents, respectuoses, conscients i cristianes.

Cristóbal Sàrrias

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 40,30€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

La Principal del Llobregat estrena obres

Dos dels compositors catalans més admirats i aplaudits actualment han escrit sengles obres amb motiu del 75è aniversari de la cobla La Principal del Llobregat. Ens referim a Antoni Ros Marbà, que ha compost una sardana titulada *Ofrena d'aniversari* i a Salvador Brotons, que ha fet una obra commemorativa que porta per nom *El Llobregat*. Aquestes dues noves composicions son estrenades aquest mes de març.

La primera peça es va donar a conèixer el dia 6, al Palau de la Música Catalana, dins el cicle *Cobla Cor i Dansa*. I en el mateix marc, el dia 29, té lloc l'estrena de la composició de Salvador Brotons, en la primera sessió del cicle *Concert de Tarda*. Aquestes dues obres seran enregistrades el proper mes d'abril i formaran part del CD que La Principal del Llobregat editarà amb motiu del seu 75è aniversari.

Presentació de l'espectacle «Dalí i la música del seu temps»

En el marc de les activitats del 25è aniversari de la cobla Mediterrània, els

membres d'aquesta formació han preparat un espectacle titulat *Dalí i la música del seu temps*, concebut com un passeig per la història del genial pintor musicat i conduït per la cobla, amb la col·laboració de Catalunya Ràdio. La presentació d'aquest espectacle té lloc el 27 de març, a les 9 del vespre, al teatre municipal El Jardí de Figueres, en una solemne vetllada que s'emmarca dins els actes de l'Any Dalí.

Homenatge a Pepita Llunell i Fèlix Martínez

En la ballada que mensualment programa l'entitat L'Anella-Associació promotora de la sardana a Gràcia, aquest mes de març es ret homenatge a la compositora Pepita Llunell i Sanahuja i es dedica també un record al seu marit el mestre Fèlix Martínez Comín. Aquesta ballada-homenatge té lloc el 28 de març, a les 6 de la tarda, al Passeig de Sant Joan, entre Travessera de Gràcia i el carrer Pare Claret, amb l'actuació de la Cobla La Nova Vallès. (C.C.)

El meteorit de fa 65 milions d'anys

Em direu que si us parlo d'un fet tan antic això no es pot dir «actualitat» (científica). I en un cert sentit teniu raó. Però hi ha la novetat que ara s'ha intensificat l'estudi del que passà aleshores. Sembla que ja es va aclarint com va anar tot. Al número del febrer passat d'*Investigación y Ciencia* hi ha un article (escrit per David A. Kring de la universitat d'Arizona i Daniel D. Durda, de l'Institut de Boulder) que exposa les últimes recerques que s'hi han fet. M'ha semblat prou interessant per fer-ne un resum per als nostres lectors.

Ja feia anys que s'admetia per part dels palentòlegs com l'explicació més probable, per no dir segura del tot, la teoria que afirmava el final de l'Era Secundària (que va ser amb una gran extinció d'espècies, entre les quals els últims dinosaures), es produí per l'impacte d'un gran meteorit, o sigui, un asteroide. Però els autors de l'article esmentat han aconseguit concretar-ho més.

Aquest gran objecte planetari hauria caigut sobre el nostre planeta a la velocitat de 40 vegades la del so i, en caure, l'explosió originada hauria estat equivalent a l'energia de cent mil milions de tones de l'explosiu TNT. Des d'aleshores la Terra no ha patit cap més impacte de tanta magnitud. Les restes de la col·lisió es troben enterrades sota la selva tropical del Yucatán, les ruïnes maies de Mayapán, el poble costaner de Progreso i les aigües del golf de Mèxic. El cràter produït de 180 km de diàmetre s'anomena Chicxulub, en homenatge als maies de la regió. Es troba rodejat d'una falla

El meteorit va provocar l'extinció dels dinosaures.

Els dos autors dits exposen després el seu treball sobre com s'hagué de fer la recuperació. Ho fan amb molt de detall que ja no podem exposar aquí. Almenys 10.000 anys es trigà a recuperar la vegetació en els llocs cremats i 13.000 en calgueren per a l'equilibri del cicle del carboni...

Els qui creiem en la Providència podem dir que fou així perquè els mamífers comencessin a tenir la preponderància i es pogués arribar a l'*Homo sapiens*. No us sembla que podem veure-hi l'orientació del Programador?

circular de 240 km de diàmetre, causada, segons sembla, per la reverberació (així anomenen els geòlegs una pujada de terreny a causa d'un impacte) de l'escorça terrestre que en seguí.

I què més ens diuen els autors citats? Que l'extinció del 75% de les espècies animals i vegetals terrestres que s'hi originà vingué principalment del sobreescalfament que experimentà el planeta i que causà un gran incendi de la major part de la vegetació dels continents. La projecció de material incandescent a gran altura, amb la conseqüent caiguda després, ho originà. Que hi hagué un incendi gairebé total ho mostrà ja la troballa de Wendy S. Wolbach el 1985: a l'estrat del final de la Secundària hi ha cendres que es calcula que arriben a uns 70.000 milions de tones. I el 1990 H. Jay Melosh (astrònom d'Arizona) va elaborar el model del procés segons el qual un impacte pot provocar un incendi d'aquestes proporcions.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

El progrés de la medicina

Durant els segles XIV i XV la ciència mèdica fa pocs avenços. No hi trobem cap metge que mereixi ser citat com a innovador. Però això no vol dir que estigués totalment estancada. És veritat que encara es manté presonera de prejudicis ancestrals. Hipòcrates, Gal·lè i Avicenna no poden ser contradits. S'ha de considerar la malaltia com un desequilibri dels quatre humors i el que sempre busquen els metges és restablir l'equilibri humoral. I així podríem dir de molts altres punts. Però, això no obstant, podem assenyalar alguns indicis de progrés a causa de dos factors importants: la fundació de les universitats amb la posterior creació d'autèntics hospitals i la represa de l'estudi de l'anatomia.

Contribució de les universitats

Sobretot, ja ho vam dir, la de Montpeller, i després les de París, Bolonya i Pàdua, van anar eixamplant el camp de l'estudi de la medicina. L'escolàstica feia abús de les deduccions lògiques a partir de les proposicions generals i no s'oposava mai a les establertes pels metges de l'antigor. L'argument d'autoritat es considerava irrefutable. Però això anà canviant quan es va voler precisar millor els termes i contrastar opinions. Els mots procedents del grec i els que venien de l'àrab es confonien sovint. Un tal Simó de Gènova publica poc abans del 1300 *Synonyma medicinae*, llibre conegut també per *Clavis sanationis*, en el qual es clarifiquen les denominacions per tal d'uniformar-les, cosa que resultà ben útil. Ara bé, com que a còpia de citar les diverses autoritats s'acabà per descobrir que no sempre estaven d'acord entre elles, un Pere d'Albano escriu cap al 1310 *Conciliator differentiarum philosophorum et praecipue medicorum*, i, tot i voler ser conciliador, aixecava la llebre de la necessitat de no fiar-se sempre del que havien dit els grans metges perquè s'hi trobaven contradiccions, cosa que mostrava que no

17 La medicina a la baixa edat mitjana

podia ser veritat tot el que ells havien afirmat.

En les traduccions i comentaris que es publiquen dels tractats clàssics no hi ha cap originalitat. Són en general molt servils. Però ja hi ha alguna cosa d'original en els aplecs de *Consilia* («Consells»). En el seu origen, un *consilium* era la descripció del que s'havia diagnosticat per escrit en un cas concret d'un pacient. S'hi deia quins eren els símptomes i què revelaven, s'hi feia el pronòstic moltes vegades, i s'hi detallava el règim i tractament a seguir. Un recull d'aquests va ser l'aplec dels *Consilia* del nostre. Arnau de Vilanova, però se'n feren molts més d'altres metges, com de Taddeo Alderotti, Gentile de Foligno, Ugo Benzi...

A partir d'aquesta època els que havien cursat l'ensenyament teòric universitari completaven el seu aprenentatge amb la consulta dels *Consilia* i exercint la professió durant un cert temps sota la supervisió de pràctics experimentats. En un principi no la podien fer en centres hospitalaris per la senzilla raó que no hi havia hospitals en el sentit habitual d'aquest mot. D'«hospitals» sí que n'hi havia, des de temps molt antic, als monestirs principalment, però eren simplement llocs d'acollida, de refugi o asils, no dispensaris mèdics. *Hospital* etimològicament vol dir «lloc d'hostes», no de malalts. Però és ara, al final de l'edat mitjana, quan alguns «hospitals» passen a ser hospitals en el sentit actual. I se'n creen de nous. El primer que històricament es pot considerar segur és el de la universitat de Pàdua. Consta que un dels seus professors, Gio-

vanni Battista da Monte, el 1543 va introduir l'ensenyament clínic hospitalari començant a reunir els alumnes a l'Hospital de San Francesco. Potser ja s'havia començat a fer-ho abans però no n'hi ha constància històrica segura. La referència que es fa a un hospital clínic de Viena anterior al de Pàdua no és del tot fiable.

El que sí consta és que certs convents també tenien encara escola de medicina dins de l'ensenyament que impartien i un exemple del segle XV (la referència certa és del 1463) és la del monestir jeronimià de Guadalupe (Extremadura) que tenia una escola de medicina i cirurgia. D'aquesta escola van sortir els metges de la cort dels Reis Catòlics.

Es tornen a fer disseccions de cadàvers

És evident que el progrés de la cirurgia està lligat al bon coneixement de l'anatomia humana. Però des dels temps d'Heròfil de Calcedònia i Erasístrat de Ceos, o sigui des del segle III aC, no es feien disseccions de cadàvers humans perquè era considerat com una profanació. I això va fer que l'estudi de l'anatomia restés totalment sense progressar. El mateix Gal·lè només havia fet disseccions de simis per deduir-ne, per analogia, les parts del cos humà. Més tard va fer-se habitual dissecar porcs. Això donava tan sols un coneixement molt limitat i a voltes equivocat.

És al segle XIV quan hom s'atreveix, d'una manera diguem-ne oficial, a tornar a fer disseccions de cadàvers humans. Un document del 27 de maig de 1308 del Gran

Consell de Venècia les autoritza explícitament (si bé és possible que hi hagi una mala transcripció i no fos el 1308 sinó el 1368). Sembla, però, que algun metge ja havia començat a fer-ne abans en fer l'autòpsia de certs cadàvers.

S'ha dit que l'Església va ser la culpable d'aquest retard científic pel respecte que deia que s'havia de tenir als difunts. Potser sí que hi va influir, però no es pot dir (com algú ha dit) que la butlla *De Sepulturis* de Bonifaci VIII fos determinant en aquest punt. Aquest document papal només prohibeix que es facin bullir els cossos dels morts lluny de la pàtria per repatriar-ne els ossos. I no se sap de cap més decisió pontificia referent a aquest assumpte.

El primer metge d'aquesta època que consta amb certesa que va practicar la dissecció de dos cadàvers humans va ser Mondino de Luzzi de la universitat de Bolonya el gener i el març de 1316. Després va escriure un tractat d'anatomia. Però és decebedor. Sovint s'equivoca ja que, el que veu, ho interpreta a la llum dels ensenyaments de Gal·lè. Per exemple, considera la vena de la melsa com el conducte que diu Gal·lè que porta la bilis negra a l'estómac, i així altres detalls. També explica que el fetge humà té cinc lòbuls, cosa que és veritat per al del porc però no per al de la persona.

Això anirà canviant. Consta que cap al 1340 ja es feien disseccions a Montpeller i el 1407 a París, que és on acaben fent-se habituals a partir de 1477. Del 1345 és el tractat d'anatomia de Guido de Vigevano, que encara és molt rudimentari però que ja prepara el camí als estudis anatòmics més perfectes que realitzarà el metge renaixentista Andreas Vesalius (1514-1564), del qual hem de parlar més endavant.

Com a curiositat diguem que és d'aquest període el metge Henri de Mondeville que entre 1306 i 1320 va tenir la idea d'aplicar un imant per extreure partícules de ferro i puntes de fletxa de les ferides.

Pensadors cristians del segle xx (101)

Jean Lacroix: diàleg, existència, felicitat

ACTUALITAT DE LA SEVA VIDA I DEL SEU PENSAMENT

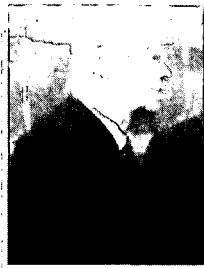
Jean Lacroix va néixer a Lió (França) el 1900. La seva vida, lliurada a l'estudi i a l'ensenyament, es va caracteritzar per la coherència, la lluita contra la injustícia i la recerca de la veritat des dels fonaments de la filosofia contemporània.

Professor de filosofia del Politècnic de Lió, funda el 1932 juntament amb Emmanuel Mounier la revista *Esprit*, la finalitat de la qual és difondre la filosofia personalista en el camp intel·lectual, definida pel mateix Lacroix com «la filosofia del comportament humà». Per al pensador francès, el personalisme «és abans una intenció que una filosofia; per constituir una filosofia, s'ha d'establir, per mitjà de la reflexió, com a sistema i experiència alhora».

El seu pensament és actualíssim. Adquireix un interès especial des de la publicació dels seus *Cahiers de recherches et dialogues philosophiques et économiques* («Quaderns sobre recerca i diàlegs filosòfics i econòmics»). Cal recordar que aquesta publicació es fa conjuntament amb el famós economista François Perroux.

Des del diari *Le Monde*, Jean Lacroix comenta l'actualitat del pensament filosòfic i la seva aplicació a l'economia i a qüestions polítiques, i el desenvolupament del pensament contemporani en les diferents tendències. Cerca la transformació per l'esperit de l'esdeveniment en experiència: «La meua pretensió no ha estat cap altra que la de traslladar als meus escrits la suma d'experiència necessària per poder continuar nodrint la meditació posterior als fets esdevinguts al món a partir del 1944.»

Després de la seva mort, Lacroix ens ha deixat escrites nombroses obres, entre les quals han estat traduïdes al castellà les

«La meua pretensió no ha estat cap altra que la de traslladar als meus escrits la suma d'experiència necessària per poder continuar nodrint la meditació posterior als fets esdevinguts al món a partir del 1944» (Jean Lacroix).

següents: *Marxismo, existencialismo, personalismo; Historia y misterio; Fuerza y debilidades de la familia; El sentido del diálogo*.

EL SENTIT DEL DIÀLEG

El pensament de Lacroix és un cant al personalisme, al diàleg per sobre de la violència, a la recerca de l'entesa mútua pels camins de la comprensió, el consens i la pau entre les nacions i les persones.

A l'obra *El sentido del diálogo*, Lacroix titlla de fanàtics tots aquells que no són capaços de dialogar. Encara més, considera que es desconeixen a ells mateixos tant com desconeixen els altres, ni comprenen ni volen ser compresos, són intransigents per naturalesa amb els altres, i el que és més trist encara, amb ell mateixos. Això provoca violència, divisions, guerres...

Precisament necessitem els altres per conèixer-nos més bé. Lacroix considera que si s'analitza el que impliquen aquest sentit del proïsme i aquesta voluntat de diàleg, descobrirem de seguida tota la filosofia.

Lacroix ens recorda que Hegel parla del fet que l'home passa del monòleg al diàleg: «Segons Hegel, l'home comença per una opinió personal, més o menys coherent, que denomina mite. És l'etapa del monòleg... Aviat, però, les opinions comencen a xocar, el mite xoca amb d'al-

tres, els monòlegs s'enfronten. Sota una forma o una altra, és un triomf de la violència. Però a vegades també passa que, en lloc d'imposar les opinions per la força, els homes les enfronten i les discuteixen. És el trànsit del mite a la ciència, del monòleg al diàleg... Ja no s'obliga més l'altre a pensar com un mateix, es tracta de convèncer-lo.»

SOBRE L'AVORRIMENT I L'ANGOIXA

Lacroix, curiosament, considera l'avorriment com l'origen dels desastres: més grans, individuals i socials. L'avorriment és «el pretext de l'aïllat que, a soles amb ell mateix, considera, no sense espant, l'espectacle que es brinda. Prové d'una indignació interior: m'avorreixo quan a la meua soledat no trobo res en mi que em satisfaci. És una crida que no rep cap resposta, això és, que es fa anguniosa: de l'avorriment a l'angoixa el trànsit és gairebé imperceptible».

Clarament Lacroix ens indica la necessitat d'estar ocupats per evitar que els vicis ens envaeixin. Però no tot queda aquí. L'horror del buit existencial fa l'ésser humà capaç de tot. La diversió s'entén com l'esforç per escapar de l'avorriment. D'aquí la necessitat de viure els uns amb els altres, per evitar el buit existencial de l'avorriment i la soledat.

D'altra banda, segons Lacroix, l'angoixa és l'elecció entre dos vertígens: el del no-rés i el de l'ésser, i la desconeix qui no sàpiga descobrir-hi la certesa de l'esperança. Davant de la mort, l'ésser humà no sentiria angoixa si no tingués el pensa-

ment de la immortalitat, ni la del pecat si no tingués el pressentiment de la santedat. Per a Jean Lacroix, «una nació capaç de fer front a l'angoixa per salvar la seva llibertat, ja no té sinó aparença de la mort: ja ha ressuscitat».

Lacroix ens recorda que Jesús va conèixer l'angoixa de la mort i de l'abandonament: «Precisament perquè Ell va arribar al fons va saber ser Mitjancer. És en el precís moment de l'angoixa més gran, dividit entre els homes que l'han deixat i el Pare Etern que sembla haver-lo abandonat, en absoluta soledat, quan Déu i l'home es troben per fi units. El Cel i la Terra s'han reconciliat; la Redempció s'ha fet. La veritable angoixa és el mateix signe de la Mediació.»

EL SECRET DE LA FELICITAT

Lacroix ens deixa clar en els seus escrits el camí per aconseguir la felicitat en aquest món. Ja va exclamar Aristòtil que «els plaers són signes de potències». Això és, el plaer està lligat a l'activitat, i com afirma Lacroix, «és el senyal d'interès que poso en la meua pròpia acció i la condició del seu èxit».

El nostre pensador francès ni critica ni elogia el plaer, sinó que el col·loca en el seu lloc. El plaer és bo en el seu ordre. El plaer és sensible, però també pot espiritualitzar-se. Quan aconseguim això, aconseguim la felicitat. Tot allò que es fa en alegria té valor religiós, «en

l'alegria, això és, amb la totalitat d'un mateix», segons Gabriel Marcel. El mateix n'opinarà Lacroix; és més, considera que la felicitat serà plenitud «mentre es consideri en la seva plenitud espiritual».

Lacroix creu que no hem de confondre l'alegria humana amb l'estat de felicitat. «L'alegria és la conquesta de l'home; però la felicitat és un do de Déu. La recerca de la felicitat és bona si, en lloc de voler encarnar-se en el temps i la ciutat dels homes, em condueix més enllà d'allò temporal i d'allò humà.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18.03 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

天長地久天地所以能長且久者以其不自生
生是以聖人後其身而身先外其身而身存非以其無私邪故能成其私

El cel perdura eternament,
la terra roman.
Eterns i permanents perquè no
viuen per a si mateixos.
Per això són eterns i duradors.

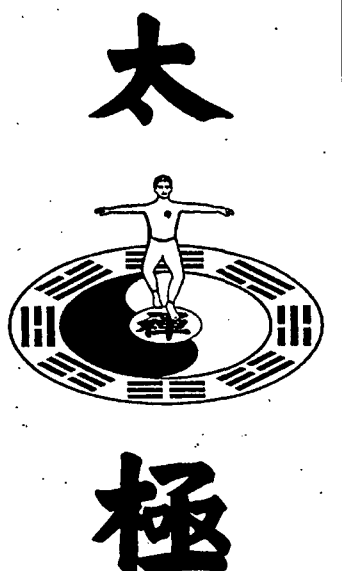
MOVIMENT I TERTÚLIA
AMB PETER YANG

Entrada lliure el dissabte 17
d'abril a les 18.30 hores.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 7.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Sant Rosari, a les 7.03 hores.
Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.10 hores.
Pregària de Laudes, a les 7.35 hores.
Santorat, a les 7.54 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, 9.30 hores.
Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
09.00-14.00 *Radiofórmula*
14.00-14.30 *Catalunya actualitat* (informatiu)
14.30-18.00 *Radiofórmula*
18.00-19.00 *La Tribuna* (magazín)
19.00-20.00 *Sessió continua* (cinema)
20.00-21.00 *Joc net* (esports)
21.00-21.30 *Artilleria* (literatura)
21.30-22.00 *Qui tingui oïdes* (informatiu)
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana)
23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)
00.00-00.07 *Pregària de Completes*
00.07-01.00 *La gran diferència* (selecció musical)
01.00-02.00 *Ressons* (música en català)

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-14.00 *Radiofórmula*
14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
14.30-18.00 *Radiofórmula*
18.00-19.00 *La Tribuna*
19.00-20.00 *Dóna'm la mà* (adopció)
20.00-21.00 *Joc net*
21.00-21.30 *Vist i no vist*
21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família)
00.00-00.07 *Pregària de Completes*
00.07-01.00 *La gran diferència*
01.00-02.00 *Ressons*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-14.00 *Radiofórmula*

14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
14.30-18.00 *Radiofórmula*
18.00-19.00 *La Tribuna*
19.00-20.00 *L'hora de la salut* (medicina)
20.00-21.00 *Joc net*
21.00-21.30 *Vist i no vist*
21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-00.07 *Pregària de Completes*
00.07-01.00 *La gran diferència*
01.00-02.00 *Ressons*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-14.00 *Radiofórmula*
14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
14.30-18.00 *Radiofórmula*
18.00-19.00 *La Tribuna*
19.00-20.00 *Temps d'oci* (lleure)
20.00-21.00 *Joc net*
21.00-21.30 *Vist i no vist*
21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Superàvit* (economia)
00.00-00.07 *Pregària de Completes*
00.07-01.00 *La gran diferència*
01.00-02.00 *Ressons*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-14.00 *Radiofórmula*
14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
14.30-18.00 *Radiofórmula*
18.00-19.00 *La Tribuna*
19.00-20.00 *Catalunya sense barreres* (atenció a discapacitats)
20.00-21.00 *Joc net*
21.00-21.30 *Vist i no vist*

21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)
00.00-00.07 *Pregària de Completes*
00.07-01.00 *La gran diferència*
01.00-02.00 *Ressons*

Dissabte

08.00-08.30 *Radiofórmula*
08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
09.00-10.00 *Radiofórmula*
10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
11.00-13.00 *Trotamundos* (turisme rural)
13.00-13.30 *Radiomotor* (automobilisme)
13.30-18.00 *Radiofórmula*
18.00-19.00 *Espectacle*
19.00-20.00 *El temps de la música*
20.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-00.07 *Pregària de Completes*
00.07-01.00 *La gran diferència*
01.00-02.00 *Ressons*

Diumenge

08.00-08.30 *Radiofórmula*
08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
09.00-10.00 *Tot sardana*
10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)
12.00-18.00 *Radiofórmula*
18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana)
21.00-23.00 *Música cristiana*
23.00-23.30 *Missatge en una ampolla* (reflexions)
23.30-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana)
00.00-00.30 *La cova del Country*
00.30-01.00 *Cova de Jazz*
01.00-01.07 *Pregària de Completes*
01.07-02.00 *La gran diferència*

* (en període de proves)

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.15 *Informatiu matí + el temps + agenda*
10.30 *Agenda*
11.00 *Butlletí informatiu*
13.00-13.15 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
15.00 *Butlletí informatiu*
17.00 *Butlletí informatiu*
17.30 *Agenda*
20.00-20.30 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

Dilluns

20.30-21.00 *El que més ens agrada* (selecció musical).

Dimarts

20.30-21.00 *El que més ens agrada* (selecció musical).

Dimecres

20.30-21.00 *Els Tresors de la Història*

Dijous

20.30-21.00 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

20.30-21.00 *Església d'Urgell*

Dissabte

08.00 *Agenda*
13.00-14.00 *In Corpore Sano*
15.00 *Agenda*
17.00 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
15.00 *Agenda*
17.00 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta, Ribera d'Ebre*
91.3 FM Osona*
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà
96.8 FM Garraf*
100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat*
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

91.5 FM Ràdio Principat: Lleida, Segrià, Garrigues, Ribera d'Ebre, Priorat*
104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

TELEVISIÓ

Diuenge 28

08.30 *Buenas noticias TV*
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez Núñez.
08.40 *Shalom*
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.
08.50 *Islam hoy*
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.
09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 22)
«El Salvador: memoria de los mártires.»
El programa fa una edició especial per retre homenatge a monsenyor Óscar Romero, arquebisbe de San Salvador, quan es compleix el vint-i-quatre aniversari del seu assassinat i de totes les víctimes de la guerra civil que va assolir el país.
10.00 *Últimas preguntas*
«Alfonso del Corral.»
Alfonso del Corral va formar part d'un dels quintets de l'Estudiantes més recordat pels aficionats. Després va viure els seus moments més importants com a jugador al Reial Madrid. Avui volem conèixer el costat humà d'aquest gran jugador de bàsquet i metge amb un gran prestigi.
10.25 *Testimonio*

«Pastoral juvenil en el colegio.»

La protagonista d'avui és Felicidad López, professora i catequista en un col·legi de les Mares Josefines.

10.30 Santa Missa

Retransmissió des de la Col·legiata de Santa Maria de Cervera (la Segarra), presidida pel bisbe de Solsona, Jaume Traseria i amb la participació de la coral Lacetània, sota la direcció de Xavier Pons.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 29**19.00 Pueblo de Dios**

«Melilla solidaria.»

L'espai mostra la tasca de la Societat de Sant Vicenç de Paül, tant a l'alberg, com en l'ajuda als més necessitats com el lliurament d'aliments i roba.

Diumenge 28**10.00 Signes dels Temps**

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 12.20 hores pel Canal TVC Internacional.

Cada divendres**20.00 Creure avui**

Notícies 15, un resum de les principals notícies, actes i celebracions que han tingut lloc durant els últims quinze dies, presentat per Lluís Álvarez; *Entrevista d'actualitat*, Albert Dresaire pregunta a Manuel Pérez, amb motiu de la seva ordenació com a sacerdot; *Agenda*, un espai preparat per Montserrat Romaguera; *Temps de reflexió*, el comentari de la paraula d'aquesta setmana fet per Joan Camps.
El programa està presentat per Josep Carreras i dirigit per Ramon Safont-Tria.
El programa repeteix l'emissió el dissabte a les 13.30 h.

Cada diumenge**14.15 Paraula i vida**

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.
També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada quatre hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

Setmana Santa

• **TAIZÉ.**— Hi ha dues possibilitats: del 3 a l'11 d'abril o del 7 a l'11. Els joves de 17 a 29 anys poden participar en els grups de reflexió, en els de treball, en els de silenci o en els de cor; els joves de 15 a 16 anys només poden anar a Taizé acompanyats d'un responsable més gran de 20 anys i del mateix sexe que els acompanyin en totes les activitats; fins als 14 anys només poden anar acompanyats de la família. Més informació: dilluns, dimecres i divendres, de 19.30 a 21.00, al tel. 933 011 277.

• **TIBIDABO.**— **Diumenge de Rams:** a les 12.00, benedicció de rams a la basílica; a les 13.00, benedicció de rams a la cripta; **Dijous Sant:** a les 18.30, missa vespertina, Sopar del Senyor; a les 21.30, hora santa; a les 23.00, vetlla extraordinària oberta a tothom; **Divendres Sant:** a les 8.00, laudes; a les 11.30, ofici de lectures; a les 12.00, via crucis; a les 17.00, celebració de la Passió del Senyor; **Dissabte Sant:** a les 23.00, Vetlla Pasqual i adoració nocturna oberta a tothom.

• **MONESTIR DEL L'ENCARNACIÓ.**— **Diumenge de Rams:** a les 12.00, benedicció de rams i eucaristia; **Dijous Sant:** a les

18.30, missa de la Cena del Senyor; **Divendres Sant:** a les 10.30, ofici de lectures; a les 17.00, acció litúrgica de la Passió del Senyor; **Dissabte Sant:** a les 10.30, ofici de lectures; a les 18.45, vespres; a les 22.00, Vetlla Pasqual; **Diumenge de Pasqua:** a les 12.00, missa de resurrecció. C/ Panamà, 12 - Barcelona.

• **PASQUA MISSIONERA EN SILENCI.**— Del 7 a l'11 d'abril, per a joves de 20 a 30 anys, organitzada per les Missioneres de Crist Jesús a Javier. Més informació: tel. 948 884 005 i mxjavier@telefonica.net

Internet

• **SOLIDARITAT.**— La Generalitat agraïeix, per mitjà de l'Institut Català del Voluntariat, la solidaritat d'aquelles persones que s'han ofert per ajudar les víctimes dels atemptats de Madrid. La pàgina www.voluntariat.org està actualitzada amb informació sobre demandes de persones voluntàries que les institucions i organitzacions de Madrid puguin sol·licitar.

Altres bisbats

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— De l'11 al 18 d'abril a Haro (La Rioja), coordinats per Ignacio Iglesias al Centre Ainkarim de la Companyia de Maria. Més informació: tel. 941 310 950 i centroainkarim@terra.es

Barcelona

• **ASSOCIACIÓ UNESCO PER AL DI-**

ÀLEG INTERRELIGIÓS.— Organitza juntament amb l'Associació Cultural Ibn Batuta, la Comunitat Islàmica Pakistanesa Camí de la Pau, el Centre Filipí Tuluyán-Sant Benet, el Projecte Benalliar, la comunitat parroquial del Carme i la Comunitat Pentecostal Internacional de Ghana, una taula rodona sobre *Parlem de les nostres famílies*. Serà el 25 de març, a les 19.00, a l'Escola Pia de Sant Antoni, ronda de Sant Pau, 72 - Barcelona.

• **TROBADA DE FORMACIÓ HUMANA I RELIGIOSA.**— Organitzada per l'Agrupació d'Educadors Cristians el 25 de març, a les 20.00, a l'Acadèmia Catòlica (c/ Sant Joan, 20 - Sabadell). Serà la jornada XXXIX, en la qual Joan E. Jarque, teòleg i periodista, parlarà sobre *Els mitjans de comunicació i l'Església*. Més informació: tel. 937 245 094.

• **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETRELCINA.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Propera sessió, 29 de març, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552.

• **PARES TEATINS.**— El 29 de març, a les 21.30, conferència-diàleg entorn del tema *Origen de la eucaristia*, segons l'evangelista sant Lluc. Coordina: P. M. Bonet, c.r. Lloc: casal Sant Gaietà, c/ Enric Granados, 6 - Barcelona.

• **ASSOCIACIÓ CULTURAL CIC.**— El 29 de març, a les 17.00, dins de l'aula

d'extensió universitària per a la gent gran, Manel Giraudier (docent i escriptor) parlarà sobre *Relacions humanes: una visió personal del viure a partir de l'experiència*; el 31, visita guiada al Museu Marès. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 412 577, a/e: associaciocic@terra.es

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 30 de març, a les 20.00, Tània Parra interpretarà al piano peces de Scalartti, Mozart, Beethoven i Debussy; el 3 i 4 d'abril, recés urbà per celebrar la Pasqua. Més informació: c/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368.

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— L'1 d'abril, a les 19.00, Pedro Arrojo (professor de la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de Saragossa) parlarà sobre *Les actuals amenaces al medi ambient*. C/Roger de Llúria, 13 - Barcelona. Més informació: tel. 933 176 177 i 933 172 338.

• **NIT DE GETSEMANÍ.**— Parròquia de la Bonanova (Sants Gervasi i Protasi, pl. Bonanova, 12 - Barcelona), **dijous 1 d'abril**, per a sacerdots, homes i joves: a les 21.15, punt doctrinal; a les 21.45, cafè i acollida; a les 22.00, hora santa, i a les 23.00, eucaristia. Parròquia de Sant Joan d'Àvila (rbla. Prim, 252 - Barcelona): **dijous**, participació dels homes a la Bonanova (autocar a les 21.00 per tornar a les 23.30); **divendres 2**, a la parròquia de la Bonanova, per a religioses, dones i noies:

PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ

ARAGÓ, 299 - Barcelona

PROGRAMA SETMANA SANTA 2004

Dijous 1 d'abril

19.30 **Celebració comunitària de la Penitència**, animada per joves de l'equip organitzador del Multifestival David.

Diumenge de Rams

11 h **Benedicció de Rams**, processó pel claustre i Missa (servei de guarderia).
13 h **Benedicció de Rams** a la plaça de l'església i missa (servei de guarderia)
19 h **Vespres solemnes**.

Dijous Sant

19 h Concert de música sacra per veus del Fòrum Vocal.
19.30 h **Missa de la Cena del Senyor** (Polifonia i solistes).

Tridu Pasqual

Divendres Sant

8 h Ofici cantat de **Tenebres i Laudes**.
12 h **Celebració de la Passió del Senyor**. Cant de la Passió i predicació del pare Jordi Gil, carmelita. Hi participarà el Cos de Portants del Sant Crist de Vilassar de Mar i de la Concepció.
18 h Via Crucis per l'església i la plaça amb el Cos de Portants.

Diumenge de Pasqua

21 h del dissabte, **Vetlla Pasqual** i celebració de la Resurrecció del Senyor.
11.30 h **Missa solemne del diumenge de Pasqua**.
19 h **Vespres solemnes** cantades amb processó a les fonts baptismals, presidides pel canonge Domènec Cols.

EXERCICIS ESPIRITUALS

En plena natura, el silenci, la pau i la serenor ens ajuden a aprofundir en el missatge de l'Evangelí, assaborint-lo plenament i forjant un canvi (metànoia) en la nostra vida de cristians.

Homes i joves, des de 18 anys:

ABRIL: del dilluns 5 al dissabte 10
Setmana Santa

JULIOL: del dilluns 19 al dissabte 24

Per a noies:

JULIOL: del dilluns 12 al dissabte 17

Cap de setmana

matrimonis, homes,
dones, joves i famílies

**Diada familiar
diumenge 6 de juny**

Casa
«Ntra. Sra. de
Montserrat»

Plaça Font del Lleó, 21
08140 Caldes de
Montbui (Barcelona)
Tel./Fax: 938 654 496

a les 11.00, hora santa, i a les 12.00, eucaristia. Parròquia de Sant Joan d'Àvila: a les 18.00, hora santa per a religioses, dones i noies, i a les 19.00, eucaristia.

• **PARRÒQUIA DE SANT OLEGUER.**— El 3 d'abril, de 10.00 a 13.00, recés dirigit per Joan Ramon Marín. C/ Nàpols, 133-137 - Barcelona.

• **AVISMÓN.**— Aquesta ONG d'ajuda a la tercera edat cerca voluntaris de qualsevol edat que tinguin coneixements d'informàtica, destres per a petits arranjaments de la llar, que puguin oferir suport administratiu o acompanyament a gent gran. Més informació: tel. 933 325 858.

Girona

• **PARES DOMINICS.**— L'1 d'abril organitzen una xerrada quaresmal, a les 18.00, sobre *La nostra Quaresma solidària*, a l'església del Sagrat Cor de Girona.

• **PARRÒQUIA DE SANTA SUSANNA DEL MERCADAL.**— El 2 d'abril, a les 20.30, Mn. Modest Prats parlarà sobre *El concili de la Tarraconense*.

• **CATEDRAL.**— El 3 d'abril, a partir de les 19.00, concert de música sagrada amb el cor Maragall, la Capella de Música de la Catedral i la coral Saba Nova.

• **II TROBADA D'ESCOLANS.**— Serà el 5 d'abril, de 10.30 a 17.00, a Sant Maurici (Caldes de Malavella) sobre *Sigues i símbols de la litúrgia*.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— Ofereix cursos gratuïts d'àrab per a catalans tots els dijous, a les 20.30. Més informació: tel. 972 219 610 i ccugirona@worldonline.es

Lleida

• **TROBADA PARROQUIAL.**— Les comunitats cristianes de l'arxiprestat de la Seu Vella han organitzat una trobada parroquial amb motiu de la Quaresma, entorn de l'eucaristia, el 31 de març, a les 20.00, a la Sagrada Família.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a joves, del 2 al 6 d'abril, dirigits per Dolors Tribó Trepas, vedruna, al col·legi Claver (Raïmat). Informació i inscripcions: c/ Canonge Brugulat, 22 - Lleida, tel. 973 260 051, web: www.bisbatlleida.org/joventut. Organitza: Delegació de Pastoral de Joventut de Lleida.

Solsona

• **EL MIRACLE.**— Del 30 d'abril al 2 de maig, recés per a matrimonis dirigit pel P. Bernabé Dalmau, monjo. Més informació: tel. 973 480 045, fax 973 480 243.

Tarragona

• **ASSOCIACIÓ PESSEBRISTA.**— El 26 de març, a les 19.00, Dídac Bertran, delegat de Mitjans de Comunicació Social de l'arquebisbat de Tarragona, parlarà sobre *Potser sant Francesc...* a l'acte inaugural d'una exposició extraordinària de

diorames sobre la Passió i la Setmana Santa. Serà a la sala d'actes de l'Ajuntament.

• **MARE DE DÉU DE LA MISERICÒRDIA.**— El 31 de març, a les 16.30, i l'1 d'abril, a les 20.30, *Aquí tens la teva mare...*, conferència de Mn. Josep Gil Ribas dins del cicle «Teologia a l'abast», organitzat per l'arxiprestat de Reus amb motiu del primer centenari de la coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu de la Misericòrdia. Serà a la parròquia de Sant Joan Baptista de Reus.

• **JOVES.**— El 2 d'abril, a les 21.00, pregària arxiprestal de joves coordinada per l'arxiprestat de Reus. Serà al Fòrum de Joves, c/ Abadia 2, - Reus.

• **«PÀGINES DE PASSIÓ».**— El 3 d'abril, a les 22.00, i el 4, a les 20.00, representació de la Passió a la parròquia de Sant Bartomeu d'Albinyana. Més informació: tel. 977 687 825.

Tortosa

• **RÀDIO ESTEL.**— Amb motiu del 10è aniversari de Ràdio Estel, es duran a terme retransmissions en directe dels principals programes de la graella des de les diferents seus episcopals. Del 29 de març al 4 d'abril se centraran a Tortosa, i el 2 d'abril, retransmissió en directe des de Tortosa.

Vic

• **DIVENDRES DE PREGÀRIA AL SANT CRIST D'IGUALADA.**— El 26 de març, a les 20.00, a l'església del Roser: *miserere* i eucaristia presidida pel P. Juli Messeguer, caputxí; ofrenes i lectures pels directius del Gremi d'Automobilistes de l'Anoia. Monitor dels cants: Florencio Oliva. Organista: Lluís Victori.

• **COVA DE SANT IGNASI.**— Del 8 a l'11 d'abril, celebració del tridu pasqual. Més informació: tel. 938 720 422, fax 938 729 116, a/e: covae@terra.es

Anuncis per paraules

3a EDAT

RESIDÈNCIA en una torre per a 24 àvies per a estades llargues i curtes. Centre de dia, segons les necessitats de cada família, fins i tot, per hores, també festius i caps de setmana. Tel. 932 039 740 Isabel.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats matrimonials i separacions. 1a visita gratuïta. Tel. 934 510 707.

ADVOCAT senyor López, especialista en nul·litats matrimonials, primera visita gratuïta, Sabadell. Tel. 937 274 446.

ADMINISTRADOR de finques col·legiat. Lloguers, contractes, rebuts, etc. J.E. Barenys, tel. 678 588 435.

COMPRA i VENDA

COMPRO SEGELLS, monedes, postals, cromos i joguines. Tel. 933 578 394.

PARTICULAR COMPRA mobles, quadres, joguines, llibres i objectes antics. Tel. 635 344 688.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

COMPRO exemplars de la revista *Curiositats de Catalunya* (1936-37). Tel. 934 419 656, Miquel.

COMPANYIA

SENYORETA, catòlica practicant, desitja amistat seriosa amb persones de 50 a 60 anys, del país. Tel. 934 371 993 Maria.

ES NECESSITA senyora de mitjana edat per atendre una casa i tenir cura d'una persona gran a Torredembarra. Tel. 629 992 509.

HABITATGE

LLOGO habitació per a senyora amb dret a cuina i ben situada a Horta. Tel. 934 297 014 i 938 660 365.

TREBALL

S'OFEREIX senyora per planxar i endreçar la roba, bones referències. Tel. 934 781 836.

Quaresma 2004

Recés femení dirigit pel Rvd. Dr. Francesc Muñoz

Dissabte, 3 d'abril

Casa de la Sagrada Família
Vallvidrera
c/ Sagrada Família, s/n
08017 Barcelona

**Des de les 10.30 hores
fins a les 17.00 hores**

Per a més informació i reserves Telèfon: 932 047 803

BALMESIANA - SCHOLA CORDIS IESU

Organitzen a la capella de Balmesiana
c/ Duran i Bas, 9, una Hora Santa cada
primer divendres de mes
a les 19.00 hores.

A continuació (19.45 hores) se celebrarà la Santa Missa.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

C. P.

TELÈFON

SETMANES

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1,50 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3,00 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4,50 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6,00 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7,50 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	9,00 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	10,50 €

Destacat (+2,70 €): ☐ Requadrat, ☐ Trama, ☐ Negreta
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions contínues (mínim 16€).

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

L'acceptació de l'Evangeli

L'Evangeli proclama com a grans valors la pau, l'amor al proïsme, el respecte i la caritat, o solidaritat com també se l'anomena. L'Església ha estat l'encarregada al llarg de la història d'escampar-los arreu del món, amb més o menys eficàcia segons les èpoques i sovint amb entrebancs molt seriosos. Aquests contratemps han estat habituals ja que els valors evangèlics són profundament innovadors i atrevits, i han xocat amb visions atàviques i perilloses. Durant segles han estat una excepció preciosa en un món on allò més preuat socialment ha estat la violència, la guerra i la imposició per la força.

Avui podem assegurar que indubtablement a gran part del món allò que es valora cada cop més és la pau i el respecte, mentre que la força i la violència no es veuen sinó com uns mals que s'han d'evitar. I també és molt clara la tendència del món sencer a sentir-se identificat amb aquests valors, perquè han demostrat que duts a la pràctica ajuden a construir una societat pacífica, equilibrada i mínimament normal.

Amb aquest canvi de mentalitat pausat però evident podem afirmar que els valors evangèlics han quallat profundament per tot arreu, més enllà i tot de l'àmbit pròpiament cristià. I ho han fet de tal manera que, en les societats tan dessacralitzades com la nostra, ningú no gosa posar-los en dubte. Els valors de l'Evangeli, doncs, finalment són proclamats per tothom, creient o no, fins al punt que el món polític ha arribat a agafar-los com a propis. Per tot això, malgrat la increença abundant, cal veure en l'acceptació mundial dels valors evangèlics un signe claríssim de Déu.

Eduard Brufau

Un nou panorama

La tragèdia de Madrid ens ha sacsejat brutalment. D'una banda, els drames personals. Drames que no tots acaben aquí: el buit que han deixat els morts continuarà fent mal. D'una altra banda, el creixement de la inseguretat: una nova amenaça pesa sobre Europa i ens inclou a nosaltres. La nostra pregària i el nostre esforç per la pau prenen noves dimensions.

Després han vingut les eleccions i, amb elles, un canvi substancial en la vida del país, que va més enllà de la política. Aquesta és, si més no, la impressió que jo en tinc: hem passat de la màxima tensió de l'11-M a un clima social més relaxat que abans. Com és natural i positiu, les diferències d'opinió continuen i continuaran, però no amb aquell punt de rigidesa, de desqualificació de l'altre, de polarització i àdhuc d'agressivitat que s'havia fet habitual, sobretot en una bona part del sector mediàtic. I això fàcilment s'encomana... Podem esperar un futur més amable i convivencial?

Parlant de diferències, no podem deixar d'esmentar la nostra, la dels creients catòlics. Així com s'ha progressat molt en la valoració positiva d'algunes diversitats —la d'ètnia i nacionalitat, o la de gènere, per exemple— es nota, en canvi, molta reticència davant la diversitat religiosa. Hi ha un fals concepte de laïcitat que arriba a resultar agressiu. El fet que aquest corrent estigui particularment present en el model polític que acaba de guanyar les eleccions, ens fa preveure dificultats. Caldrà un debat obert que tingui la virtut de

clarificar els drets de tots i de conjuminar-los en un marc de respecte mutu. Un debat que pot resultar enriquidor, n'estic segur, a banda i banda.

Pel que fa a la banda eclesial, em vénen a la memòria unes velles paraules del venerable bisbe Torras i Bages, que el document *Arrels cristianes de Catalunya* esmenta: «L'Església té tant de treball per a defensar-se dels enemics com dels amics, perquè vol conservar la seva llibertat.» Aquest d'ara pot ser un bon moment polític per ratificar-nos, una vegada més, en l'anunci de l'Evangeli per la sola via de la convicció. No sempre hem sabut defensar-nos amb prou decisió dels amics. Els èxits immediats que aquests proporcionen sovint entelen, a més llarg termini, la imatge de l'Església i esdevenen contraproductes. Els favors susciten gratitud i la gratitud crea dependència. Això no passa amb els enemics o, diguem-ne més aviat, els adversaris, els quals ens poden ajudar, indirectament, a resituar-nos i a validar aquella feliç expressió de Pau VI: «L'Església només demana llibertat.» En aquesta mateixa línia, és bo recordar el Vaticà II: «L'Església no posa la seva esperança en els privilegis oferts per l'autoritat civil; més encara, renunciarà a l'exercici d'alguns drets legítimament adquirits, si li consta que el seu ús fa posar en dubte l'autenticitat del seu testimoni, o que les noves condicions de la vida exigeixen una altra ordenació» (*Gaudium et spes*, 76).

També en aquesta nova etapa de canvi que viu el país podem descobrir-hi un signe del temps, en sentit evangèlic.

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

1481 - La Passió de Cervera - 2004

CINC SEGLES DE TRADICIÓ POPULAR

L'EVANGELI
FET
VIVÈNCIA

UN ESPECTACLE
ÚNIC CAPAÇ
DE
MOBILITZAR
MULTITUDS

300 ACTORS EN ESCENA

Un autèntic
esdeveniment
universal de fe i d'amor.

Declarat d'interès públic.

Crist - Misteri de Passió

DIES DE REPRESENTACIÓ:

En llengua castellana:
març 28, maig 1.
En llengua catalana:
abril: 4, 9, 18, 25

HORARIS:

Primera Part
(Vida Pública de Jesús)
Matí de 10.15 a 12.30 hores.
Segona Part
(Passió, mort i resurrecció)
Tarda de 3 a 5.30 hores.
Els dies 4 d'abril
(Diumenge de Rams)
i el dia 9 (Divendres Sant), en sessió contínua
de 4 a 8.30 tarda.

PREUS:

Butaques centrals i preferència
18 euros.
Butaques laterals: 16 euros.

Descomptes especials per a grups.

Informació, propaganda i reserva de localitats:

En agències de viatges i despatx central:
Sra. M. Teresa Trilla
Plaça Santa Anna, 1
25200 Cervera
Tel. 973 530 357 i 973 532 661
Fax 973 530 357
De les 10 del matí a la 1 del migdia
i de les 4 de la tarda a les 9 del vespre.

a/e: passio@interbook.net
web: www.lapassio.org